

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 223 (1973) ♦ П'ятниця, 20 листопада 1998 року ♦ Ціна договірна

З виступу
Голови Верховної Ради України
О. М. Ткаченка на сесії Верховної Ради
18 листопада 1998 року

Золоті доходні статті є!

У номер

Біда всієї держави

Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко прийняв голову Вінницької обласної ради Григорія Калетника, главу облдержадміністрації Миколу Чумака, начальника обласного управління агропромислового комплексу Миколу Кучера. У ході бесіди були розглянуті питання відродження буряко-цукрової галузі. Сьогодні, зазначили вінничани, виробництво цукру є пріоритетним напрямом у промисловості області, але через відсутність ринку збуту цукровиробники зазнають збитків. Впала реалізація, ціни на цукор. Якщо минулого року ціна за тону коливалась від 500 до 600 умовних одиниць, то нині — від 250 до 300. (Закінчення на 4-й стор.).

Сьогодні в гострих дискусіях і суперечках ми завершуємо перший етап бюджетного процесу — його презентацію. Безумовно, до затвердження бюджету всіх нас ще чекає надзвичайно складна і важка робота, що має, без перебільшення, бути виконана в умовах часового цейтноту. Впевнений, треба максимально зосередитися і зробити все можливе для того, щоб якісно поліпшений бюджет-99 був прийнятий вчасно. Ми маємо відсіяти все зайве, нашароване, заполітизоване, відібрати все реальне і конструктивне, що було у виступах і письмових пропозиціях народних депутатів, використати його для кардинального поліпшення показників бюджету. (Закінчення на 2-й-3-й стор.).

20 листопада

- ✓ Всесвітній день дітей
- ✓ 1917 року Третім Універсалом Центральної Ради проголошено автономію УНР у складі Росії
- ✓ 1910 року помер Лев Толстой
- ✓ 75 років тому народилася Надін Гордимер — південноафриканська письменниця, лауреат Нобелівської премії (1991)

Ранкове і денне засідання 19 листопада

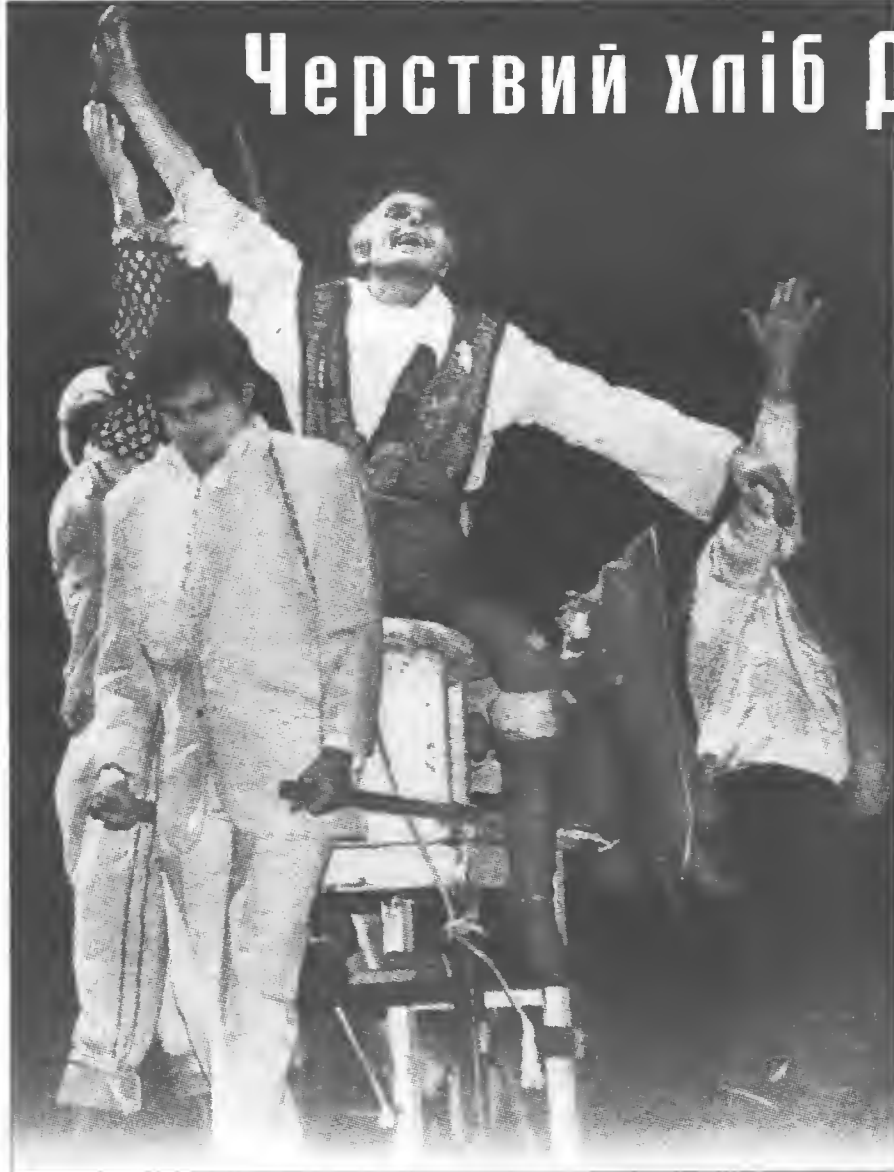
Про хиби урядовців

Позачергове послання глави держави, як підкреслив Леонід Кучма, не містило політичного підтексту, воно було викликане складною соціально-економічною ситуацією в державі. Вперше у поточному році Президент України визнав, що на становище країни вплинула не тільки «перша хвиля фінансової кризи», а й прорахунки вищих державних чинів. А тому зростає заборгованість у зарплатах і пенсіях, яка сягнула 8,5 млрд. гривень. (Закінчення на 2-й стор.).

Ватерлоо на НТКУ і довкола

Конфлікт Княжицький-Долганов насправді — камуфляж того, що відбувалося довкола НТКУ. І це недвозначно підтвердив екс-президент Національної телекомпанії на своїй прес-конференції 18 листопада. Микола Княжицький переконаний, що його звільнення має політичний характер. (Закінчення на 6-й стор.).

Черствий хліб Дон Кіхота

Якщо хочете перевірити, чи любите ви театр, подивіться виставу «Сміх і сльози Дон Кіхота», щойно поставлену режисером з Мюнхена Василем Сечиним у Києві, на сцені франківців. Це жорстокий провал. Але акторів варто любити саме в провалах — як солдатів, котрі встають з окопу, знаючи, що за бруствером на них чекають аж ніяк не квіти. Вистава бідна, вдягнена в костюми «з підбору», тобто з попередніх постановок. Та найгірше, що це костюми для фантомів. Можливо, пан Сечин хотів сказати, що донкіхотство — ганебна ілюзія, не варта й згадки після ГУЛАГу та Освенціма? Хотів — та не сказав і кинув акторів наодинці з цією порожнечою. Що їм залишалося робити? І що нам залишається робити, адже в нас багато чого «з підбору» — мюнхенські режисери, тайландські панасоніки, і то не лише в театрі...

На знімку Олександра КЛИМЕНКА: лицем до публіки — Росінант (В. Ніколаєнко), Дон Кіхот (В. Горобей). (Закінчення на 14-й стор.).

Мауглі міських джунглів

16-17

«Село Клішківці, матері космонавта...»

18

Передплата-99

Люби ближнього з «Голосом України»!

Сьогодні багато людей люблять побалакати про соціальний захист малоімущих, пенсіонерів, особливо ті, у кого кишені набиті грішми. Та свої патякання мало хто підкріплює ділом. А ось директор тернопільського орендного підприємства Готельний комплекс «Тернопіль» пан Станіслав Головка робить навпаки. Він ніде і ні перед ким не бив себе в груди, не клявся у палкій любові до бідних людей. І хоч його підприємство сьогодні також переживає скруту, але знайшов можливість і передплатив (на підтримку ініціатив хмельницьких КП «Кондитерська фабрика» — голова правління Василь Любовецький, ВАТ «Укрелектроапарат» — голова правління Михайло Кирпиченко, УМВС — начальник генерал Михайло Паньков, обласної податкової адміністрації — голова Володимир Король) для 50 інвалідів обласного центру газету «Голос України-Тиждень» (передплатний індекс — 40342). Від імені знедолених, пенсіонерів, ветеранів виробництва та служб колектив «Голосу України» висловлює щире вдячність згаданим керівникам за підтримку і розширення інформаційного простору. Михайло ВАСИЛАШКО, власний кореспондент «Голосу України» в Тернопільській та Хмельницькій областях.

О Кількість загинлих унаслідок паводка у Закарпатській області досягла 15 чоловік.
О Через негоду триває відновлення енергопостачання у Кіровоградській, Дніпропетровській та Харківській областях.
О На боротьбу зі снігом на вулицях Києва кинуто великі артилерійські тягачі, переобладнані під бульдозери.

P.S.

Піньова передплата «ГУ» на рік — 18 грн. (інд. 40224)

Золоті доходні

(Початок на 1-й стор).

Знаєте, я вже не перше скликання працюю у Верховній Раді й за роки так званих реформ бачу одні й ті самі недоліки під час складання бюджету. І хоч за ці роки мінялися прем'єри і склад уряду, але підхід до бюджетного процесу, на жаль, був один і той самий. А саме, ми прагнули справедливо розділити доход, а ділити з кожним роком ставало дедалі важче, бо доход зменшувався. І якщо ми не поміняємо підходів, то в наступному році, може так статися, ділити буде нічого.

Давайте спробуємо відповісти на запитання, чому доходна частина нашого бюджету з року в рік зменшується? Що треба робити?

Як все геніально, відповідь дуже проста. Поки не запрацює вітчизняне виробництво, ні про яке відродження держави не може бути й мови.

Наведу лише кілька цифр. Високий рівень виробництва дозволяв, наприклад, сформулювати доходи консолідованого бюджету Української РСР у 1990 році в обсязі 67,8 млрд. карбованців. У проекті бюджету на 1999 рік ця сума становить лише 28,1 млрд. гривень. У порівняльних цінах це означає, що ми розподіляємо дохід наступного року, який за реальною купівельною спроможністю у 4,5 рази менший, ніж він був у 1990 році.

Саме спад виробництва і є головною причиною нашої бідності. Тим часом численні уряди замість того, щоб займатися пошуками шляхів нарощування власного виробництва і обсягів ВВП, наповнюють бюджет із завидною наполегливістю з допомогою фіскальної податкової системи та періодичних спалахів інфляції, збільшення заборгованості у зарплаті, пенсіях і стипендіях.

Зрозуміло, що надзвичайно важливим є питання реальності розрахунків макропоказників, які закладаються в основу формування бюджету.

Аналіз свідчить, що внаслідок несправильного визначення вихідного рівня інфляції, обсяги ВВП занижено не менш як на 12 млрд. гривень, а доходна частина бюджету штучно зменшена на 3 млрд. гривень. Звичайно, це не реальні гроші, а лише сума інфляційної компенсації, яку несе бюджет.

Долаючи стагнацію нашої економіки, ми маємо всі підстави і можливості планувати у наступному році хоч невелике зростання обсягів виробництва. Реально, при певних зусиллях уряду, можливо збільшити ВВП щонайменше на 1,5 — 2 проценти (ВВП має становити 2,5 — 3 млрд. грн.). Це, в свою чергу, додатково збільшить надходження до бюджету на 600 — 800 млн. гривень. Це вже реальні гроші, які можна спрямувати на медицину, науку, освіту.

Інша наша біда — це існування паралельно в одній державі двох економік. Одна — офіційна, доходи від якої ми намагаємося сьогодні розподілити. Друга — це «тіньова», яка працює на окрему групу людей, але її масштаби практично дорівнюють розмірам ВВП офіційної. Можна ли-

ше уявити, на яких спотворених макроекономічних параметрах побудований проєкт бюджету на 1999 рік.

Пошук реальних джерел наповнення бюджету трансформувалася в активну політику з витрушування гаманців нашого народу.

Незважаючи на постійні запевнення щодо зниження податкового тиску на товаровиробника, реально цей тиск лише зростає. Не є винятком і бюджетний процес 1999 року, оскільки в структурі загальних надходжень, за проєктом, податкові надходження заплановані на рівні 75,7% проти 64,8% на цей рік. Тобто, можна сказати, що бюджет фактично перетворюється на внятковий фіскальний інструмент, який не має нічого спільного із виконанням стимулюючої функції економічного розвитку.

Аналіз стану виконання попередніх бюджетів дає підстави дійти висновку про наявність значних бюджетних резервів за умови наведення порядку у сфері оподаткування.

Думаю, що потребує вдосконалення сама методика розрахунку очікуваних надходжень від кожного джерела фінансових ресурсів. Взяти хоча б те, що очікуваний на кінець 1998 року обсяг надходжень від податку на прибуток підприємств більш як удвічі перевищує його величину, затверджену на поточний рік (4,8 проти 2,3 млрд. грн.). Тобто, у 1998 році тільки за цим видом надходжень у бюджеті недовраховано близько 2,5 млрд. гривень. Це не просто абстрактна цифра, за нею стоять реальні сектори — сільське господарство, соціальна сфера, зрештою — життя наших людей.

Я думаю, що тут потрібно докорінно змінити ставлення до посередників. В усьому світі практика дуже проста. Цей податок накладається в межах 10% на виробника. А решта — у фіксованому вигляді накладається на посередників. Але держава регулює — чи 10, чи 15, чи 20. Не може такого бути: молодь закупили по 30 — 35 копійок, а в магазині продають по скільки? По 90 копійок чи по гривні. Ось вам і посередник. Державі має це контролювати. Тоді, мабуть, не буде таких розривів. Ми бачитимемо те, про що кажемо: тіньова, тіньова.

Традиційно постійною проблемою багатьох років є встановлення реального розміру плати за транзит російського газу територією України. І у 1998 році, і в плані на 1999 рік для розрахунку за транзит російського газу прийнято ставку в розмірі 0,2 дол. США за 1000 кубометрів природного газу за 100 км транзиту. Водночас діюча ставка, що встановлена для природного газу власного видобутку, становить 4,27 дол. США, тобто в 21 раз вища за ставку транзиту російського газу. Але і ставка за транзит російського газу за минулий період була значно вищою, ніж в 1998 році (протягом 1994 — 1996 років її розмір коливався в межах 0,54 — 1,75 дол. США за 1000 кубометрів природного газу на відстань 100 км).

Вважаю, що уряд має переглянути умови поставки і транспортування

газу з Росії. Ви пам'ятаєте, з цієї трибуни А. Голубченко говорив про можливість купити газ значно дешевше, ніж це робиться тепер. Вважаю доцільним доручити нашим комітетам — з питань фінансів і банківської діяльності та бюджетному — розглянути це. Можливо, тут знайдуться величезні кошти для поповнення доходної частини. Більше того, при розгляді попереднього варіанта проєкту державного бюджету на 1999 рік Верховна Рада України висловила істотне зауваження уряду з цього приводу, проте, як видно з аналізу уточненого варіанта документа, ця вимога так і залишилася невиконаною.

Ще один резерв — акцизні збори. Їхній рівень на певні товари на сьогодні є значно нижчим, ніж у багатьох країнах світу. Наприклад, у ціні нафтопродуктів питома вага мита та акцизного збору не перевищує 20%, у той час як у багатьох країнах цей показник перевищує вітчизняний у 2 — 3 рази.

Аналогічна ситуація спостерігається і в частині надходжень від імпорту мита на товари, що ввозяться суб'єктами підприємницької діяльності, та мита з громадян. Зокрема, ввізне мито на більшу частину імпортованих сигарет становить близько 14% їхньої мінімальної митної вартості (на більш популярні марки — до 37%), у той час, як ввізне мито на імпортовані сигарети у країнах, що входять до Європейського союзу, зокрема у ФРН, досягає 74 — 75% їх митної вартості.

Є багато додаткових реальних джерел наповнення бюджету. Так, залишається невирішеним таке важливе питання, як оподаткування майна громадян, передусім такого, яке навіть за світовими стандартами відноситься до об'єктів розкішного споживання.

Тому необхідно диференційовано підходити також і до оподаткування особистих доходів найбільш багатих верств населення, рівень розкоші у споживанні яких різко дисонує порівняно із споживанням переважної більшості громадян України, котрі змушені жити на мізерну зарплату чи пенсію.

Не кажу, що прийняття такого рішення має бути негайним, а запровадження механізмів його реалізації миттєвим. Безперечно, ми маємо ґрунтовно опрацювати чітку схему поетапного запровадження такої системи оподаткування, що враховувала б обов'язкове проведення повної інвентаризації нерухомості, оцінку її реальної, а повторюю, реальної ринкової вартості. Важливо, щоб тут була чітко визначена та ісподатковувана межа, яка дозволить соціально справедливо розділити суспільство на тих, хто має платити податок без будь-яких пільг і привілеїв, і тих, хто взагалі не повинен мати ніяких зобов'язань перед українською казною.

Про які додаткові джерела наповнення бюджету може йтися, якщо навіть золото у державі, як кажуть, валяється під ногами? Скажімо, в кінці 80-х років на потреби Міністерства охорони здоров'я УРСР, пов'язані із

Резерви — наявні

Парламентська хроніка

Відповідаючи на запитання народних депутатів після обговорення питань порядку денного, Прем'єр-міністр Валерій Пустойович наголосив, зокрема, що всі пропозиції і зауваження, які прозвучали в парламенті, будуть ретельно вивчені і проаналізовані Кабінетом міністрів при завершенні роботи над проєктом бюджету-99, і закликав докласти до цього спільні зусилля.

Підсумки обговорення підбив Голова ВР Олександр Ткаченко. Керівник парламенту висловив загальну думку народних депутатів: кардинально змінити підходи до формування бюджету-99, реальна купівельна спроможність якого

буде у 4,5 рази менша від бюджету 1990 року, якщо залишити все так, як є. Податковий тиск на виробництво зростає, бюджет фактично перетворився на фіскальний інструмент в економіці.

На думку голови ВР, у поданому проєкті бюджету обсяг ВВП занижено на 10 відсотків, а отже, і занижені надходження на 3 млрд. грн. Олександр Ткаченко вважає, що є реальні невикористані резерви поповнення казни. Ставка за транзит російського газу через територію України до Європи, наприклад, становить 0,2 долара за 1000 кубометрів на відстань 100 км. Такої низької ціни ніде у світі немає, ми на

ньому втрачаємо близько 2 млрд. доларів за рік.

Акцизні збори на нафтопродукти не перевищують 20 відсотків від їх ціни, тоді як у світовій практиці вони у два рази вищі. Така сама картина з акцизними податками на тютюнові вироби.

Окремо Голова ВР зупинився на проблемі грошової емісії. Він сказав, що не слід драматизувати це питання. Контрольована, чітко зорієнтована на конкретну програму емісія піде тільки на користь. Наприклад, гроші, виділені у такий спосіб на розвиток сільгосптехніки, викличуть піднесення машинобудування, металургії і т. д. Тим часом усе більше тривожить той факт, що питома вага зарплати робітників у вартості виробництва скоротилася в Україні у 6—8

разів. Відбувається розширення населення, бо той, хто одержує зарплату доларами, вважається багатим порівняно з тим, хто одержує гривнями.

Олександр Ткаченко закликав спільно завершити роботу над проєктом бюджету, з тим щоб основний фінансовий документ держави прийняти до 25 грудня. (Повністю промова Голови Верховної Ради друкується на 2—3 сторінках.)

Верховна Рада постановила доручити Комітетові ВР з питань бюджету врахувати результати обговорення, зібрати всі пропозиції, які надходять від інших комітетів ВР, і подати проєкт закону про держбюджет-99 на перше читання до 1 грудня.

Анатолій КАРАСЕНКО.

Гарний початок для відродження суднобудування

Днями київське акціонерне товариство «Завод «Ленінська кузня» спільно з Українським промислово-інвестиційним концерном спустили на воду середній морозильний рибальський траулер «Михайл Порошенко». З цієї нагоди на підприємстві відбувся урочистий мітинг, у якому взяв участь Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко.

Відкриваючи урочистий спуск судна на воду, Олександр Ткаченко зазначив, що завод нині є візиткою держави, ознакою відродження традицій національних корабелів, свідченням того, що Україна завжди була і буде річковоморською країною. На його думку, нині завод демонструє гарний початок відродження економіки нашої держави. Однак Голова Верховної Ради висловив сподівання, що це відродження має розпочинатися із замовлень саме українських споживачів. За словами Олександра Миколайовича, у бюджеті на наступний рік буде закладено систему нових підходів, спрямованих і на суднобудування, і на інші технології. Відтак, буде розв'язано й низку соціальних проблем.

Траулер «Михайл Порошенко» став п'ятим судном, спущеним на воду протягом цього року. Втім, усі вони були виготовлені за замовленням не вітчизняних, а зарубіжних рибалок. Новозбудоване судно (як і два попередні) має російського замовника — АТ «Северний промысел» (Камчатка). За словами президента «Укрпромінвесту» народного депутата України Петра Порошенка, згідно з україно-російською міжурядовою угодою виготовлені на «Ленінській кузні» судна постачаються до Російської Федерації за рахунок погашення нашою країною боргу за енергоносії. Скажімо, вартість російського замовлення на три траулери (останній з них «Михайл Порошенко») становить 12,5 млн. доларів. До слова, профінансував спорудження суден Мініфін України.

«Ленінська кузня» нині випускає судна, які відповідають найсучаснішим вимогам і з успіхом конкурують на світовому ринку. Чн не тому продукцією «Ленкузні» зацікавилися й Голландія, Єгипет та Греція. Щодо траулера «Михайл Порошенко», то він, на відміну від своїх двох попередників, виготовлений за новим проєктом. А відтак, оснащений повітряними обладнанням, більший за розміром, має необмежений район плавання тощо. Директор «Ленінської кузні» Віктор Вансович зазначив, що вітчизняне суднобудування, розвиваючись, забезпечуватиме зростання значної кількості промислових підприємств країни. Адже лише для цього підприємства постачають свою продукцію близько 500 вітчизняних заводів.

Тетяна МІШИНА.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

статті є!

З виступу Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка на сесії Верховної Ради 18 листопада 1998 року

зубопротезуванням, щорічно з державних ресурсів виділялося 1,5 — 2 тонни золота. На той час скупка золота повністю перебувала в руках держави.

Починаючи з 1993 року Міністерство охорони здоров'я вже не отримувало жодних золотих фондів, а дантисти почали працювати на так званих власних ресурсах. Монополію держави було зруйновано, і скупкою золота за ліцензіями Мініфіну почали займатися численні комерційні структури і банки, і не тільки вони. Оголошення різних ділків про те, що вони куплять золото, сьогодні висять на всіх стовпах і надруковані у багатьох газетах.

Наслідком цього є втрата бюджетом значних коштів. Адже щорічно скуповується в Україні золота від 5 до 10 тонн. Але скуповує не держава.

Думаю, уряду слід було б негайно розібратися з цим питанням і спрямувати цей золотий потік, що збагачує «тіньовиків», до державної кишені.

І ще одна проблема витрат, яких зазнає держава. Вже давно слід було б звернути увагу на шкоду, що нам завдає недостатньо контрольований експорт металобрухту чорних і кольорових металів. Адже численні й безконтрольно функціонуючі приватні фірми і фірмочки як металобрухт охоче приймають будь-який метал, а це фактично сприяє заохочуванню підприємств та населення до дій, що можна кваліфікувати як шкідництво. І списуються на брухт цілком справні машини, механізми та обладнання. Іде справжнє «полювання» кримінально активного населення за кабелями зв'язку, силовими кабелями, проводами електромережі та іншими з цінними металами, які використовуються у народногосподарському комплексі.

У напрямі наповнення бюджету потрібно збільшити приплив валюти в Україну. Тому слід провести ґрунтовний економічний аналіз діяльності підприємств з іноземними інвестиціями з метою виявлення співвідношення між частиною прибутків цих структур, що залишається в країні, і тією, що вивозиться за межі держави. Адже цілком обґрунтоване занепокоєння викликає той факт, що обсяги вивезених з України доходів у поточному році збільшилися майже вдвічі (і над цим слід задуматися і порахувати — це справа Національного банку та тих банків, які він контролює). У той самий час і на 1999 рік уряд прогнозує збільшення фактично на 1 млрд. грн. виплати доходів від власності іншим країнам, що досягатимуть 3,8 млрд. грн. І це при тому, що одержанні в інших країнах доход, який має надійти до України, становитиме десь 0,4 — 0,8 млрд. грн.

Надзвичайно важливим резервом для розширення власного виробництва є посилення впливу і відповідальності керівників місцевих органів влади за стан справ на місцях.

Розглядаючи питання скорочення бюджетних витрат, не можна залишити осторонь таке важливе питання, як видатки бюджету на утримання силових та різних контролюючих структур, що постійно зростають у нашій державі.

Чи є тут резерви для скорочення бюджетних витрат? Безперечно, так. Взяти хоча б функції дублювання. Скажімо, серед функцій Національної гвардії є такі, як участь у ліквідації наслідків аварій, ка-

тастроф та стихійного лиха, а також подання допомоги Прикордонним військам у затриманні порушників державного кордону України, участь в охороні громадського порядку. Тобто масмо пряме дублювання функцій з військами цивільної оборони та Прикордонних військ і підрозділами Міністерства внутрішніх справ.

Зважаючи на те, що питання дублювання функцій окремих силових структур та органів щорічно виникають під час обговорення і затвердження державного бюджету України, вважаю було б доцільно на закритому засіданні Верховної Ради заслухати інформацію про діяльність аналогічних за своїми функціями структур. Можливо, саме тому на сьогодні у нас і налічується аж 17 силових структур. Кожна з них має окремий апарат управління та свій бюджет. Загалом на їхнє утримання передбачено понад 3 млрд. гривень. Ця сума в 10 разів перевищує, приміром, суми, які сьогодні закладаються в бюджет на цілі галузі — культуру, мистецтво та інші.

Створюються нові дублюючі управлінські структури і в інших сферах. Скажімо, лише за останні місяці з'явилися новий комітет Держспецмонополія, Агентство з корпоративних прав, створюється структура з реструктуризації підприємств з передачею цих функцій від Фонду держмайна. Кому це потрібно? Кожна з них прагне створити окрему мережу або адміністративне управління, потребує приміщення, транспорту і таке інше, тобто значних додаткових бюджетних витрат.

Всі ми вболіваємо за міжнародний авторитет України. Але завойовується він усе-таки у сфері економічного і соціального розвитку, а не чисельністю дипломатичних представництв та багатолюдною «світою» офіційних закордонних поїздок. Думаю, в період економічної скрути ми не просто маємо підстави, але й зобов'язані переглянути штати і кошторис дипломатичних та торгових представництв України за кордоном та мінімувати витрати, пов'язані з відрядженням за кордон працівників органів державної влади за рахунок бюджету.

А чи доцільно утримувати за рахунок бюджету такі окремі інституції, як різні творчі спілки, апарат управління фізкультурно-спортивних організацій, Комітет по Державним преміям імені Т. Г. Шевченка при Кабінеті міністрів України (слід розглянути питання про доцільність його включення до складу Державного комітету по преміях), профспілки спортивного товариства «Україна». Ради профспілок залізничників та транспортних будівельників України, туристсько-спортивної спілки України, Фонд сприяння місцевому самоврядуванню (що це за фонд? Є Верховна Рада, а виявляється, ще й Фонд сприяння місцевому самоврядуванню). Центр правової реформи, Національне агентство України з реконструкції і розвитку, Товариство сприяння обороні України (є Міністерство оборони) та Товариство зв'язків з українцями за межами України. Можна ще перелічувати.

Подібних прикладів безліч. Уряд має невідкладно, ще в цьому році, вичити ці питання і скоротити та спростити саму управлінську державну структуру.

І останнє. При обговоренні доповіді міністра фінансів досить часто і гостро критикували пропозицію щодо обсягів емісії на наступний рік.

Думаю, що в період підготовки бюджету до першого читання (2 грудня н. р.) уряд має уважно розглянути і врахувати ті резерви доходної частини, про які сьогодні говорили депутати і профільний комітет. Сподіваюся і на зменшення деяких статей витрат. Про це також йшлося сьогодні. І лише за умови уточнення доходної і витратної частини бюджету, ми можемо реально назвати найбільш оптимальний розмір емісії.

Не треба взагалі драматизувати проблему емісії. Про це, мені здається, красномовно говорила з цієї трибуни голова комітету Тимошенко Юлія Володимирівна. Звичайно, якби за рахунок грошової емісії одночасно відшкодувати всі прямі зобов'язання держави перед населенням та суб'єктами господарювання, довелося б одноразово збільшити щонайменше вдвічі масу готівки і більше ніж наполовину наявну грошову масу в обігу в межах держави.

Але ж зрозуміло, що питання таким чином не стоїть і на це ніхто не піде, тому що наслідком такого кроку справді був би масштабний інфляційний сплеск і стрімке знецінення національної валюти. Інша справа — контрольована, тобто чітко орієнтована, цільова емісія, що здійснюється в обмеженому обсязі і під конкретні програми, виконання яких належним чином треба контролювати нашим комітетам і Національному банку.

Думаю, що передусім підтримку за рахунок кредитної емісії мають отримати програми, які спрямовані на технічну реконструкцію та розвиток стратегічно важливих для нашої країни підприємств, насамперед паливно-енергетичного, агропромислового та машинобудівного комплексів, експортних та імпортозамінних виробництв, інноваційні проекти зі швидкого окупністю вкладених коштів.

Думаю, що можуть бути ефективними заходи щодо поповнення за рахунок кредитної емісії нестачі обігових коштів кожного з підприємств. Завдяки цим коштам можна реанімувати кооперативні ланцюги господарських зв'язків, що на сьогодні майже повністю зруйновані між підприємствами різних галузей народного господарства. Наприклад, пряма допомога виробникам сільгосптехніки надасть змогу підтримати і їх суміжників-машинобудівників, і металургів, і селян, і енергетиків, а у кінцевому разі за рахунок цих джерел обов'язково зросте наповнення бюджету і його видаткові статті.

Не зайвим буде також прискіпливо прорахувати всі варіанти прямої емісії на погашення багатомісячної заборгованості з пенсій, стипендій та інших соціальних виплат. Адже у цьому випадку йдеться про виконання зобов'язань держави перед найменш захищеними громадянами. Гроші їм потрібні не для примноження своїх валютних заощаджень або спекуляцій, а для задоволення елементарних життєвих потреб.

Постійний та ефективний контроль з боку держави за обмеженою цілеспрямованою грошовою емісією може бути надійною гарантією, з одного боку, недопущення надмірної інфляції, а з другого — справжньої підтримки власного товаровиробника і розширення за рахунок цього джерел наповнення бюджету. Тут має відіграти свою роль, мабуть, така графа в бюджеті, як державне замовлення.

Проблемою з проблем, яка має особливий вплив на стабільність економіки та рівень життя населення, є регулювання валютного курсу. Валютний курс на сьогодні, як той атмосферний тиск, зміна якого почергово лихоманить то гіпертоніків, то гіпотоніків, але жоден не залишається осторонь.

Тут я виділив би дві взаємопов'язані проблеми: 1) рівень валютного курсу та порядок його встановлення; 2) функціонування системи обміну валюти в нашій країні. Скажу відверто, проблема валютного регулювання не може бути вирішена суто в монетарній площині, наголос на якій роблять уряд і, особливо, Національний банк України, обмежуючись лише регулюванням валютного курсу завдяки біржовій системі. Коріння проблеми лежить значно глибше. Воно пов'язане зі спотвореною структурою загальної категорії «вартість товару» та персудитом її складової — «робоча сила». Адже питома вага заробітної плати у структурі вартості виробленої продукції скоротилася щонайменше, я загострюю вашу увагу, у 6 — 8 разів, а то й на порядок більше. Ось і маємо ситуацію, коли на своїй рідній землі курс встановлюється не за схемою доллар до гривні, а навпаки — гривня до долара. Я думаю, прийшли.

Це призвело до того, що розмір роздрібних цін на внутрішньому товарному ринку майже досяг світового рівня, в той час як середня заробітна плата в Україні у десятки разів менша. Проте значно гірше, що в умовах різких стрибків курсу долара, який традиційно тільки зростає і тягне за собою підвищення цін, переважна більшість населення України все більше занурюється в злидні. Лише після вересневого фінансового обвалу населення України збідніло вдвічі.

Крім того, відбувається дедалі більше розшарування населення. Адже той, хто має можливість отримувати доходи в валюті, отримує свого роду соціальний захист від росту і курсу долара, і роздрібних цін. Але що робити тій більшості населення України, хто отримує зарплату в гривнях, до того ж мізерну, або й не отримує її взагалі?

Ми маємо ґрунтовно опрацювати це питання і знайти реальні можливості розірвати замкнуте коло існуючого курсового диспаритету між гривнею і долларом.

Я вважаю, шановні колеги, що подальше представлення проекту бюджету, який ми повинні підготувати до першого читання, змушує нас всіх подумати про одне: бюджет не уряду потрібний, бюджет потрібний нам, всій Україні. Бюджет потрібен нам для того, щоб ми, прийнявши, поставили його в площину контролю щомісячного, щоквартального і щорічного. І якщо ми наділили Рахункову палату правом контролювати бюджет, і зробимо, щоб раз у квартал Кабінет міністрів в особі чи прем'єра, чи його заступника доповідав про його виконання, то, думаю, цей бюджет працюватиме.

Тому нам не заклики потрібні, не звинувачення один одного. Нам потрібно, щоб наші комітети разом з Кабінетом міністрів, його міністерствами і державними комітетами спільно сіли і опрацювали цей документ так, щоб ми його прийняли в обов'язковому порядку не пізніше 22 — 25 грудня цього року.

Ранкове і денне засідання 19 листопада

(Початок на 1-й стор.).

Водночас поглиблюється платіжна криза, банки втрачають довіру своїх вкладників. Як з'ясувалося, попри оптимістичні заяви високопоставлених урядовців, зокрема Прем'єр-міністра, цього року знову буде зафіксовано спад виробництва. За прогнозом Міністерства економіки, він становитиме 1,5 відсотка порівняно з відповідним періодом минулого року.

Отже, на думку Президента, треба жити термінових заходів, оскільки за 7 років валовий внутрішній продукт зменшився у 2,4 рази. Однак Леонід Кучма запропонував не експериментувати над народом, бо для цього потрібні фінансова стабілізація, захист заощаджень населення, низький рівень інфляції. Проте стабільність гривні, вважає Президент, досягнута заходами, які істотно вплинули на погіршення рівня життя народу. Зокрема, зріс і внутрішній, і зов-

нішній державний борг, встановлена не виправдано висока процентна ставка, місяцями не виплачуються зарплати.

Л. Кучма запропонував ужити ряд заходів. Зокрема, підвищити рівень монетизації валового внутрішнього продукту. (Шоправда, запропоновано це зробити не емісійними методами.) Президент вважає, що для збільшення надходжень у держбюджет, треба залучити до 90 відсотків прибутку Національного банку. Чимало уваги у посланні приділено бартеризації економіки і зуженню податкової бази. Глава держави хоче, щоб Верховна Рада розробила ефективні механізми регулювання економічних процесів, зокрема у галузі кредитно-фінансової політики.

Водночас Леонід Кучма висловив ряд претензій до народних депутатів, які, мовляв, гальмують боротьбу «з тінювою економікою». Бо сьогодні у позабанківському

Парламентська хроніка

обігу понад 45 відсотків наявної готівки. А тінювий сектор сягнув уже понад дві третини валового внутрішнього продукту. В травні глава держави направив у парламент 14 законопроектів щодо боротьби з цими явищами, але поки що прийнято лише один закон, сказав Президент.

Гострий критиці Л. Кучма піддав роботу Нацбанку і Кабміну, особливо на ринку внутрішніх запозичень, оскільки на обслуговування облигацій внутрішньої державної позики лише цього року уряд витратив понад 10 млрд. гривень бюджетних коштів. Водночас за три роки комерційні банки на ринку ОВДП отримали майже 3 млрд. гривень прибутку.

Однак глава держави виступив категорично проти відставки голови Нацбанку України Віктора Ющенка

і нинішнього уряду на чолі з Прем'єр-міністром Валерієм Пусто-вйтенком. Натомість Президент запропонував парламенту прийняти всі законопроекти, подані урядом, в тому числі щодо грошово-кредитної політики на наступний рік, а також держбюджет. Леонід Кучма хоче, щоб ВР прийняла якомога скоріше закон про Національний банк і ряд інших законопроектів, пов'язаних з роботою головної фінансової установи країни. Л. Кучма також пообіцяв провести адміністративну реформу і скоротити штат держслужбовців, у тому числі адміністрації Президента, Кабінету міністрів і Верховної Ради на 30 відсотків. Окрім того, для погашення заборгованості із зарплат і пенсій глава держави запропонував продати «Укртелеком». Не заперечує він і проти націоналізації банку «Україна» і пе-

ретворення його на селянський іпотечний банк.

Окрім того, після бурхливих дебатів у поїмному режимі сесія прийняла у другому читанні Закон «Про встановлення величини вартості межі малозабезпеченості до розміру мінімальної зарплати». Отож вартість межі нині піднято до 118 гривень, а мінімальна зарплата становить 148.

Володимир КОРОЛЮК.

Про хиби урядовців

прибутки — банкам

У номер

✓ Київ

Біда

всієї держави

(Початок на 1-й стор.)

Вихід із скрути вони бачать у прийнятті нормативних актів, які б регулювали ринок цукру, а також у створенні на базі 38 цукрових заводів холдингової компанії, де б державна частка становила 51 відсоток.

— Я повністю поділяю вашу тривогу, — сказав Олександр Ткаченко, — і це біда не лише Вінниччини, а всієї держави. І тому до цієї проблеми необхідно підійти глибше, ґрунтовніше. По-державному. Необхідно подумати про створення державної акціонерної компанії, яка б дала можливість підняти з колін цукровиробничу галузь, подбати про пошук ринків збуту, і не лише в Україні, а й у Росії, Білорусії, Узбекистані та інших державах СНД.

Особливе місце для стабілізації галузі цукровиробництва, сказав Олександр Миколайович, треба відвести у розробці Національної програми економічного розвитку України. І ми цим будемо займатися.

Наше завдання, — ще раз наголосив Голова Верховної Ради, — відродити власне виробництво, дати пріоритетний напрям вітчизняному товару, забезпечити людей роботою, а звідси і гарантувати українському народові соціальний захист.

Перше засідання

Відбулося перше засідання Координаційної ради з питань місцевого самоврядування при Голові Верховної Ради України, яка створена рішенням наради керівників місцевих органів представницької влади 31 жовтня 1998 року.

У засіданні Координаційної ради взяв участь Президент України Леонід Кучма.

Він підкреслив необхідність порозуміння між виконавчою і законодавчою гілками влади на всіх рівнях та висловив думку про доцільність розширення повноважень регіонів в управлінні державною часткою власності приватизованих підприємств.

У свою чергу, Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко сказав, що тези, викладені Президентом у виступі перед парламентаріями, знайдуть своє відображення у проекті Національної програми відродження України.

✓ Донецьк

Обійдемося
без «газового
аргументу»

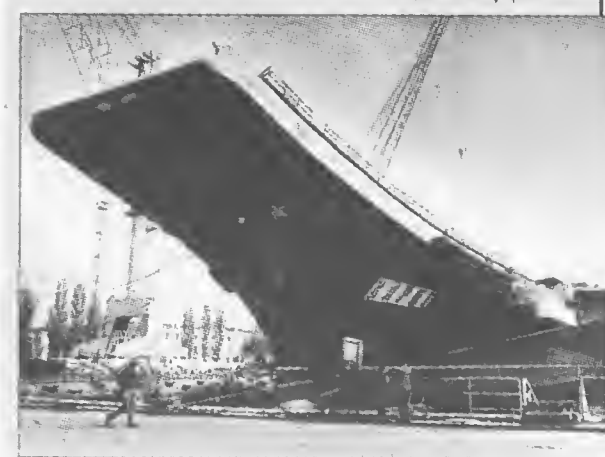
100-кілометровий газопровід Краматорськ—Донецьк—Маріуполь, який даватиме 20 мільярдів кубометрів блакитного палива щороку, споруджено в рекордний термін — за шість місяців замість п'ятинадцяти. Нова нитка дасть змогу найбільшій у приморському місті споживачам — металургійному комбінатові імені Ілліча та «Азовсталі» — відмовитися від постачання палива безпосередньо з Ростовської області: східний сусід падає часто використовував «газовий аргумент», періодично перекриваючи засувку і завдаючи збитків металургам.

Крім того, у приазовському степу стала до ладу перша черга Новоазовської вітроелектростанції. Із 485 вітряків вже змонтовано 12. За підрахунками фахівців, виробленої вітром електроенергії вистачить для потреб однойменного сільськогосподарського району.

✓ Миколаїв

«Варяг»
покине нас

Цікомо можливо, що корпус недобудованого авіаносця «Варяг», якого продали за конкурсом на початку цього року за 20 мільйонів доларів одній із фірм Макао, буде псабаром доставлено до місця його нової прописки, повідомляє ДІНАУ.

Звичайні норми починають старіти, тривожний пошук зводиться в закон, коли стоїть історія на старті перед ривком в космічний стадіон.

Ліна КОСТЕНКО.

Готується законопроект

3 листопада парламент доручив профільному Комітету з питань державного будівництва, місцевого самоврядування та діяльності рад доопрацювати законопроект про вибори Президента України, розроблений Олександром Лавриновичем (фракція Рух), і винести його на повторний розгляд за два тижні. Цьому передувала бурхлива дискусія. Однак попереду — найскладніше.

Автори поданих на розгляд сесії п'яти законопроектів практично однотайно аргументували своє втручання у законописання, що проявилось у вигляді нової редакції закону чи поправок до старого. Віталій Шевченко (Рух) наголошував на тому, що чинний закон відпрацював своє, бо, поперше, ухвалювався 1991 року, ще до проголошення Української держави, «як для регіону єдиної феодалної країни». По-друге, то був час ще, по суті, однопартійної політичної системи. По-третє, нині в нас різко змінився сам характер виборів, перетворившись на демократичне добровільне волевиявлення. Нарешті, різко змінилася і сама виборча кухня.

Докази авторів

Олександр КАРПОВ (НДП) підкреслює, що третій Президент України діятиме виключно в конституційному полі, бо на той час уже втратять чинність перехідні положення, за якими глава держави має право на видання указів, що наділені силою законів. Конституційний суд сповна стане арбітром у стосунках між парламентом і Президентом. Майбутній глава держави два роки працюватиме з іще більш структуризованим, аніж нині, парламентом.

Представники «Громади» категорично не погоджувалися з пропозицією чергового «космічного ремонту» закону, бо це, за словами Олександра Турчинова, не відповідає Конституції та демократичним принципам виборів, передбачає широку участь у виборчому процесі органів державної влади, що призведе до втручання з її боку в діяльність виборчих комісій.

Однак підходи до розв'язання проблеми були різними. Якщо перші два законопроекти — В. Шевченка (Рух), О. Турчинова та О. Єльяшківця («Громада») — це намагання написати законопроект з чистого аркуша, то інші — О. Лавриновича (Рух), О. Карпова, Т. Стецьківа та Б. Беспалого (НДП), Ю. Іоффе та О. Кучеренка (НДП) — пропонують внести зміни й доповнення до чинного закону.

У проекті, який представляв Віталій ШЕВЧЕНКО, було немало законодавчих новел. Скажімо, про фінансування кампаній, процедуру оскарження виборів, місце і роль органів влади у виборчому процесі. Автор пропонував, щоб парламентська партія, навіть якщо вона не проводить свого кандидата у Президенти, мала право на участь у роботі виборчих комісій. Щоб у законі було введено номінальні бюлетені для голосування, заборонялося фінансувати виборчу кампанію благодійним організаціям і релігійним громадам. Щоб претендент за бажанням надавав довідку про стан здоров'я і публікував її у пресі за 30 днів до виборів. Однак частина запропонованих В. Шевченком норм потребувала внесення змін до Конституції і, вочевидь, саме тому не знайшла підтримки у сесійному залі. Приміром, обмежити верхній віковий ценз для Президента 70 роками, але не вказувати нижній до 35 років. Серед протидій фальсифікації виборів є навіть така засторога: представник органів будь-якої влади має право бути присутнім під час роботи виборчих комісій лише зі спеціального дозволу, будь-які його виступи слід обов'язково фіксувати в протоколі. Автор наголошував на утворенні територіальних ви-

У майбутнього

борчих комісій і територіальних дільниць. Від членів виборчих комісій вимагав обов'язкового знання української мови. Деякі норми розраховані на перспективу: скажімо, запровадження реєстру виборців України.

У законопроекті Олександра ТУРЧИНОВА гарантовано державне фінансування виборів Президента, здійснення територіальними виборчими комісіями матеріально-технічного забезпечення виборів, обмеження участі у виборах органів влади, заборону незаконного втручання у виборчий процес. Передбачено існування контрольного громадського органу — контрольної комісії з представників кандидатів у Президенти. Пропонувалося створити єдиний загальнодержавний виборчий округ з виборів Прези-

дента та триланкову систему виборчих комісій: ЦВК, територіальні та дільничні виборчі комісії. Територіальні комісії утворює ЦВК з осіб, уповноважених кандидатами в Президенти. Кандидати також делегують по одному представнику до ЦВК з правом дорадчого голосу. За таким самим принципом утворюються й дільничні комісії, що, на думку авторів, практично повністю виключило б вплив державних органів влади. Передбачено висування кандидатів лише від політичних партій і шляхом самовисування. Збір 1 млн. підписів на підтримку кандидата і внесення грошової застави в 200 тис. грн. Якщо кандидат набирає не менш як 5% голосів виборців, грошова застава йому повертається. Кандидат має право на особисту охорону та забезпечення його транспортом. Досить чітко визначено терміни підрахунку голосів виборців.

Олександр ЛАВРИНОВИЧ аргументував необхідність прийняття саме нової редакції тим, що нині, менш як за рік до дня голосування, досить складно прийняти якісний закон з новою концепцією. Тому запропонований ним проект базується на чинних нормах і містить зміни, які виправляють положення, що суперечать Конституції, та зміни, перенесені із Закону про вибори народних депутатів, і декілька нових норм. Зокрема, усунено конституційні суперечності стосовно терміну проживання в Україні для кандидатів, строків призначення виборів (сьогодні цей день чітко визначено в Конституції), утворення виборчих комісій, процесу висування кандидатів, створення центрального виборчого фонду Центрвиборчкомом (у чинному законі це є повноваженням нині не існуючого органу — Президії ВР). Із Закону про вибори народних депутатів перенесено норми про утворення виборчих комісій, де передбачено участь суб'єктів виборчого процесу. Гарантовано представництво політичних партій у виборчих комісіях. Виключено дострокове голосування. Серед новачків проекту — право висування кандидатів надано винятково політичним партіям і виборчим блокам партій. На переконання О. Лавриновича, це жодною мірою не обмежуватиме права

громадян, оскільки, по-перше, партії можуть висувати кандидатом у Президенти будь-якого громадянина, в тому числі і не члена цієї партії, по-друге, всі громадяни України мають право на вільне створення політичних партій або вільний вступ до будь-якої партії, по-третє, партії створюються саме для того, щоб представляти політичну волю громадян.

У проекті відсутня норма, яка передбачала б можливість визнання виборів недійсними. «Коли є порушення у виборчому окрузі, вони можуть бути усунені, а особи, які їх допустили навмисно, — покарані, — стверджує О. Лавринович. — А якщо зберегти таку норму, тоді декілька десятків мільйонів громадян залишаться без свого реалізованого права на обрання глави держави і це використовуватиметься лише для того, щоб взагалі унеможливити обрання Президента».

Напередодні розгляду цього питання у парламенті проект О. Лавриновича підтримав Комітет з питань правової реформи. Профільний Комітет з питань державного будівництва, місцевого самоврядування та діяльності рад підтримав проект Юлія ІОФФЕ і Олексія КУЧЕРЕНКА. Розбіжності цих двох проектів полягають, власне, у п'яти позиціях. Це висування кандидатів у Президенти — у О. Лавриновича виключно політичними партіями, у Ю. Іоффе — партіями, зборами виборців і самовисуванням. Ю. Іоффе пропонує зберегти чинну норму кількості підписів громадян, необхідних для реєстрації у Центрвиборчкомі — 100 тисяч, а О. Лавринович збільшити її вчетверо. О. Лавринович не визнає обмежень по фонду кандидата в Президенти, Ю. Іоффе пропонує мати 30 неоподаткованих мінімумів на кожну виборчу дільницю. У проекті Ю. Іоффе передбачено право визнання виборів недійсними, чого, як уже йшлося, немає в О. Лавриновича.

Відтак, якщо проаналізувати всі п'ять законопроектів, простежуються кілька варіантів основних положень, довкола яких загоріються увага і дискусія. Право висування кандидатів у Президенти — лише партія чи виборчий блок, партія і самовисування, партія і збори виборців. Умови реєстрації кандидата — збирання від 100 тисяч підписів громадян до півтора мільйона. Кількість виборчих округів — 27 у всіх законопроектах, крім пропозиції О. Турчинова — один загальнодержавний округ. Результати виборів і визнання кандидата обраним — норма абсолютної більшості, тобто 50% участі виборців у голосуванні, 50%+1 для обрання Президента (О. Карпов), і відносної більшості — більше половини голосів виборців, які взяли участь у голосуванні (решта проектів). Формування виборчих комісій — органами державної влади чи самоврядування, або і адміністраціями, і радами.

Шостий законопроект подала на розгляд Центральна виборча комісія, яка також наполягатиме на своїх пропозиціях (див. «ГУ» за 14.11.1998 р.).

Аргументи
опонентів

Профільний комітет вніс пропозицію затвердити 225 округів із виборів Президента, як під час виборів народних депутатів. У ході формування виборчих комісій утворити центральну, окружні і дільничні виборчі комісії. Право утворювати комісії зберегти за місцевими радами. Закріпити право на висування кандидатів і за партіями та блоками, і за зборами виборців, передбачити і самовисування. Пропозиція О. Турчинова про грошову заставу, вважають у комітеті, суперечить Конституції, бо вводить майнову нерівність стосовно кандидатів. А пропозиція О. Карпова — збільшити кількість підписів до півтора мільйона — була підтримана. Комітет поділяє позицію про те, що органи влади на місцях повинні розпочати роботу зі створення дер-

Чому повинна бути посада глави держави? Тому, по-перше, що наявний вакуум влади в державі не служить на користь народові України. Ціну беззавдання наш народ терпить віками, і цьому терпінню настає кінець. Тому, що мене підтримує більшість громадян України, які живуть за межею бідності. Значна частина їх помирає, забувши смак м'яса, масла, оселедця. Тому, що не хочемо й не втрачимо віру в нашу Землю, Вишню, Хату, наше українське Небо й Сонце.

Михайло БЕЗВЕРХИЙ.
Хмельницький.

слух абсолютний...

жавного реєстру виборців, як пропонує В. Шевченко. Комітет також за те, щоб ввести обмеження особистого виборчого фонду кандидатів і врівноважити їхні можливості. Більшість членів комітету схилилася до того, що голосування необхідно проводити у два тури. Однак, за словами Володимира Моїсєєнка, під час обговорення депутати висловлювалися за те, щоб, розвиваючи демократичні принципи представництва і рівноваги гілок влади, зупинитися на порядку обрання, який передбачено для народних депутатів, тобто провести вибори в один тур. Зійшлися на нормі: на другий тур іде той, хто набрав відносно більшість голосів, якщо, звичайно, не буде прийнято систему в один тур.

На думку Леоніда Кравчука (СДПУ(о)), парламент проголосував не так за суть законопроекту О. Лавриновича, хоча він найбільш опрацьований, як за те, щоб хоч якось зрушити з місця це питання. Далі розпочнеться найскладніше: узгодження пропозицій від авторів альтернативних законопроектів. Вони, звісно, наполягатимуть на своїх засадах, адже за ними стоять фракції. За словами Олександра Ємця, НДП наполягала на тому, щоб хоча б якийсь закон прийняти у першому читанні. Народним демократам найбільше імпонували три законопроекти — Іоффе, Карпова та Лавриновича, і вони голосували за кожен із них. На думку О. Ємця, подальше опрацювання єдиного законопроекту у профільному комітеті — це «неефективний варіант», бо комітет сформовано таким чином, що в його складі переважає ліве крило. Це призведе до того, що підготовлений документ не відповідатиме розкладу сил у парламенті. Тому НДП пропонує створити на пропорційних засадах із представників фракцій спеціальну комісію для доопрацювання документа, тоді ймовірність прийняття цього засадничого закону набагато більша. Під час обговорення у сесійному залі цю пропозицію підтримували й інші депутати.

Відтак видно, що під час подальшого проходження законопроекту сесійний зал розділється на два крила: партійні і незалежні депутати. Перші наполягатимуть на праві висування кандидатів лише для політичних партій і значному збільшенні кількості підписів, необхідних для реєстрації. На думку першого заступника Голови Верховної Ради Адама Мартинюка, дрібніші партії вимагатимуть якомога нижчу планку, численніші — навпаки, прагнутимуть її завищити, щоб не допустити розпорошення голосів. Дискусію викличе і питання, хто має право висувати кандидатів, скільки підписів необхідно їм зібрати для реєстрації, у скільки турів проводити президентські вибори. Адже, з одного боку, вибори в один тур і скасування відсоткового бар'єра з'явлення виборців заощаджують час і державні кошти, а з другого, — може статися так, що Президента обере, скажімо, мільйон виборців. Сперечатимуться і щодо статусу та прав спостерігачів під час виборів, стосовно механізму контролю за виборами тощо.

Так, соціал-демократи, за словами Л. Кравчука, виступатимуть проти самовисування, наполягатимуть на висуванні лише від партій, найвищий план кількості підписів на підтримку, жорсткому контролю партій за виборами, мінімізації втручання влади у вибори, щоб Президенту було справді обрано більшістю народу, а не 15–20% населення.

Лідер Народного руху В'ячеслав Чорновіл аргументує партійне висування тим, що Президент повинен бути виразником певної ідеології і більшості в суспільстві. За його словами, Рух за підвищення підписної планки від 700 тисяч до мільйона підписів, що відкине непотрібні видатки і очевидних аутсайдерів; за збереження конституційного положення, яке не передбачає верхнього вікового цензу; за з'явлення на другому турі не менш як 50% виборців. У питанні формування виборчих комісій, вважає В. Чорновіл, можна знайти компроміс, як під час прийняття закону про оренду землі: щоб в їх утворенні брали участь і органи виконавчої влади, і ради. Обов'язково має бути закладено принцип представництва політичних партій у комісіях усіх рівнів. Тоді, на думку В. Чорновола, не буде важливо, хто їх формуватиме, головне — забезпечити належний контроль за виборами.

Україні потрібен не маріонетковий, а державотворчий, розумний, рішучий, а коли треба, і жорсткий диктатор. Щоб протягом десятиліть вихував молоде покоління патріотів Батьківщини, а після того поступово переходив до демократії.

Михайло ПРОКОПІВ.

Веселе
Нікопольського району
Дніпропетровської області.

Лідер соціалістів Олександр Мороз виступає за право висувати кандидатів лише політичними партіями та за самовисування. Він вважає, що дільничні виборчі комісії треба формувати тільки з представників кандидатів у президенти. А однією з переноси фальсифікації, на його думку, може бути заборона голосувати у військових частинах, тюрмах.

«Громада», за словами Олександра Єльшкєвича, стоїть на тому, щоб Президент був обраний не менш як половиною голосів виборців, однак не згодна з тим, що майбутній глава держави повинен отримати мінімум 50% голосів виборців, внесених до списків. На його думку, визнання виборів не-

дійсними через пасивність виборців «зіграє на руку» нинішній владі.

Комуністи (в принципі вони виступають за перегляд Конституції і скасування інституту президентства) все-таки беруть участь в обговоренні та прийнятті законопроекту про вибори Президента. Володимир Моїсєєнко визнав, що сьогодні порушувати в залі питання про внесення у встановленому порядку змін до Конституції «малоймовірно, бо більшість депутатів є очевидними прихильниками президентської форми правління». До того ж комуністи вже не раз заявляли про намір висунути свого кандидата на найвищу посаду в державі.

Узагалі не голосувала за жоден проект закону про вибори Президента лише фракція прогресивних соціалістів. Наталія Вітренко, також вважаючи посаду Президента в Україні «нелегітимною», заявила: якщо зміни до Конституції про-

Менш як за рік до виборів Президента України парламент розпочав обговорювати відповідний законопроект

скасування інституту президентства не пройдуть, фракція ПСПУ буде «вимушена брати дуже активну участь» в обговоренні законопроектів про вибори Президента і в самій процедурі виборчої кампанії. Наталія Михайлівна, зокрема, вважає «неприпустимою» вимогу, що під час збирання підписів на підтримку того чи того кандидата на посаду глави держави громадянин може підписатися лише за одного претендента. ПСПУ виступає за висування претендента не лише від партій, а й від трудових колективів і громадських організацій. Н. Вітренко підтримує необхідність створення виборчого фонду, повністю підконтрольного ЦВК, а також рівне фінансування всіх претендентів.

Отож робота, вочевидь, затягнеться. Однак час уже практично розпочав свій зворотний відлік.

Юліана ШЕВЧУК.

Депутати прогнозують

Михайло РЯБЕЦЬ,
голова Центральної виборчої комісії:

— У розробленому Центральним виборчим комітетом законопроекті про вибори Президента передбачається висування політичними партіями і зборами виборців. На мою думку, недоцільно обмежувати право висування для партій залежно від кількості її членів, бо це буде порушенням Конституції та законів. Усі партії повинні мати однакові умови й можливості на наступних виборах.

Переконаний, що парламент не зволікатиме з прийняттям нової редакції закону про вибори Президента чи внесенням змін до чинного закону, оскільки не пізніше як за 180 днів, за 6 місяців до дня виборів, ЦВК повинна оголосити про початок виборчої кампанії в Україні. Хотілося, щоб парламент завершив розгляд цієї проблеми до кінця року, тобто на цій сесії, що дало б нам можливість належно підготуватися до організації та проведення виборів.

В'ячеслав КИРИЛЕНКО,
фракція НРУ:

— Найгірший варіант — коли Україна ввійде у президентську кампанію зі старим законом. Думаю, в результаті матимемо якийсь перехідний варіант і досить суперечливий закон, де, з одного боку, буде враховано найістотніші пропозиції (створення виборчих комісій, участь політичних партій, кількість підписів тощо), але, з другого боку, не буде цілісного, системного підходу.

Борис АНДРЕСЮК,
фракція СДПУ (о):

— Збиратимуться різні узгоджувальні комісії, але спільного рішення так і не знайдуть. Наявність багатьох законопроектів призведе до цейтноту. В тому, щоб процес зволікали, зацікавлені окремі політичні сили в парламенті. Це вигідно нинішньому Президенту. Тому навіряд чи Верховна Рада прийме новий закон. Очевидно, в підсумку буде схвалено лише поправки до старого, хоча новий закон дуже потрібний сьогодні.

Сергій КУРИКІН, фракція ПЗУ:

— Добре, що за основу взято саме проект О. Лавриновича. Він найвиваженіший і професійно випписаний, найменше залезить від якихось кон'юктурних уподобань і корпоративних інтересів. У процесі доопрацювання на зміст цього закону впливатимуть різні політичні сили, і перебіг подій буде доволі драматичний. Порадив би своїм колегам, вносячи пропозиції та поправки до цього документа, пам'ятати, що закон цей робиться не на одні конкретні ви-

Леонід КОСАКІВСЬКИЙ,
фракція «Громада»:

— Є багато вад в усіх проектах. Наприклад, зовсім не виписано проблему голосування за кордоном. Ці голоси можна приписати будь-кому з кандидатів. Не зрозуміла процедура утворення дільничних виборчих комісій, що є головним чинником впливу влади. Вада всіх проектів — проблеми оскарження і визнання виборів недейсними, підбиття підсумків. Треба ввести ряд обмежень щодо рівності прав кандидатів. Не останню роль у всіх цих процесах відіграватиме і закон про столицю, довкола якого нині триває гостра дискусія. Я пов'язую це з президентськими виборами, бо комусь якраз і вигідно мати в Києві безконтрольну владу чиновників, а два мільйони голосів можуть визначити долю будь-яких виборів.

Валентина ГОШОВСЬКА,
«Незалежні»:

— Менє лякає те, що ми можемо знову, як було із прийняттям закону про вибори народних депутатів, втягнутися у тривалий процес вибудови умов виборів, відкладавши на другий план антикризові закони. Ми тут, у парламенті, ніби живемо одним життям, а народ — окремим. Дискутуємо, прагнемо на партійній основі продемонструвати Європі, що Україна — демократична держава, за законами демократії ведемо респектабельні дискусії, а народ живе за законами держави, що розвивається. Сьогодні партійна олігархія прагне сповна захопити владу. Якщо приймемо закон, за яким виборці не матимуть права висувати кандидата в президенти, порушимо Конституцію і права людини. У державі, де тільки 1% населення належить до партій, заганяємо всіх у прокрустове ложе: або будуйте партійними, або пов'яжіть своє майбутнє з якоюсь партією. Варто було б запитати народ, можливо, через всеукраїнський референдум, чи хоче він цього?

Сергій ГМИРЯ, фракція КПУ:

— Жоден запропонований законопроект не досконалий, всі мають недоробки. Для того щоб забезпечити максимально легке й ефективне проходження у ВР закону про президентські вибори, потрібно на рівні комітету краще з кожного законопроекту внести в той документ, за який голосуватимуть у повторному першому читанні. Скажімо, у проекті Турчинова дуже добре виписано питання, пов'язані з контролем за виборами. На жаль, за сучасних умов абсолютно чесні вибори неможливі. Треба наполягати на дуже жорсткому контролі, цілковитій рівності у проведенні агітації, жодних привілеїв у проведенні агітації, пов'язаних із службовим кріслом. А взагалі парламент при-

речений на те, щоб прийняти цей законопроект.

Михайло СТЕПАНОВ, СоцПУ:

— Я особисто теж проти інституту президентства, але не вірю, що зможемо його ліквідувати. Хто про це нині говорить, блокуючи прийняття закону про вибори, якраз і хоче, щоб залишився при владі нинішній Президент. Треба обрати такого Президента, який сприяв би ліквідації інституту президентства в Україні. Я також проти створення територіальних виборчих комісій в областях, бо туди привезуть уже підтасовані документи.

Сергій ДОВГАНЬ, фракція СелПУ:

— Одні автори законів, винесених на розгляд сесії, писали їх для того, щоб вибори пройшли цивілізовано, інші просто хотіли заявити про свою значимість у парламенті, задовольнити власні амбіції, а ще інші підгравали нинішньому Президенту. Рішення ВР правильне з точки зору тактики, бо всі закони відхилено, залишився один. Проект О. Лавриновича не досконалий до кінця, але це серйозна розробка. Думаю, треба внести небагато поправок до нього. Прищиповою засадою має бути те, щоб вибори проводили незалежні і від виконавчої, і представницької влади люди. Люди кваліфіковані і відповідальні.

Фракції як засіб дискримінації вільних від них депутатів

Конституційний суд України розпочав розгляд справи за конституційним поданням 51 народного депутата з приводу конституційності постанови Верховної Ради про внесення змін до Регламенту ВР України від 13 травня 1998 року. Автори подання оспорюють положення цієї постанови, відповідно до яких «депутатські фракції у Верховній Раді України утворюються виключно депутатами на основі політичних партій та блоків, політичних партій, що подолали 4-відсотковий бар'єр на виборах до Верховної Ради України 29 березня 1998 року, за умови, що до складу кожної з фракцій входять не менш як 14 народних депутатів України».

Позафракційні депутати вважають, що положення цієї постанови суперечать чинному законодавству, зокрема, частинам 4-й та 5-й ст.36 Конституції України. На їхню думку, вони також є дискримінацією до інших політичних партій та виборчих блоків партій (списки кандидатів від яких отримали менше 4 відсотків голосів виборців), оскільки вони позбавлені такого права.

...щоб карась не дрімав!

У номер

Думки з приводу

Олександр ТУРЧИНОВ,
фракція «Громади»:

Дуже багато суперечностей. Наприклад, Леонід Кучма вважає, що треба збільшувати грошову масу і довести її до світових рівнів, які допомагають працювати економіці. Водночас він пропонує утримувати темпи зростання грошової маси на рівні 1996—1997 років. Отож, щоб вийти на середньосвітовий рівень, потрібно не менш як 5—6 років. Потім пропонують, з одного боку, стабілізувати гривню, а з другого, водночас, — відмінити валютний коридор, зняти всі обмеження на валютному ринку, що може призвести до подальшої девальвації гривні.

Євген ЖОВТЯК,
фракція Народного руху:
— Після доповіді Президента виникає тільки одне запитання: де він був чотири з половиною роки?

Віталій КОНОНОВ,
фракція Партії зелених:

— Цілком згодний з Президентом, що в доповіді немає ніякої «політики». А є політика виражена, спрямована на зміни.

Але я можу сказати, що доповідь надто довга. Це перше враження. А друге враження, що її нібито писали різні люди.

Петро ПОРОШЕНКО,
фракція СДПУ(о):

Вважаю, що питання зниження податкового тиску, на чому наголошував Президент, поставлене правильно. Цю позицію підтримую всією душею, але воно не дуже кореспондується з діями уряду, який постійно надсилає у наш Комітет з питань фінансів і банківської діяльності пропозиції, що ведуть до збільшення податкового тиску.

Сьогодні, на мою думку, головною тезою виступу мало бути те, що потрібно зробити Верховній Раді, щоб запрацювала наша економіка. Окрім того, хотілося б почути, яким чином Верховна Рада заважає зняти податковий тиск. З моєї точки зору, виступ Президента має містити чіткіші, конкретніші пропозиції.

Інформація,
вкрита мороком

Прес-конференція на тему «Законність використання бюджетних коштів у місті Києві та ухвалення від відповіді столичної адміністрації», попри сподівання присутніх журналістів, сенсаційністю не позначилась. У виступі голови тимчасової слідчої депутатської комісії Миколи Лавриненка основний наголос припадав на встановлений факт — ухилення від відповіді столичної адміністрації, що, як співається у пісні, «саме по собі і не нове». У зв'язку з цією «поважною причиною», перша частина теми поки що не розкрито: проблема законності і далі вкрита мороком. Нагадаю, що слідчу комісію утворено згідно з постановою Верховної Ради ще влітку (пізніше її легітимність підтверджено ще однією постановою) за поданням групи народних депутатів від Києва, з якого випливало, що міська адміністрація використовує державні кошти не за призначенням. З самого початку розслідування, розповів М. Лавриненко, депутатська комісія зустріла дивний опір з боку столичної влади. Схоже, там поставили перед собою завдання: жодної інформації яка допомогла б з'ясувати справу, нікому не надавати. Якщо там усе законно, то для чого ховатися?

Тим часом «вибігті» дані з центральних органів виконавчої влади, інформація, що надійшла від депутатів Київської міської ради, дають підстави стверджувати, що столична адміністрація все-таки порушила законність використання бюджетних коштів. На завершення М. Лавриненко заперечив, що «впертість» Київської держадміністрації не зупинить «цікавості» тимчасової слідчої депутатської комісії.

Акценти

Ватерлоо на НТКУ і довкола

(Початок на 1-й стор.).

Він висловив думку, що Президент підписав указ про його звільнення, бо він спочатку зробив спробу навести порядок у фінансовій сфері, бо НТКУ має борги понад 60 мільйонів гривень. Чимало комерційних угод, підписаних попереднім керівництвом телекомпанії, мають сумнівний характер і свідчать, за словами Миколи Княжицького, про корупцію в найближчому оточенні Президента і на телебаченні.

Схоже, проблема все-таки не в конфлікті «реформатори—консерватори». За прикладом росіян, владні структури напередодні президентських виборів хочуть «прихватувати» потужний інструмент «промивання мозку електорату», щоб дозувати інформацію щодо кандидатів на посаду глави держави, як і кількість їхніх рекламних матеріалів. Звичайно, влада прагне, щоб керували компанією професіонали, які знають не тільки закони телебачення, а й можуть використовувати у своїй роботі сучасні політичні технології.

Однак і це була величезна помилка свіжоспеченого президента НТКУ, він розпочав свою діяльність не із реформування обличчя першого національного каналу, а заглянув у потаємні «кишені».

Історія «Общественного российского телевидения» свідчить, що після того, як телекомпанію «заганяють» у борги, її акціонують «олігархи». Схоже, саме таким робом в Україні хотіли використати досвід Бориса Березовського, з яким так часто нині спілкується наш Президент. Національну телекомпанію України очікує доля ОРТ?

У цьому контексті можна по-різному оцінити й одночасну відставку з посади помічника Президента одного з власників каналу СТБ (де раніше президентом був М. Княжицький) Володимира Сівковича... Напрошується висновок про «ватерлоо» молодих «кітків» українського телебізнесу у «битві» за фінанси і власність національної телевізійної компанії.

Але, на моє переконання, у цій історії крапку ставити зарано: «пиріг» — привабливий, і його досі не поділено, а тому битва триватиме й надалі. Щоправда, диспозиція, на яку повернулася команда Володимира Сівковича і Миколи Княжицького, — в дещо гіршому стані. Однак доступ до комерційних угод оголив «ахіллесову п'яту» їхніх опонентів. Тому не подивуюсь, коли невдовзі на сторінках деяких видань з'являться певні публікації після оприлюднення чергової порції депутатських запитів щодо комерційної діяльності найближчого оточення Леоніда Кучми в телебізнесі.

Володимир КОРОЛЮК.

Відкритий лист

Шановні співвітчизники!

Сьогодні багато-хто стурбований станом справ в акціонерному комерційному агропромисловому банку «Україна». На нашу адресу надходить чимало листів та телефонних дзвінків з проханням пояснити ситуацію, що склалася. Для роз'яснення справжнього становища правління банку вирішило звернутися до вас через засоби масової інформації, оскільки відповісти оперативним кожному, на жаль, немає можливості.

Про фінансовий стан одного з найбільших у нашій країні банків ведеться нині стільки розмов, що багатьом вже не зрозуміло, де правда, а де ні. Природно, що люди, навчені махінаціями трастових компаній, виявляють помітну стурбованість про вкладені у наш банк власні грошові кошти. Головне для всіх, хто співробітничав з нами, — не втратити жодної частини своїх грошей.

Ми просимо наших вкладників, акціонерів та клієнтів не турбуватися, і запевняємо, що ніхто не постраждає від фінансових взаємовідносин з банком «Україна». За станом на 1.11.98 р. сукупні активи його балансу становили 3 млрд. 281,9 млн. грн., капітал банку — 485,7 млн. грн., у т. ч. статутний фонд — 70,3 млн. грн. Вже тільки ці цифри слугують переконливим доказом того, що банк наш сьогодні, як і

завжди, має вагомий економічний потенціал.

Проте приховувати не будемо: нам нині працювати зовсім не просто. Складна економічна ситуація в країні, неповернення частини боргів з наданих банком раніше кредитів призвели до істотного скорочення наших доходів. Через це восени у банківському обслуговуванні клієнтів установами агропромислового банку виникли певні складнощі. Тому публічно просимо вибачення у всіх, хто у важкі для банку дні мав проблеми з розрахунково-касовим обслуговуванням. Ми вважаємо своїм безпосереднім обов'язком сказати вам про це, розраховуючи на розуміння труднощів, які переживає банк.

В умовах, що склалися, нове керівництво агропромбанку робить все можливе щодо стабілізації фінансової ситуації. З цією метою правління розроблено «Заходи щодо зміцнення фінансового стану і платоспроможності банку «Україна» на період до 2003 року», які вже сьогодні нами реалізуються. Їх здійснення, зокрема, передбачає: реформування системи управління банком; забезпечення досягнення і стабілізації платоспроможності і ліквідності; виведення банку на беззбиткову діяльність і поступове збільшення його прибутковості. Цю програму наших практичних дій розглянуто і підтримано Національним банком України.

«Україна» знову стане сильною...

Коментар

У цьому вступі новий голова правління агропромислового банку (АПБ) Дмитро Гридзук. А знову тому, що нині «Україна» переживає не найкращі часи у своїй історії: на 1 листопада 1998 року має 360 млн. гривень (34,8 відсотка кредитного портфелю) проблемних кредитів, у тому числі 74 млн. гривень, наданих під гарантії уряду і вже прострочених. Усе це й стало причиною кардинального оновлення правління банку — з попереднього його складу залишилися лише троє осіб.

Проте у ситуації, що склалася, новій команді не позазриш, бо завдання перед правлінням не з простих. Головне — підвищення рівня платоспроможності та ліквідності банку. Цьому, зокрема, має сприяти й рішення про реструктуризацію заборгованості АПБ перед НБУ та надання останнім довгострокового кредиту (150 млн. грн.) під програму виведення банку із кризи. З цього приводу заступник голови

НБУ Олександр Киреев зазначає, що розроблена банком програма дає змогу стверджувати: ще не вмерла «Україна», але, щоб остаточно ліквідувати таку загрозу, банк має провести всебічну ревізію своєї діяльності з метою виявлення слабких місць. І, схоже, АПБ таку ревізію вже розпочав. Одним із перших кроків має стати реорганізація збиткових і низькорентабельних відділень — аж до ліквідації неперспективних. Банк збирається проводити активнішу політику щодо партнерів в агропромисловому комплексі. І це при тому, що саме на підприємства АПК припадає значна сума неповернутих кредитів, гарантованих свого часу урядом. Але звідки у селян гроші? Наприклад, нині на розрахункових рахунках усіх сільгосп підприємств Івано-Франківської області лише 74 тисяч гривень. То як за таких умов працювати із клієнтами на селі? Втім, часом вважають, що банк міг би кредитувати підприємства АПК під земельну заставу. Зокрема, вчора таку думку висловив Леонід Кучма у своїй доповіді в стінах парламенту, запропо-

нувавши провести санацію АПБ та перетворити «Україну» на іпотечний банк. Та навряд чи сьогодні це реально, коли врахувати, що у нас фактично відсутній ринок землі. Теоретично банк може видати кредит під земельну заставу, але невдовзі він неминуче зіткнеться із проблемою неповернення цього кредиту. Що йому у цій ситуації робити та як використати заставлену землю в умовах відсутності законодавства, яке регламентувало б увесь цей процес? Тож, скоріше за все «Україна» виживатиме за наміченою раніше програмою, залучаючи нових акціонерів та оптимізуючи свою діяльність. Крім того, факти свідчать, що «Україна» не втратила довіри у населення. Якщо до кризи (на перше вересня 1998 року) на рахунках банку було акумульовано 253 млн. гривень вкладів населення, то протягом вересня ця цифра скоротилася до 211 млн., але нині знову зросла до 215 млн. гривень. Тож залишається сподіватися, що банк таки поверне втрачену силу, а з ним — і вся Україна.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Від «Ге» і «Бе»
пропозицій не надходило...

— заявив на брифінгу в адміністрації Президента України «новий старий» керівник системи держтелерадіо Зіновій Кулик, відповідаючи на одне із запитань про найближчі перспективи цієї системи. Йшлося про те, чи не можуть означати такі «нервові» кадрові пертурбації надмірної «інтеграції» українського інформаційного телерадіопростору в той, що його контролюють відомі телемагнати Березовський і Гусинський (так звана, образно, система «КГБ — Кулик—Гусинський—Березовський»). За цього Зіновій Володимирович додав, що його капітали, порівняно з капіталами Гусинського—Березовського, «принципово різні», менші «у кільканадцять порядків». (Який саме капітал він мав на увазі — валютний чи інтелектуальний?) Одну з головних причин зміни керівництва на державному телесекторі Зіновій Кулик вбачає в гальмуванні виконання президентського указу про вдосконалення державного управлін-

ня інформаційною сферою. Він також зробив закид своєму попередникові стосовно «неправильної кадрової політики», завваживши на приході до керівництва цієї сфери колишніх офіцерів КДБ й військової розвідки, що, за спостереженнями пана Кулика, не сприяло б утворенню принципу свободи слова. На брифінгу було «засвідчено» ще одну можливу причину такої різкої зміни керівництва державного телебачення, пов'язану з тим, що Микола Княжицький мав намір перевірити якісь фінансово-господарські негаразди на телебаченні й навіть звернувся з відповідним листом до Прем'єр-міністра. Зіновій Володимирович запевнив, що він сам зацікавлений у такій перспективі.

Щодо причин звільнення самого пана Кулика з посади міністра інформації й фактичного пониження, то він зауважив, що будь-яке призначення вважає як довіру до нього Президента України.

вкладникам, акціонерам і клієнтам
акціонерного банку «Україна»

У нас є непохитна невпевненість у тому, що ми зможемо поліпшити свої справи. Безумовно, важливу роль у цьому відіграє одержаний нами стабільний кредит, рішення про надання якого вже прийнято Національним банком України. Це дає змогу забезпечити безперебійне обслуговування клієнтів банку, врахувати економічні інтереси всіх сторін. Прагнення в нас єдине: зробити свою «Україну» знову сильною!

Вважаємо, вам буде цікаво дізнатися і про таке. В останній місяць помітно збільшилось число громадян, які довірили банку «Україна» свої заощадження. Вклади населення за цей період зросли на 5 млн. грн. Хочемо, щоб ви знали: ми не тільки цінуємо своїх вкладників, а й беремо на себе велику відповідальність за їх вибір.

Ви вірите нам. Дякуємо. Наші з вами відносини завжди будувалися й будуються на принципах взаємної довіри. Ця обставина робить для нас абсолютним неможливим вияв бодай будь-якої нечесності щодо людей, які нам довірилися.

Ми вдячні всім, хто залишився вірним нашому банку і зробимо все, щоб цю довіру виправдати. Будьте завжди з нами!

З повагою і надією на подальше
співробітництво правління
банку «Україна».

17.11.98 р.

Миколаївський глиноземний ведуть уліво

Безпрецедентна історія приватизації провідного підприємства кольорової металургії України, яке отримувало внаслідок господарської діяльності щорічно до 30 млн. доларів прибутку щорічно, досліджена журналістами не лише «Голосу України» вздовж і впоперек. Здавалося, тасмійні наміри всіх жадаючих отримати дуже ласий шматок в одиособове управління давно розвінчані і залишається тільки чекати заочного розв'язання питання на користь тих, хто, власне, і створює матеріальні цінності — трудового колективу МГЗ. Але ні, справа набула настільки несподіваного повороту, що будь-які коментарі тьмачуть перед заявами безпосередніх учасників подій.

Забезпечити баланс інтересів

Відомо, що МГЗ, будучи провідним підприємством кольорової металургії України, у винятково складних умовах реформування економіки зумів гідно утриматися на світовому ринку алюмінію. Знаходячись в епіцентрі жорсткої конкурентної боротьби на алюмінієвому ринку, маючи на ньому велику питому вагу, МГЗ істотно впливає на формування світової ціни на глинозем і алюміній. Саме тому ціла низка алюмінієвих магнатів намагається заволодіти цим унікальним підприємством або отримати його в своє управління. При цьому вони не гребують жодними методами: від спроб «домовитися» з керівництвом заводу до прямого шантажу та погроз.

На наших з вами очах, шановний Валерію Павловичу, весь процес приватизації заводу з травня 1995 року супроводжується безперервними спробами різних сил повернути його на свою користь. Щоб досягти поставленої мети, під «благovidними» приводами організовується безсоромне лобювання, власних інтересів через вищі державні установи, використовується трибуна Верховної Ради. Чого варті, наприклад, факт незаконного створення «спеціальної комісії» під керівництвом В. Недри-

Відкритий лист
Прем'єр-міністру
України
В. Пустовоїтенку
від робітників,
інженерно-технічних працівників,
керівників ВАТ «Миколаївський
глиноземний завод»

гайла, яка, виконуючи певне замовлення, тенденційно перекидає факти, ігнорує документи, «вільно» і упереджено трактує закони, відповідні рішення урядових та вищих судових органів.

Як стало нам відомо, останнім часом набирає обертів кампанія з передачі в управління контрольного пакета акцій (55%) українсько-американській компанії «ІРЕН» терміном на 5 років. При цьому нехтуються розроблені й затверджені у суворій відповідності до законів України рішення урядової комісії з приватизації, сам план приватизації, узгоджений Мінпромом України, Мінекономіки України, сесією обласної ради народних депутатів та затверджений Фондом державного майна України. Нам не зрозуміло: що це? Свідоме нехтування законом чи просто короткозорість? Якщо перше — то це свідомий злочин. А якщо друге — то авторам його не місце у найвищих владних структурах. Бо немає жодного логічного пояснення тому факту, що всупереч Державній програмі приватизації безкоштовно, без поповнення бюджету передбачається передача в управління контрольного пакета акцій стратегічно важливого підприємства. Невже в Україні корумпованість державних мужів досягла такої межі, що вони фактично плюють на закони?

Для нас, членів трудового колективу МГЗ, все, що пов'язане з подальшою долею заводу, має життєво важливе значення. Насамперед це те, що відповідно до колективної угоди ми маємо стабільно існуючі робочі місця, середньомісячну зарплату по заводу в розмірі 414 гривень, яку, хоч і з деяким запізненням, регулярно виплачують. Завод будує житло, утримує соціальну сферу, витративши на неї тільки за 9 місяців цього року 7 млн. доларів США. Кожен з понад 1000 осіб заводських пенсіонерів отримує додаткову пенсію від заводу, а 500 наших дітей навчаються в 53 вузах за рахунок підприємства.

Сам завод, попри всі негаразди, працює на рівні проектного потужності, сплачує податки і платежі, інвестує свій розвиток, розширюючи порт, впроваджуючи нові виробництва та безвідходні технології. Рентабельність виробництва за 9 місяців становить 6,5% при плановій 3,1%.

На фоні всього цього дивно звучать слова деяких високих посадових осіб про «кризовий стан заводу» чи висновки комісії В. Недригайла про «жалюгідний стан підприємства».

Шановний Валерію Павловичу! Ви достатньо знайомі з ситуацією навколо заводу, були на його окремих об'єктах, спілкувалися з людьми. Тому ми віримо, що ввести вас в оману щодо стану справ на заводі не вдасться нікому. В цей складний час ми заявляємо про повну свою підтримку позиції керівництва заводу та плану приватизації, схваленого урядом та Фондом державного майна України. Вважаємо, що тільки виважені, здійснені у суворій відповідності до закону дії щодо приватизації заводу здатні забезпечити баланс інтересів держави, регіону та трудового колективу ВАТ «МГЗ».

Голова зборів
О. ЧЕРЕДНИЧЕНКО.
Секретар зборів
Н. ПРОСТЯКОВА.

Завод стає заручником у політичній боротьбі...

Напередодні президентських виборів активізувалися дії різних партій та структур у напрямі формування джерел фінансування виборів та залучення прибічників тих чи тих кандидатів у президенти.

Дуже яскравими та агресивними стали політичні інтриги навколо Миколаївського глиноземного заводу. Прагнення керівництва заводу зберегти центральну позицію у ході передвиборної кампанії розцінюється як підтримка альтернативного кандидата чи партії, тобто завод стає заручником у політичній боротьбі претендентів за владу.

Це не може не відбитися негативно на результатах господарської діяльності, на моральних аспектах життя колективу заводу та регіону в цілому.

Яскравий приклад таких інсинуацій прозвучав у виступі лідера Комуністичної партії П. Симоненка на сесії Верховної Ради України 3 листопада 1998 року.

Все, що робиться на заводі, він називав злочинствами та запропонував зняти з роботи директора заводу.

Всі ми знаємо, як непросто керувати заводом в умовах економічного спаду, постійних з'ясуваннях на державному рівні відносин між Україною та Росією.

До національних проблем економічного та політичного характеру додалися всі проблеми російської фінансової кризи.

Миколаївський глиноземний завод працює, не знижуючи обсягів виробництва:

завод із затримкою, але виплачує заробітну плату;

завод не покинув і продовжує утримувати соціальну сферу, витративши на це за 9 місяців понад 7 млн. доларів;

завод не залишив своїх пенсіонерів;

завод сплачує за навчання понад 500 молодих людей у вищих та середніх навчальних закладах;

завод сплачує податки та всі види обов'язкових платежів;

завод в тій чи іншій мірі здійснює благодійні акції щодо багатьох бюджетних організацій та установ;

завод забезпечує повне медичне обслуговування не тільки своїх працівників, а й надає медичну допомогу тим, хто хоча й не працює на заводі, але гостро цього потребує;

завод інвестує у свій розвиток, продовжує будівництво життєво важливих об'єктів, пов'язаних з розвитком порту, впровадженням безвідходних технологій, будівництво житла для працівників.

І все це П. Симоненко безвідповідально називає злочинством та пропонує знову насичити завод прокурорськими перевічками, подаючи Генеральному прокуратуру не як орган, що контролює дотримання закону, а як щось схоже на опудало та дубець в зацікавлених руках.

З його виступу стало відомо, що за спиною у всіх та на порушення законів підготовлено рішення передати в управління якійсь одеській україно-а-

У гонці за володіння контрольним пакетом акцій потужного «валютного цеху» країни — ВАТ «Миколаївський глиноземний завод» несподівано вибилася в лідери якась «ІРЕН»...

Звернення
до Голови
Верховної Ради України
О. Ткаченка
депутатів сесії
Миколаївської міської ради
народних депутатів

риканській компанії 55% акцій заводу, з яких 25,1% залишається у державній власності, а 30% — підлягають реалізації за інвестиційним конкурсом. Це грубе нехтування законом з боку влади та порушення економічної політики держави.

Сесія міської ради звертається до Верховної Ради України з вимогами припинити всілякі інсинуації щодо Миколаївського глиноземного заводу, завершити його приватизацію згідно з прийнятим планом приватизації, який погоджено у повній відповідності до законодавства України та затверджено належним чином, в тому числі й Кабінетом міністрів, комісією з приватизації при Президенті України (голова — А. Кінах), Фондом державного майна.

Сесія міської ради пропонує Кабінету міністрів України передати державний пакет акцій у розмірі 25,1%, який залишається у державній власності, в управління ЗАТ «ТК МГЗ», що найповніше відображає інтереси регіону та трудового колективу і довело свою спроможність керувати заводом, вивести його працівників з економічного колапсу в промисловості.

За дорученням депутатів,
міський голова
А. ОЛІЙНИК.

4 листопада 1998 року.

Не в ногу йдете, товаришу

Постанова
партійних зборів первинної
партійної організації
Компартії України металургійної
промисловості Корабельного
району м. Миколаєва
«Про виступ народного депутата
на сесії Верховної Ради України»
П. Симоненка

Розглянувши заяву секретаря ЦК Компартії України депутата Верховної Ради П. Симоненка на сесії Верховної Ради про те, що на Миколаївському глиноземному заводі кояться злочини, а також висловлені у виступі вимоги про звільнення В. Мещина від займаної посади голови правління ВАТ «МГЗ», партійні збори постановляють:

1. Вважати безпідставною заяву секретаря ЦК КПУ, народного депутата України П. Симоненка в частині ситуації навколо Миколаївського глиноземного заводу і його керівника В. Мещина.
2. Вважати, що хід приватизації на МГЗ здійснюється у суворій відповідності до чинних в Україні законів.
3. Підтримати ту частину виступу П. Симоненка, в якій він протестує проти передачі частини акцій у розмірі 55% в управління СП «ІРЕН».
4. Звернутися до керівництва Верховної Ради України, в ЦК КПУ з настійним проханням врахувати думку комуністів, які працюють на заводі, під час розгляду питань, пов'язаних із заявою депутата П. Симоненка на сесії в частині приватизації Миколаївського глиноземного заводу.

Голова зборів
Анатолій МАЛАХОВ,
директор глиноземного виробництва.
10 листопада 1998 року.

Варіантів декілька. Потрібно вибрати правильний

Прем'єр-міністру
України
В. Пустовоїтенку

Шановний Валерію Павловичу!

Прошу вас доручити Фонду державного майна України закінчити приватизацію Миколаївського глиноземного заводу в повній відповідності із законодавством та затвердженим планом приватизації ОП «МГЗ».

Для цього потрібно оголосити до кінця 1998 року інвестиційні конкурси з продажу 30% акцій, як це передбачено планом розміщення акцій ВАТ «Миколаївський глиноземний завод».

Інвестиційні конкурси дадуть змогу залучити на завод інвестиції — не менш як 100—150 мільйонів доларів США — і збільшити надходження до державного бюджету України на 40—45 мільйонів доларів США.

Інвестиційні програми розглянуті та схвалені у відповідних міністерствах.

Крім того, прошу вас провести конкурс з відбору уповноважених осіб на управління акціями, що належать державі (25,1% статутного фонду). У цьому конкурсі має намір взяти участь і ЗАТ «ТК МГЗ» (статутний фонд його дорівнює приблизно 50 мільйонам доларів США, акціонери представлені робітниками заводу).

Всі інші варіанти приватизації МГЗ, його припинення або передача державного пакета акцій в управління іншим компаніям і структурам є нічим іншим як спроба залучити Кабінет міністрів України до незаконних дій з метою використання МГЗ та його потенціалу в інтересах, які йдуть урозріз з інтересами України.

З повагою, голова правління
В. МЕШИН.

Хроніка. Факти. Коментарі

✓ Рим

Немає миру, поки сусід готується до війни

Індія та США почали в Римі сьомий раунд переговорів. У центрі уваги — заборона Білого дому на торгівлю з 240 найбільшими індійськими компаніями, що їх підозрюють у причетності до створення ядерної зброї. У Делі не висловлюють особливого оптимізму з приводу нових переговорів. Індія не хоче йти на компроміси і відмовляється від проведення ядерних випробувань, особливо тепер, коли Пакистан розпочав виробництво збройового плутонію.

✓ Токіо

Партії як сполучені посудини

Питання про створення правлячої коаліції обговорюють на переговорах прем'єр-міністра, голови Ліберально-демократичної партії Японії Кейдо Обуті з лідером опозиційної Ліберальної партії Ітіро Одзавою. Ліберальна партія складається з колишніх ліберал-демократів, які свого часу вийшли з ослабленої правлячої партії, вважаючи, що вона вже не втримається біля влади. Однак тепер тяжкі часи переживає вже сама ЛДП.

✓ Вашингтон

Чи «підуть» Клінтона?

У юридичному комітеті палати представників конгресу США вирішують, чи є підстави для імпічменту президента. Законодавці запропонували президенту Клінтону відповісти на 81 запитання. Головним свідком на слухання запрошено спеціального прокурора Кенієта Старра. Республіканці, які мають більшість у конгресі, налаштовані проголосувати за імпічмент, попри те, що більшість американських громадян не підтримують відставки Клінтона.

✓ Нью-Йорк

У Косово — ані ногою!

Генеральний секретар НАТО Хав'єр Солана заявив у Нью-Йорку, що Північноатлантичний альянс не планує поки що розмішувати в Косово збройні сили. Проте Солана підтвердив, що «в найближчі дні чи тижні розпочнеться розміщення близько 2 тисяч військовослужбовців країни НАТО в сусідній Македонії». Ці дії відповідають резолюції Ради Безпеки ООН.

✓ Страсбург

На тому самому місці, у той само час

Близько 150 курдів провели в центрі Страсбурга чергову маніфестацію на підтримку заарештованого в Італії лідера Курдської робітничої партії Абдуллаха Оджалана. Вони зібралися біля палацу Європи, де відбувається сесія Європейського парламенту, а також у центрі Страсбурга. Маніфестації курди проводять щодня, починаючи з суботи.

✓ Лондон

«Скрипаль» захотів залишитися невідомим

Скрипку роботи Страдіварі продано в Лондоні на аукціоні «Крісті» за 529 тисяч фунтів стерлінгів (900 тисяч доларів). Її придбав, зателефонувавши, колекціонер, котрий захотів залишитися невідомим. Скрипку було зроблено 1698 року. Інструмент має назву «скрипка Йохіма-Корчака» — за ім'ям двох попередніх її власників — скрипалів-віртуозів Йозефа Йохіма та Гуго Корчака.

✓ Москва

«Господарник» мріє розширити господарство

У будинку московської мерії відбулося перше засідання організаційного комітету громадсько-політичної організації «Отечество» під головуванням Юрія Лужкова. Про намір створити власну організацію мер Москви оголосив нещодавно. У такий спосіб Юрій Лужков, який досі підтримував імідж господарника, а не політика, офіційно виходить на загальноросійську політичну сцену.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Перспективи невеселі: гаряча точка і боргова яма

Світлана ГАМОВА,
«Голос України»
(з Кишинева)

Місія Міжнародного валютного фонду, яка побувала з двотижневою інспекцією в Молдові наприкінці жовтня, виявилася для республіки фатальною. Щоб довести емісарам МВФ свою чітку прихильність до реформ і готовність до виконання його вимог, молдовський парламент «прогнав» за тиждень ті закони, з якими зволікав роками.

Прийнято поправки до земельного кодексу, за яким правом на землю наділено сільську інтелігенцію. Зі скандалом, але все-таки підтримано адміністративно-територіальну реформу. Тепер у Молдові замість 35 районів буде 10 повітів (за зразок узятю румунську систему). Тараклійський район на півдні республіки, де компактно проживають болгар, з прийняттям закону втратив своє національне забарвлення, став складовою частиною молдовського (за складом населення) Гагульського повіту. Протести болгар з цього приводу почуто не було. Поза увагою залишилася заява посла Болгарії у Молдові про ймовірну можливість «непередбачуваних наслідків». За наявною інформацією, ці наслідки можуть бути такі: болгар вже наступного тижня скличуть з'їзд депутатів місцевих органів влади і оголосять про організацію референдуму з питання створення автономного болгарського району. Голова виконавчого комітету Тараклійського району Кирило Дорманчев сказав, що не виключає можливість приєднання району до вже існуючої Гагаузької автономії. Молдова, отже, має всі шанси отримати на півдні ще одну гарячу точку.

Щоб заручитися довірою МВФ, а отже, й можливістю в майбутньому отримати нові кредити, уряд вирішив відпустити молдовський лей у вільне плавання. Першим відреагував на послаблення національної валюти бензиновий ринок, удвічі піднявши ціни. Енергетики та тепловики заявили про наміри підвищити знову тарифи. Банки почали скорочувати штати.

А нещодавно зателефонував Рем Вяхірєв: треба платити за російський газ. 614 мільйонів доларів винна «Газпрому» Молдова (разом з Придністров'ям). Це більше, ніж МВФ і Світовому банку разом узятим. Віддати пообіцяли продуктами харчування, але їх вистачає лише на 40 мільйонів. На 90 мільйонів надрукували державних облігацій і таким чином перевели частину газового боргу на зовнішній. З цим не погодився МВФ: сума зовнішнього боргу досягне 1,3 мільярда доларів, а це верхня планка можливості держави. Далі — дефолт.

Відповідаючи на запитання кореспондента «ГУ», президент Молдови Петру Лучинський зазначив, що сьогодні уряд не в змозі обслужити зовнішній борг. Але все-таки постараться до кінця року виплатити кредиторам 215 мільйонів. Президент «майже переконаний», що МВФ видасть Молдові ще 35 мільйонів кредиту, Світовий банк — близько 60 мільйонів і 38 мільйонів — Європейський союз. Ні для кого не секрет, що частина цих грошей піде на сплату зовнішніх боргів. І, знову-таки, на поповнення валютних резервів, яких у Національному банку республіки залишилося всього 200 мільйонів доларів. За словами Петру Лучинського, президент Польщі Александер Квасьневський направив до Кишинєва свого економічного радника — він тепер радитиме, як виборятися з борговою ямою нинішньому уряду, сформованому Націонал-радикальним альянсом «За демократію і реформи» за політичними принципами і національною належністю. Він виявився цілковитим інтелектуальним банкрутом.

Нова спроба приборкати кризу

Правляча в Японії Ліберально-демократична партія (ЛДП) оголосила про підготовку чергового, уже другого в цьому році, пакета заходів щодо стимулювання національної економіки, яка перебуває в найтяжчій за всі повоєнні роки кризі.

На його реалізацію в рамках додаткового бюджету на поточний фінансовий рік передбачено виділити 10 трлн. ієн (близько 82 млрд. доларів). Водночас розглядають також можливість скорочення в

країні податків ще приблизно на 8 трлн. ієн, чого давно домагастись від уряду великий бізнес.

Як і попередні такі заходи, нинішні знову буде спрямовано на здійснення кількох великих проєктів з розвитку внутрішньої інфраструктури, стимулювання приватного житлового будівництва, а також боротьби з безробіттям, що досягла рекордного за останні 50 років рівня. Складовою частиною є також рішення про видачу певним верствам населен-

ня безкоштовних товарних купонів. Це має стимулювати внутрішнє споживання в країні.

Проте проєкт мусить ще затвердити парламент на позачерговій сесії, початок якої заплановано на кінець листопада.

У квітні нинішнього року уряд уже прийняв найбільший за всю історію Японії пакет заходів щодо стимулювання національної економіки в розмірі 16,6 трлн. ієн. На кінець жовтня ще близько 60 трлн. ієн було виділено

на врятування банківської системи країни, яка опинилася на межі краху. Проте всі ці титанічні зусилля так і не дали досі видимого результату. За оцінками самого японського уряду, спад виробництва поточного фінансового року становитиме 1,8 відсотка, а, згідно з розрахунками Організації економічного співробітництва та розвитку, цей показник становитиме 2,6 відсотка, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Мир — крихкий Божий дар

Світлана ФІЛІМОНОВА,
«Голос України»
(з Москви)

Відомого чеченського командувача «армією генерала Дудасва» Салмана Радусва сьогодні розшукує не тільки російська Феміда, а й чеченські шариатські правоохоронні органи. Його звинувачують у підготовці державного перевороту: два тижні тому на мітингу в Грозному Радусв закликав до насильницького відсторонення від влади нинішнього президента Чечні Аслана Масхадова.

За наказом президента правоохоронні органи Чечні відразу спробували заарештувати Радусва, проте не мали успіху. Однак силові структури Ічкерії від свого наміру не відмовляються і запевняють, що рано чи пізно Салмана Радусва буде посаджено до тюрмної камери і він відсидить призначений йому термін.

Нещодавно сталася ще одна важлива подія у відносинах між Москвою і Грозним. Захопленого у заручники сім місяців тому представ-

ника президента Росії в Чечні Валентина Власова було звільнено з чеченського полону. Хоча високопоставлені міліцейські чини отримують нині вітання, а президент Борис Єльцин особисто зустрівся з чеченським полоненим у Кремлівській лікарні, проте історія з Валентином Власовим — не що інше, як національна ганьба Росії.

Чечня вже давно не вважає себе суб'єктом Російської Федерації. Минули вже ті часи, коли колишній міністр оборони Павло Граčov міг заявити, що чеченців він поставив на коліна з допомогою одного батальйона десантників. Сьогодні московська політика щодо Чечні різко змінилася. Схоже, у Москві зрозуміли, що силою цілісність Росії не забезпечити. У московських лікарнях перебувають не тільки чеченські діти і старі, але й люди, які воювали проти федеральних військ. Уряд РФ виплачує пенсії та іншу соціальну допомогу мешканцям

Держдума знову обіцяє ратифікувати договір

У БЛОКАМ'ЯНІЙ побував міністр закордонних справ Борис Тарасюк. Він, зокрема, провів зустріч з Головою Держдуми РФ Геннадієм Селезньовим, який пообіцяв, що депутати таки розглянуть до кінця року великомасштабний договір між Україною та Росією. І нібито Держдума готова ратифікувати угоду, хоча частина депутатів і не підтримує її. Це були слова Селезньова у переказі дипломата Тарасюка.

Можливо, ратифікацію Держдумою договору про дружбу і співробітництво підштовхне і візит Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка до Москви, який відбудеться в середині грудня.

Борис Тарасюк мав зустріч і з виконуючим обов'язки глави уряду РФ Юрієм Маслюковим, під час якої йшлося про розрахунки України за спожитий російський газ. Як відомо, в листопаді закінчився 90-денний мораторій на виплату Києвом заборгованості «Газпрому». Проблема ускладнюється тим, що Росія все з більшим небажанням бере за газ продукцію українських підприємств. Бартерні оборотки, про які домовився Леонід Кучма з російським керівництвом, невідповідні регіонам федерації. Нещодавно, наприклад, Тюмень заявила, що їй не потрібні ані український метал, ані наша сільськогосподарська продукція — давайте «живі гроші».

На зустрічі з Маслюковим обговорювалося й партнерство двох держав у виробництві військово-транспортного літака АН-70. Зокрема, російський урядовець запропонував створити акціонерне товариство з рівною часткою України та Росії в статутному фонді, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Загалом візит став ще однією спробою «оживити» економічне співробітництво двох держав. Двосторонні угоди, програма тривалого економічного співробітництва до 2007 року майже не працюють. Певною мірою це пов'язано з фінансовою кризою в обох державах. Але в тому й проблема, що подолати цей занепад Росії та Україні можна, лише збільшивши свій експорт до країн СНД. Зокрема, нині йдеться про створення зони вільної торгівлі на терені СНД.

Надія БЕДРИЧУК.

Салман Радусв

Чечні, за рахунок федерального бюджету відбудовується зруйнована війною Ічкерія.

Проте про примирення Росії і Чечні казати зарано. Надто багато гора принесла війна російському і чеченському народам. І нинішній мир — крихкий Божий дар...

Шлях на олімп. І з нього...

У Німеччині відвірували виборчі пристрасті, минули миті триумфу переможців і хвилини гіркої прикраси переможених. Виборці — мільйони громадян ФРН — нині вже знають, що їм «світить» від обійнятих «червоно-зеленою» коаліцією програм. Тут зрозуміло головне: найважливіші проблеми розв'язуватимуться за принципом перерозподілу навантажень. Запроваджуватимуться послаблення для пенсіонерів — зростуть так звані екологічні податки. Збільшиться допомога на дітей — підвищаться ціни на бензин, електроенергію, газ і т. д. А в німецькій пресі — новий бум: вона прагне розповісти всім про всіх. Про тих, хто прийшов, і про тих, кому довелося піти. Звичайно ж, найпильніший інтерес до трьох головних героїв цих днів.

«Мій синочок — канцлер»

Понад 41 відсоток німців на минулих парламентських виборах віддав свої голоси за 54-річного соціал-демократа Герхарда Шрьодера.

Можливо, це для когось і було несподіванкою, але не для нього, чия професійна і політична кар'єра складалася аж надто цілеспрямовано: школа, університет, де він вивчав право, адвокатська практика, а паралельно — діяльність у Спілці молодих соціалістів, своєрідній молодіжній секції СДПН, потім

у «дорослій» партії, яка 1980 року висунула його кандидатом до бундестагу, куди Шрьодер і пройшов. У парламенті він прославився зухвалими виступами і манерою вдатися — приходив на засідання у джинсах та светрі.

Сімнадцять років тому літньої ночі компанія молодих со-

ціал-демократів поверталася трохи напідпитку з вечірки і йшла повз резиденцію федерального канцлера в Бонні. Раптом один з молодиків видряпався на огорожу і вигукнув: «Я хочу туди!» Це був Герхард Шрьодер.

Сміючись, друзяки стягнули гультя з паркана, а він, не збентежившись, сказав: «Якщо чогось дуже хочеться, то обов'язково досягнеш».

Шрьодер таки добився того, чого хотів: він переможно зійшов на олімп влади цієї осені. І відтепер про нього знають усе: як бідувала його родина по війні, на якій загинув батько; як важко було його матері-прибиральниці ростити п'ятьох дітей, тому Герхарду довелося їй допомагати. А тепер він одягає джинсові сорочки тільки під час відпочинку, віддаючи перевагу дорогому й елегантному одягу і делікатесній їжі: носить вбрання від відомих дизайнерів і палить сигари вартістю 60 марок за штуку.

Нинішній канцлер не відмовляв собі і в інших задоволеннях: був тричі одружений. З першою дружиною, бібліотекарем за фахом Євою Шубах (нині їй 51

рік), він прожив чотири роки, з другою — радником з наукових питань Анне Ташенмахен (49) — 11 років, з третьою — домогосподаркою Хілтруд Хомпель (49) — 13 років. Зрештою він закохався в журналістку Доріс Кепф (35 років) і через півроку після знайомства залишив і третю дружину. Фізичну форму йому допомагає підтримувати спорт — теніс, футбол, велосипед.

Шрьодер — умілий оратор, професіонал у політиці і любить спілкуватися з представниками мас-медіа. Принаймні, журналісток він уміє вибирати, запустила камінцем у його город одна з газет. Але це — недоброчинниця. «Перед телекамерами, — писала «Зюддойче цайтунг», — Шрьодер забуває про втому і почувається як риба у воді. Політичним опонентам важко зматися з ним у теледискусіях».

Він завжди по-американськи райдужно усміхається, ну просто-таки «саннябой» — хлопчик-сонечко. Але за тим — політична воля, гнучкість в екстремальних і складних ситуаціях, вміння пристосовуватися, коли у тому є потреба. Герхард Шрьодер, дійшли висновку мас-медіа, —

Валентина ПИСАНЬКА,
«Голос України» (з Бонна)

Герхард Шрьодер:
«Якщо чогось дуже
хочеться,
то обов'язково
досягнеш».

сильна натура. Він точно знає, куди йти і як долати сходи, що ведуть нагору.

Журнал «Бунте» недавно опублікував інтерв'ю з 84-річною матір'ю Герхарда Шрьодера Ерікою Фосселер. «Мій хлопчик став канцлером. Я щаслива, як і кожна мати. І напевне знаю, що він уміє дотримувати слова».

Вони обоє мали мету в житті і йшли до неї, а об'єднавши долі — досягли її

Фотознімки цієї щасливої пари опублікували всі газети і журнали: бундесканцлер Герхард Шрьодер і його 35-річна дружина Доріс Шрьодер-Кепф переможно усміхаються. Ось вона, жадана влада, ось він, триумф!

І невідомо, у кого він більший. Що їй зрозуміло: яка б жінка на місці Доріс не раділа? Адже вона стала наймолодшою за всю історію Німеччини дружиною канцлера — одного з наймогутніших і найвпливовіших людей планети!

Вони обоє мали мету в житті і йшли до неї, а об'єднавши долі — досягли її, — змальовуючи романтичне кохання канцлера і журналістки, пише одна з газет. Яка вже тут романтика! — запереоче інша. — Доріс хоч і виростала тендітною — зріст 160 см,

вага 40 кг — і нагадує ніжного метелика, проте має сталевий характер і залізну хватку.

Доріс народилася у скромній сім'ї механіка в Баварії. Після закінчення католицької школи працювала в місцевих газетах, потім боннським кореспондентом «Більда», кельнського «Експреса» і мюнхенського «Фокуса». Подейкують про довгий список її «інтимних» друзів, контакти з якими виходили за межі «необхідного».

Проте думки і колег, і читачів збігаються: Доріс Кепф — журналістка високого класу. Протягом останніх шести років вона працювала як політичний оглядач, багато спілкувалася з представниками партій у вищих ешелонах влади. Звісно ж, улюблена тема — діяльність СДПН. У чоловічому товаристві вона почувається чудово, бо має гострий розум, уміє аналізувати і прогнозувати. Зовнішня жіночність ніскільки не заважає їй боксувати в житті, — зауважує «Бунте».

Правда, особисте життя довго не складалося: спочатку закохалася в 56-річного оглядача Свена Кунце, від якого народила доньку Клару (7 років). Розлучилася. Потім намагалася влаштувати життя з музикантом-джазистом, але й ці стосунки не стали міцними.

Нарешті у січні 1996 року вона знайомиться з прем'єр-міністром землі Нижня Саксонія Герхардом Шрьодером і закохується в нього. Кохання було взаємним, але її обранець був одружений. Назрівав обов'язковий у таких випадках скандал, що неминуче вплинуло б на політичну кар'єру Шрьодера. Однак Доріс швидко все владнала, — писав журнал «Гала». — Вона дала інтерв'ю колишнім колегам з газети «Більд», де відверто розповіла про свій роман зі Шрьодером і навіть дозволила опублікувати знімок, на якому була зафіксована разом з нижньосаксонським прем'єром. Щоб уже ніхто не сумнівався — ані дружина

Шрьодера, ані громадськість, ані, може, й сам Шрьодер... «Вона випередила всіх», — ображався колега-журналіст. Скандалу не сталося: Шрьодер залишив дружину Хілтруд, яку тут з повагою називають Хілу (як Хіллари). Щоправда, закохані поборалися не відразу, а в жовтні минулого року.

Нині Доріс Шрьодер-Кепф у новій ролі — дружини бундесканцлера. Преса, буває, ще підпонує шпильки на її адресу — мовляв, Доріс хоч і одягається невідомо в кого, мало не в магазинах дитячого одягу, зате макіяж у неї, як завжди, на висоті. Правда, прикрас (мається на увазі коштовностей) як кіт наплакав.

Ну, вбрання і коштовності тепер справа наживна: у її чоловіка щомісячна зарплатня зросла з 23476 до 34283 марок. Правда в іншому: Доріс — натура цілеспрямована; вона знає, чого хоче, і вміє діяти круто. І навряд чи обмежиться лише обов'язками дружини. Хай навіть самого бундесканцлера...

Наше шанування, гер Коль!

Гельмут Коль — політик світового класу, «чорний колос», як його позачок називали німці, — залишив сцену. Тільки тепер, після його поразки на виборах, суспільство усвідомило, що, власне, разом з ним закінчилася німецька післявоєнна історія.

Крісло в бундестазі, виготовлене спеціально для Коля (110 кг — не абищо), переставили з місця канцлера в ряди опозиції. Якщо Гельмут Коль стане її лідером, то до наступних виборів він матиме такий же похилий вік, як і Конрад Аденауер, коли вперше став канцлером.

Коль створив такий стандарт канцлера, якому відповідати надзвичайно важко. Як писав журнал «Бунте», «високі канцлери ще будуть, але великі — ні». А він колись зізнався: «Я вигравав тому, що мене часто недооцінювали».

Цього разу переміг інший. Та Коль тримається так гідно, що нині Німеччиною котиться

нова хвиля симпатій до нього. Навіть тих, хто його недавно лаяв на всі заставки. Те, що християнські демократи обрали Коля почесним членом партії, нікого не здивувало. Величезна кількість спілок і організацій пропонують йому почесне головування. Першими це зробили керівники футбольної бундеслиги.

Герхард Шрьодер днями заявив, що Гельмут Коль заслужив право стати почесним громадянином Європи. Президент ФРН Роман Герцог вручив Колю почесному канцлеру найвищу нагороду, якої досі був удостоєний лише Конрад Аденауер, — федеральний хрест «За заслуги»

з лавровим листям. Об'єднання Німеччини і європейська інтеграція — ось дві найважливіші мети, які Гельмут Коль не лише поставив, а й реалізував.

І куди ж іде экс-канцлер? Залишається, звичайно, в бундестазі. А щодо іншого, то Герхард Шрьодер запропонував йому мешкати на території відомства федерального канцлера у своєму «бунгалі» як квартиронаймач, щоб уникнути стомливого переїзду в нову квартиру. До переїзду в Берлін Коль займатиме це приміщення.

Особисті речі з кабінету колишнього канцлера, звичайно, забрав. Залишив тільки акваріум з рідкісними видами амазонської фауни. Гельмут Коль любив тварин. Тримав зайців, мріяв завести навіть крокодила, та забракло місця. 14 років тому, відвідавши

Берлінський зоопарк, був у захваті від рибок з Амазонки. За якийсь час одержав їх у подарунок: у великому акваріумі місткістю 240 літрів.

Канцлер любив спостерігати за тим, як рибки бавилися, і при нагоді казав відвідувачам: «Ось і в політиці така ж метушня: всі штовхають одне одного — і ніхто не вибачається».

Рибок одержав у подарунок колишній працівник відомства федерального канцлера, співробітник федеральної прикордонної охорони Ганс Йоахім Брехт. Він щасливий з такого гостинця і сподівається, що колишній канцлер коли-небудь знайде час провідати своїх «підопічних».

За матеріалами
німецької преси.

Гельмут Коль любив тварин. Тримав зайців, мріяв завести навіть крокодила, та забракло місця

Акваріум з рибами — це зворушливо...

Напишу вам і я

На порядку денному — розорення села

Після жнив селяни мали пристойний урожай, але левову частку хліба віддали державі за борги, Пенсійному фонду, різним комерційним структурам, заплатили податки...

Що залишилося, витратили на сівбу озимих культур та на завершення осіннього комплексу робіт у полі. На оплату праці хліборобам не залишилося нічого. Більшість із них роками не бачить живих грошей, а в кожного — сім'я, діти.

Вважаємо, що така політика веде до розорення села. Бо хіба так має бути? Спочатку вивозиться хліб на елеватор і тільки після цього признається ціна на нього. А влада ніби не бачить такого безладу. Потрібна одна програма розвитку агропромислового комплексу, державне регулювання цін на сільськогосподарську продукцію. Може, тоді хоч трохи полегшиться життя селян.

Депутати районної ради.
Куйбишевска Запорізької області.

Час обирати керівників не за обіцянки

Державному агропромислому комплексу завдано смертельного удару. Це результат нерозумної цінової, податкової і фінансової політики. Для покращення ситуації необхідно негайно відповісти держзамовленням і надати дотації сільгоспвиробникам. Невже в уряді не розуміють, що коли село не забезпечити паливом, то наступного року нічим буде обробляти поля?

Часто чується, що в державі дефіцит бюджету. У нас він зникне, як тільки зникне дефіцит на компетентних керівників. Давно час змінити збанкрутілу владу. А нам, виборцям, треба вибирати керівників не за обіцянки, не за балон газу чи ще якісь подачки, а за розум. А від щедрих кредитів МВФ державі лише шкода: кошти використовуються неефективно, розкрадаються тими, хто ними розпоряджається.

Василь Волошин.
Братське Миколаївської області.

Притча про правду

Один чоловік довго шукав Правду. Він об'їздив увесь світ — південь, північ, захід. І от якось на сході в одній незнаній країні потрапив він у закинутий храм. І тамтешній жрець сказав йому, що саме в цьому храмі й ховається сама Правда. Мандрівник не повірив, і тоді жрець підвів його до великої статуї, на яку було накинуто чорне покривало.

— Ось, — сказав жрець, — вона перед тобою, сама Правда.

Чоловік простяг руку, зірвав покривало і побачив страшне й огидне обличчя. Він відсахнувся, охоплений жахом.

— Що це? — спитав він. — Невже це і є Правда?

І почув тихий голос:

— Так, це я і є...

— Але ж яка ти страшна! — вигукнув мандрівник. — Страшнішого за тебе немає нікого, як же я про тебе людям розкажу? Хто мені повірить?

— А ти збреш, — сказала Правда, — і тобі всі повірять.

І в нашому житті так: стільки років ми чуємо красиві слова, а бачимо зовсім інше — страшну, неприкрашену правду. Так що ж краще — красиво брехати чи казати правду? Але ж скільки не кажи «халва», в роті солодке не стане...

Віталій Морозов,
суддя у відставці.
Шепетівка Хмельницької області.

Мал.
Василя ФЛЬОРКА.

Згадайте смак ніжинських огірочків. І забудьте

За листом читача

Розповідають, що коли Катерина Друга подорожувала з Санкт-Петербурга до Криму, вона зупинилася в Ніжині. На обід їй подали ніжинські огірочки. Серед вишуканих страв імператриця відзначила смакові якості цього чудового овоча і розпорядилася й надалі подавати його до царського столу.

Злет

Саме завдяки йому, огіркові, і зажив світової слави Ніжинський консервний комбінат. На європейській виставці продовольчих товарів у Мадриді 1993 року цей ніжинський овоч нагороджений медаллю «Золота зірка», а торік у Німеччині — призом «За технологію і якість». Огірок експортувався майже у 26 країн світу, а на прилавках вітчизняних магазинів з'являвся дедалі рідше. Цього й слід було чекати, адже з року в рік площі під ним зменшувалися — з 1380 гектарів до... 80. Потужність комбінату падала відповідно. У кращі часи тут переробляли 300 тонн овочів за добу, цього року — 50 тонн... за сезон.

Знаменитий огірок росте лише на землях в радіусі 30 кілометрів навколо Ніжина. Від інших сортів відрізняється не лише розміром. Завдяки органічній кислотності ґрунту, що містять у собі достатню кількість срібла, має особливий смак. Незважаючи на розмір, ніколи не буває плюсклий. Примхливий, бо плодоносить лише два тижні...

Свого часу науковці приділяли йому багато уваги. У Крутах, що неподалік од Ніжина, комбінат мав дослідну станцію. Тамтешні спеціалісти разом з науковцями Харківського аграрного університету удосконалювали технологію виведення насіння, розробляли відповідну техніку для догляду за огірком. Як усе добротно, огірок експортували капіталістам за валюту, а українському споживачеві доставалося смачного дефіциту хіба що на свята. І ось виробництво огірка, як пишуть ніжинці у листі до редакції, припинено.

Спад

Добре налагодженій роботі комбінату, здавалося, ніщо не загрожувало. Закріплена за ним сировинна

зона під боком, колективні господарства були захищені в співпраці, бо це гарантувало не лише роботу, а й стабільний зарібок. Керівництву комбінату треба було лише вчасно зорієнтуватися в океані ринкових відносин, подбати про збут готової продукції. Цього, на жаль, не сталося. Хто винен у тому, що сьогодні без роботи залишилося понад півтори тисячі працівників консервного комбінату?

Коли держава поклати відповідальність за долю підприємств на їх господарів, а точніше — керівників, стало видно, хто нашо здатний...

Директор комбінату Олександр Костевський та його заступник Анатолій Яковенко нарікають на нерозумну податкову політику держави. Нині вони визнають, що комбінат завжди був збитковим і виживав лише за рахунок державних дотацій. Підприємство завжди мало борги, які держава постійно гасила. А спад виробництва розпочався через відсутність дотацій, через велику кількість непосильних податків. А ще «завдяки» величезним відсоткам за кредити: 80 проти колишніх трьох.

Далися взнаки й розірвані зв'язки з Росією, адже 80 відсотків готової продукції відправляли до сусідів. На внутрішньому ринку всю ніжинську продукцію реалізувати неможливо. Втім, затоварення не загрожують території, щорічна оренда якої коштує 100 тисяч гривень, гуляс.

Чи вдасться комбінату відновити потужність — 25 мільйонів умовних банок на рік? На думку директора, мова може йти лише про 5-8 мільйонів умовних банок. За кілька років втрачено не тільки ринки збуту, але й зону виробництва. На відновлення потрібні колосальні кошти. А борги комбінату

дорівнюють вартості усього комплексу.

Нині Костевський визнає свою помилку п'ятирічної давності, коли востаннє одержав державну дотацію він використав не на розвиток виробництва (найновіша лінія на комбінаті запроваджена ще в сімдесятих), а на будівництво житла. І вийшло не по-державному: підприємство доведено до ручки, житло недобудоване...

Перспектива

— Ніжинський консервний комбінат нині — відкрите акціонерне товариство і тільки акціонери мають нести за нього відповідальність, — зазначив Олег Ситник, глава райдержадміністрації. — Спад виробництва стався не раптово, це тривало кілька років. А власники — цебто робітники та інженери — на жаль, зайняли позицію спостерігача і, за старою звичкою, чекали допомоги від влади.

Підприємство заборгувало державі сотні тисяч гривень, працівники рік не одержують зарплату. Якщо видати заборговану за рік зарплату, то автоматично зростуть борги. Вихід один, вважає Ситник: визнати підприємство банкрутом і шукати санатора, який погасив би кредиторську заборгованість, поповнив оборотні кошти підприємства і відродив виробництво.

Думка

Листа, підписаного 160 працівниками, приніс до редакції його колишній директор, доктор економічних наук, нині пенсіонер Олексій Стефанюк. На його думку, державні реформи повинні були

розпочатися з організації агропромислового ринку, створення нових форм організації виробництва і збуту продукції, розвитку нових економічних відносин і зв'язків між сільським господарством і переробною промисловістю, встановлення нових шляхів руху від плантації до торгівлі, минаючи посередників.

— Політика державного невтручання в хаос нецивілізованого ринку призвела до того, що в державі забули про овочівництво, — зазначає Олексій Іванович. — Через відсутність механізму чіткого ціноутворення, що мало б відображати співвідношення попиту і пропозиції, багато колгоспів перестали вирощувати огірочки, пропала їх зацікавленість і відповідальність. А уряд, відмовившись від авансування витрат на пально-мастильні матеріали, насіння, гербіциди, лібералізував ціни на продукцію, віддавши їх в руки ринку. У ньому, дикому ринку, і збанкрутувало колгосп провитаюче підприємство.

Надія

На Ніжинському консервному комбінаті виробляли колись також салати, тушонку, паштети, розливали вино, воду, соки. Але відомими ніжинцями стали завдяки огіркам, які вирощували навколишні господарства. Їм належить відновити овочеві бригади, які раніше нараховували по 50 трудівниць, а останнім часом — 8-10. Чи відродиться слава ніжинських огірочків та їх виробників? Це залежить від господаря, на якого чекають у Ніжині. Хочеться вірити, що він прийде.

Марія ДАВИДЕНКО.

Київ — Ніжин — Київ.

Добро добром поповнюється

Під час страшного голодомору в далекі тридцять пухлого від голоду трирічного хлопчика мати загорнула у ряднину й підкинула на ганок до добрих людей. Господина, зачувши плач дитини, підбрала її. Медик загрозила, вона зробила все, щоб викувати Сергія й повернути до життя, а пізніше полуружжя всиновило дитину.

Під час окупації названі батьки загинули. Хлопчина бродяжив, та треба було жити, треба було поповнювати добро добром. Почав працювати. За день отримував 500 грамів хліба — нарівні з дорослим.

Пам'ятаючи про своє сирітство, маючи вже 14-річного сина, Сергій узяв з дитячого будинку дівчинку-сирітку трьох років і переїхав з сім'єю в іншу місцевість, щоб ніхто не дізнався про це.

На новому місці познайомився з сусідами, які тримали величезного бульдога. Одного разу Сергій порадив їм узяти з дитячого будинку дитину-сироту — мовляв, на старість буде поміч. Після цієї розмови сусід майже рік з ним не вітався.

Віктор ІВАНОВ.

Кременчук
Полтавської області.

Судилося жити

А ще був випадок

СЕЛО Хочине Олевського району Житомирської області, де я народився, у роки війни спіткала доля білоруської Хатині. Отож моїм землякам довелося перебиратися в ліс у землянки. Голод, холод, а тут ще чутки, ніби фашисти вистежили лісове поселення...

Якраз у цей несподіваний момент в одній жінки почалися пологи. Баба Ганна, повитуха, заходилася рятувати породіллю, виснажену від недоїдання. А на народженого хлопчика через його кваліфікацію безнадійно махнула рукою: поклати на снігу під сосною помирати.

Підлітки зглянулися над немовлям, загорнули його в ряднину: мовляв, якщо на життя, то виживе... Усім лісовим селом допомагали виходжувати дитинку.

Тепер, дивлячись на кремезного чоловіка-красеня, ви б ні за що не подумали, що моя розповідь про нього. Михайло С. мешкає нині в Мелітополі.

Давид ЮРКОВ.

Рокигні Рівненської області.

Як її назвуть?

Відома, що тайфуни, з огляду на непередбачуваність їхньої вдачі, називають жіночими іменами. У нас так не заведено, хоча, приміром, наші зими, як і наші жінки, теж можуть бути різними — навіть піжними, о, навіть дуже піжними. Або навпаки. Як гляне на тебе своїми сталевими-сірими очима — то піякий кожух тобі не допоможе. Я дуже люблю один рядок з Давида Самойлова: «А эту зиму звали Аппой — она была красивей всех!» Що поробиш — одну з моїх чудових зим саме так і

звали, й досі звучить (чуєш, подзвони мені, якщо не забула). Я готовий повторювати цей рядок щозими — якою б вона не була. Хоч би й така, як оце почалася. Її ще не придумали імені. Можливо, у неї буде кілька різних імен. У Закарпатті — одне, у Києві — інше. Вона красива і сувора, багата і незалежна (від будь-яких прогнозів та оцінок). Словом, не така, як більшість із нас. Можливо, вона навчить нас бути такими...

Віктор ГРИНЕВИЧ.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША,
та Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Вона незалежна від чужих оцінок

ПОНЕДІЛОК,
23 листопада

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагazin.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.35, 15.25, 19.50, 00.00 Національний хіт-парад.
08.40 Серіал «Вітер у спину».
09.40 Фінансовий огляд.
09.50 Худ. фільм «Венеція взимку», 2 серія.
11.30 Національний хіт-парад. Топ-10.
12.00 УТН.
12.20 Відеофільм-вистава «Подарунок».
13.00 Док. фільм «Навіщо перекладати Вергілія?».
14.00—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.30 Мультфільм.
15.50 Док. фільм «Кульбаба. Вода є не скрізь».
16.20 Національний хіт-парад представляє.
16.55 Мультсеріал «Черепашки ніндзя».
17.25 Серіал «Маленький бродяга».
18.00 УТН.
18.20 Серіал «Вітер у спину».
19.20 Саме той.
20.00 Шоу Бенні Хілла.
20.30 Фінансовий огляд.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
22.00 Футбол. Ліга чемпіонів.
22.30 Футбол від УТН.
23.00 Серіал «Темні небеса». 2 серія.
00.05 Таємні Історії з Д. Харитоновим.
00.35 УТН.
00.55 Худ. фільм «Вірний Руслан». 1 серія.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Світ поезії П. Тичини.
10.35 Закон є закон.
10.40 Освітній канал. Пісня і танець — найдавніші види народної творчості. Історія української державності. Передача 1.
11.45 Закон є закон.
11.50 Док. фільм «Михайлова гора. Жадаю, жадаю весни».
12.20 Моя справа.
12.50 Закон є закон.
12.55 Симфонія міському трамваю.
13.15 Худ. телефільм «Хочу зробити зізнання». 1 серія.
14.30 Закон є закон.
14.35 Концерт старовинної музики.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1»».
08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
09.25 Серіал «Марія».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Інформаційно-розважальна програма «Не всі вдома».
17.00 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.00 Худ. фільм «Королева бензоболонки».
19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Гра в небезпеку».
21.45 П'ятий кут.
22.15 Телесеріал «Неш Бріджес — поліцейський із Сан-Франциско».
23.15 ТСН.
23.40 Вечір вестерну. Худ. фільм «Техас, прощай!».

УТ-3

«ІНТЕР»
13.00 —18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Вгадай мелодію.
18.40 Гарний настрій.
18.50 Наше улюблене кіно. Телесеріал «Строгови».
20.00 Інформаційна програма «Подорожі», «Час».
20.40 Інтерспорт.
20.45 Прогноз погоди.
20.50 Круте кіно. Бойовик «Нульовий допуск».
22.30 Вчасно.
22.50 Прем'єра серіалу «Мисливці за сновидіннями». «Інститут мрій».
23.40 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.50 Нічний сеанс. Худ. фільм «Я і мафія».
01.20 Подорожі. Підсумки дня.
01.30 Прогноз погоди.

КДТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.20 «Старі казки на новий лад».
13.30 Худ. фільм «Вечори на хуторі біля Диканьки».
15.00 Шлягер представляє.
15.50 Правочин.
16.20 Шарм.
16.45 Телесеріал «Пожежа».
17.30 За київським часом.

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

06.45 СІТ
07.05 Медичний тижневик
07.35 Дай п'ять
08.40 Корисні поради
07.45 Антресолька
08.00 Мир дому твоєму (Християнська програма)

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.55 Що? Де? Почім?
09.05 Анонс
09.10 Комп'ютер Х
09.25 Чорний квадрат
09.55 Хі-хі та ха-ха
10.05 Х/ф «Він, вона і діти»
11.20 Астр. прогноз
11.40 Вогнеборці
12.00 Салон мистецтв — Київ
12.15 Співає К. Орбакайте
12.25 Анонс

ТЕТ

12.30 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 25
12.50 Джаз-степ, танц-КЛАС!
13.00 Т/с «Неш Бріджес»
13.50 Вогні цирку
14.45 Х/ф «Звичайне диво»

КИЇВ

16.30 Хрещатик
16.45 Анонс
16.50 В об'єктиві — Польща
17.20 Т/с «Наложники»
17.50 Ровесник
18.05 Поїхали
18.30 Все про податки
18.45 Київ. Спорт. TV
19.15 Д/с «Паломництво до Святої Землі», с. 1 — «Храм Гроба Господнього»
19.45 Т/с «Життя і пригоди чотирьох друзів», с. 3

ТЕТ

20.15 Хрещатик
20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
20.55 Корисні поради
21.00 Антресолька
21.15 Супершоу «Простіше простого»
21.45 Міські новини
22.00 За гарну Україну
22.10 Х/ф «Комісар»
00.05 Спортивне сузір'я. Чемпіонат Європи з кикбоксингу і тайського боксу, ч. 4
00.35 Х/ф «Зимою у Венеції», с. 1

ІСТV

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.30 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
07.50 «Elite Italia». Телемагазин
08.00 Вісті тижня. Інформаційно-аналітичний тижневик (ТІА «Вікна»)
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Готель». Телесеріал
10.45 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
11.30 «Відкриваючи світ». Комедійний телесеріал
12.00 Канал мистецтв «Територія А». Музичний тиждень
12.30 Архі-Арт. Розважальна програма
13.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
13.30 Соло нового сезону
14.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода
17.30 «Роки молодії». Молодіжний телесеріал
18.26, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
18.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
19.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
20.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
21.55 Підлоги III тисячоліття
22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.15 «Elite Italia». Телемагазин
23.30 Економічний вісник
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

ВІВТОРОК,
24 листопада

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагazin.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.35, 16.05, 19.20, 23.30 Національний хіт-парад.
08.40 Серіал «Вітер у спину».
09.40 Фінансовий огляд.
09.50 Футбол від УТН.
10.25 Док. фільм «НЛО з...1908 року».
11.15 Мультфільм.
11.30 Телеканал «Право».
12.00 УТН.

12.15 Національний хіт-парад. Хіт-журнал.
12.45 Альманах «Основа».
13.15 Діловий канал.
14.00—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.25 Мультфільм на замовлення.
16.10 Док. фільм «Міттендрін. Погляд із середини. По-вітря всюди і ніде».
16.35 Національний хіт-парад представляє.
16.55 Мультсеріал «Черепашки ніндзя».
17.25 Серіал «Маленький бродяга».
18.00 УТН.
18.20 Серіал «Вітер у спину».
19.25 Саме той.
19.50 Мультфільм-опера «Кармен».
20.25 Фінансовий огляд.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
22.00 Худ. фільм «Казка».
23.35 УТН.
23.55 Худ. фільм «Вірний Руслан». 2 серія.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Відкрита віза.
10.20 Закон є закон.
10.25 220 років Новомосковському Троїцькому собору.
10.40 Освітній канал. Творчість М. Лисенка. Урок англійської мови. Народна думка.
12.00 Від «Перехрестя» — до успіху!
12.30 Закон є закон.
12.35 Дім і стиль.
13.05 Мультфільм.
13.25 Закон є закон.
13.30 Худ. телефільм «Хочу зробити зізнання». 2 серія.
14.50 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1»».
08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
09.25 Серіал «Марія».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 «Не всі вдома».
17.30 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Чиказька надія».
19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Закоханий психодотр».
21.45 Шоу довгоносиків.
22.15 Серіал «Під сонцем Сент-Тропе».
23.15 ТСН.
23.40 «Проспорт».
00.15 Телесеріал «Поліція Нью-Йорка».

УТ-3

«ІНТЕР»
07.00 Раночок.
08.00 Серіал «Жорстокий янгол».
08.55 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.10 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік»».
10.00 Вчасно.
10.15 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік»».
11.05 Уїк-енд.
11.35 Телевізійний центр моди.
12.10 Мелорам.
12.50 Інтерновини.
13.00 —18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Вгадай мелодію.
18.40 Телесеріал «Строгови».
20.00 Інформаційна програма «Подорожі», «Час».
20.40 Інтерспорт.
20.45 Прогноз погоди.
20.50 Вечірня казка.
21.00 Детектив «Шерлок Холмс і доктор Ватсон». Фільм 5 — «XX століття починається». 1 серія.
22.25 «Давайте обговоримо» з М. Ганопольським. Народжувати чи не народжувати?
23.05 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.15 Док. детектив «Вбивство за приватними оголошеннями».
23.40 Футбол. Кубок УЄФА. «Монако» (Франція) — «Марсель» (Франція).
01.20 Подорожі. Підсумки дня.
01.30 Прогноз погоди.

КДТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.20 Телесеріал «Пожежа».
14.05 Зоряні зустрічі.
14.50 Док. цикл «Ретро-погляд». Полтава відома і невідома. 4 частина.
15.15 Мультфільм.
15.40 Класна компанія.
16.00 Оплески, оплески...
16.20 Солодке життя.
16.45 Телесеріал «Пожежа».
17.30 За київським часом.

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.00 СІТ
07.20 Міські новини
07.35 Антресолька
07.50 Дай п'ять
08.00 Корисні поради
08.40 Серіал «Вітер у спину».
09.40 Фінансовий огляд.
10.05 Док. фільм «Історик та історія».
10.25 Нове покоління.
10.55 Казна.
11.30 Телеканал «Право».
12.00 УТН.
12.15 Служу народу України!
12.45 Зірки, на сцену!
13.15 Діловий канал.
14.00—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.25 Тітражі.
16.10 Сімейний лікар.

07.50 Дай п'ять
07.55 Корисні поради
08.00 Мир дому твоєму (Християнська програма)

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Л. П. М.
09.00 Зроби себе

ТЕТ

09.30 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 25
10.00 Це — Ми!
10.30 Посольства в Україні представляють
11.00 Х/ф «Комісар»
12.55 Джаз-степ, танц-КЛАС!
13.05 Т/с «Спека в Лос-Анджелесі»

КИЇВ

14.00 Т/с «Життя і пригоди чотирьох друзів», с. 3
14.30 Т/с «Наложники»
15.00 Київ. Спорт. TV
15.30 Арт-афіша
16.00 Вікна у світ

ТЕТ

16.30 Д/с «На передньому краю прогресу» — «Автомобілі з Вольфсбурга»
16.50 М/ф
17.00 Л. Вайкуле. «Я знаю, нічого не втрачено, якщо є кохання»
18.00 Просвіта
18.30 Трансформа
19.00 Т/с «Неш Бріджес»
19.30 35 хвилин джазу
20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
20.55 Корисні поради
21.00 Антресолька
21.15 Міські новини

ІСТV

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.30 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
07.50 «Elite Italia». Телемагазин
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Економічний вісник
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Готель». Телесеріал
10.45 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
11.30 «Відкриваючи світ». Комедійний телесеріал
12.00 «Хмарочос». Музична програма
12.50 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
13.30 Візит. Фінляндія. ч.2, Каір
14.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода
17.30 «Роки молодії». Молодіжний телесеріал
18.26, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
18.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
19.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
20.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
21.55 Підлоги III тисячоліття
22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.15 «Elite Italia». Телемагазин
23.30 Тижневий огляд НБА
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

СЕРЕДА,
25 листопада

УТ-1
06.00 Анонс.
06.05 Агромагazin.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.35, 16.40 Національний хіт-парад.
08.40 Серіал «Вітер у спину».
09.40 Фінансовий огляд.
10.05 Док. фільм «Історик та історія».
10.25 Нове покоління.
10.55 Казна.
11.30 Телеканал «Право».
12.00 УТН.
12.15 Служу народу України!
12.45 Зірки, на сцену!
13.15 Діловий канал.
14.00—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.25 Тітражі.
16.10 Сімейний лікар.

16.55 Мультсеріал «Черепашки ніндзя».
17.25 Серіал «Маленький бродяга».
18.00 УТН.
18.15 Саме той.
18.35 Серіал «Вітер у спину».
19.25 Фінансовий огляд.
19.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Динамо» (Київ) — «Панатінаїкос» (Афіни, Греція).
21.35 УТН.
22.15 Національний хіт-парад. Хіт року.
22.45 Футбол. Ліга чемпіонів. «Інтер» (Мілан, Італія) — «Реал» (Мадрид, Іспанія).
00.35 УТН.
00.55 Худ. фільм «Вірний Руслан». 3 серія.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Пізнаємо світ — світ пізнає нас.
10.40 Освітній канал. Пекельні кола Тодоса Осьмачки. Урок французької мови. Шолом-Алейхем. «Хлопчик Мотл».
12.00 Закон є закон.
12.05 Телефільм «Сповідь перед учителем».
12.40 Світоч.
14.00 Закон є закон.
14.05 Стиль життя.
14.35 Закон є закон.
14.40 Телефільм «Михайлова гора. Марія».

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1»».
08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
09.25 Серіал «Марія».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 «Не всі вдома».
17.30 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Чиказька надія».
19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Потвор».
21.40 «СВ-2000».
22.15 Серіал «Під сонцем Сент-Тропе».
23.15 ТСН.
23.40 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Зміне яйце».

УТ-3

«ІНТЕР»
07.00 «Раночок».
08.00 Серіал «Жорстокий янгол».
08.55 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.10 Серіал «Найтмен — людина ночі».
09.55 Планета Здоров'я.
10.25 Детектив «Людина блакитної крові».
12.00 Життя серед життя.
12.30 Мультфільм.
12.50 Інтерновини.
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Ці кумедні тварини.
18.50 Телесеріал «Строгови».
20.00 Інформаційна програма «Подорожі», «Час».
20.40 Інтерспорт.
20.45 Прогноз погоди.
20.50 Вечірня казка.
21.00 Детектив «Шерлок Холмс і доктор Ватсон». Фільм 5 — «XX століття починається». 2 серія.
22.20 «Як це було». Саблін проти Брежнєва. 1975 рік.
23.05 Футбол. Ліга чемпіонів. «Арсенал» (Англія) — «Ланс» (Франція). В перерві — Телевізійна патрульна служба. «Ситуація».
01.05 Подорожі. Підсумки дня.
01.15 Прогноз погоди.

КДТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.15 Телесеріал «Пожежа».
14.00 А. Солов'яненко на сцені і поза сценою.
14.45 Мультфільм.
15.05 Домашній доктор.
15.25 Люди і долі.
15.45 Крила.
16.15 Дім і стиль.
16.45 Телесеріал «Пожежа».
17.30 За київським часом.

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.00 СІТ
07.20 Міські новини
07.35 Антресолька
07.50 Дай п'ять
07.55 Корисні поради
08.00 Мир дому твоєму (Християнська програма)

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Що? Де? Почім?
08.55 Анонс
09.00 Експрес-інформ
09.15 Х/ф «Стріли Робін Гуда»
10.50 Ровесник
11.05 Ніша
11.45 Комп'ютер Х
12.00 Кіноколо
12.20 Анонс

ТЕТ

12.30 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 25
12.50 Джаз-степ, танц-КЛАС!
13.00 Т/с «Неш Бріджес»

13.55 Р. Кофман та його друзі. С. Стадлер, ч. 1
15.00 Контакт
15.30 Ім'я. В. Бринцалов
16.30 Хрещатик
16.45 Анонс
16.55 Ліра. Професія — диригент. В. Гнедаш
17.20 Діалоги
17.35 Збережимо здоров'я
17.55 В. Щербачов представляє...
18.25 Зроби себе
18.55 Д/с «Паломництво до Святої Землі», с. 2 — «Храмова Гора»
19.20 Казка біля нічника
19.40 Т/с «Життя і пригоди чотирьох друзів», с. 4
20.00 Столиця
20.15 Хрещатик

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
20.55 Корисні поради
21.00 Антресолька
21.15 Лавка старожитностей
21.45 Міські новини
22.00 За гарну Україну
22.10 Ласкаво просимо до «Брикостайлу»

Х/ф

«Як вийти заміж за мільйонера». 22.15
Рек.: Біллі Уайлдер
У гол. роллях: Тоні Кертіс, Джек Леммон, Мерилін Монро.
Чудова комедія, яка ось уже понад три десятиліття привертає увагу мільйонів глядачів!
... Несподівано ставши свідками мафіозних розбірок, рятуючись від гангстерів, двоє музикантів-неудач приєднуються до суто жіночого оркестру, що прямує в Маямі...

22.15 Х/ф «Як вийти заміж за мільйонера»
23.50 Вернісаж
00.05 35 хвилин джазу
00.40 Х/ф «Зимою у Венеції», с. 2

ІСТV

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.30 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
07.50 «Elite Italia». Телемагазин
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Від «Перехрестя» — до успіху!
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Готель». Телесеріал
10.45 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
11.25 «Відкриваючи світ». Комедійний телесеріал
11.50 «Elite Italia». Телемагазин
12.00 Литаври під Покрову. ч.2
12.50 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
13.30 «Час Ч». Військовий тележурнал
14.00 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода
17.30 «Роки молодії». Молодіжний телесеріал
18.26, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
18.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
19.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
20.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
21.55 Підлоги III тисячоліття
22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.30 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

ЧЕТВЕР,
26 листопада

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагazin.
06.15 Доброго ранку, Україно

08.45 Анонс	20.35 Фінансовий огляд.	18.50 Чорний квадрат	01.55 Астрологічний прогноз	09.10 Мультфільм.
08.50 Діалоги	20.45 Вечірня казка.	19.20 Д/с «Паломництво до Святої Землі», с. 3 — «Хресний шлях і гора Олив'яна»	ICTV	09.30 Дитячий серіал «Пригоди лісового патруля».
09.05 М/ф	21.00 УТН.	19.45 Т/с «Життя і пригоди чотирьох друзів», с. 5	07.00 «Разом з Вами». Розважальна програма	09.55 Прокінься і співай! 10.25 Ук-енд.
ТЕТ	22.00 Шасливий дзвінок.	20.15 Хрещатик	08.00 Bici	10.55 Доки всі вдома.
09.30 М/ф	22.50 Нове покоління.	ТЕТ	08.28 Миколина погода	11.30 Ранкова зірка.
09.55 Балет — любов моя. Є. Кайгородов і Я. Гладких	23.20 Детектив «Кордье. Відділ міграції».	20.30 CIT	08.30 Економічний вісник	12.15 «Підводна одиссея команди Кусто». «Середземне море: колись чи могила».
10.10 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 25	00.50 УТН.	20.50 Дай п'ять	09.00 «3 x 4». Найкращі домашні відео	13.00 Сміхопанорама.
10.30 Блеф-клуб	01.10 Гандбол. Міжнародний турнір «Кубок І. Турчина». Україна-Македонія.	20.55 Інформація для роздумів	09.25 «Чудернацька наука». Молодіжний комедійний телесеріал	13.35 Зірки світового футболу у програмі «Інтер-футбол».
11.10 Х/ф «Як вийти заміж за мільйонера»	УТ-2	21.10 Антресолька	09.50 «Elite Italia». Телемагазин	14.00 Серіал «Фліппер-2».
12.45 Джаз-степ, танц-КЛАС!	10.00 Телеанонс.	21.25 Корисні поради	10.00 Пані. Стиль життя	14.45 Брейнг-ринг.
13.00 Решето. Дайджест	10.05 Телеканал «Право».	21.30 Миські новини	10.25 Архі-Арт. Розважальна програма	15.50 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
КИЇВ	11.05 Музичні моменти. Наталя Сумська.	21.45 За гарну Україну	11.00 Родом з України. Клара Лучко	16.45 Серіал «Найтмен — людина ночі».
14.00 Громадське телебачення України (експериментальне мовлення)	11.35 Закон є закон.	22.00 Ласкаво просимо до «Брикоштайлу»	11.30 Фабрика снів	17.40 Золота серія. Комедія «Трое в човні, не рахуючи собаки».
16.00 Чорний квадрат	11.40 Худ. фільм «Папуга, що говорить на їдиш».	22.05 Х/ф «В один дотик»	12.00 «Вавилон-5». Космічний суперсеріал	20.00 Подорожі тижня.
ТЕТ	13.05 Закон є закон.	23.50 Найкращі вар'єте і шоу світу. Ш. Бейсі та її друзі	12.45 «Elite Italia». Телемагазин	20.35 Прогноз погоди.
16.30 Р. Кофман та його друзі. С. Стадлер, ч. 2	13.10 Мелодія для матері та коханої. М. Луків.	00.50 Х/ф «Король-олень»	13.00 Серіал «Золотий вік кунг-фу». Фільм «Легендарний удар»	20.45 Джентльмен-шоу.
17.40 Театр на долонях	13.45 Мультфільм.	ICTV	14.30 Супербол	21.20 Худ. фільм «Термінатор».
18.10 Контакт	13.55 Закон є закон.	07.30 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал	15.00 Валентин Щербачов представляє...	23.10 Вручення нагород MTV за 1998 рік.
18.40 «Еоліс» — світ тканин	14.00 Україна сьогодні.	07.50 «Elite Italia». Телемагазин	16.00 Спортивний тижневик	00.40 Теніс. Ганновер. Фінал чемпіонату світу.
19.00 Т/с «Неш Бріджес»	14.30 Притулок янголів.	08.00 Bici	17.00 Візит. Аспен, Хургада	01.20 Прогноз погоди.
19.55 Це — Ми!	СТУДІЯ «1+1»	08.28 Миколина погода	17.30 Мистецький канал «Територія А». Музичний тиждень	КАРТРК
20.25 Корисні поради	07.00 Програма «Сніданок з 1+1».	08.30 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик	18.00 «Вавилон-5». Космічний суперсеріал	08.00 Дитяча програма «Еко-ло».
20.30 CIT	08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».	09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал	19.00 «Дотик ангела». Телесеріал	ТЕТ і КИЇВ
20.50 Дай п'ять	09.25 Серіал «Марія».	09.45 «Elite Italia». Телемагазин	20.00 Модний час	ТЕТ
21.00 Антресолька	10.00—16.00 Програми УТ-2.	10.00 «Готель». Телесеріал	20.30 «3 x 4». Найкращі домашні відео	07.10 CIT
21.15 Миські новини	16.00 ТСН.	10.45 «Elite Italia». Телемагазин	21.00 Роберт Редфорд у художньому фільмі «Орли правосуддя»	07.30 Миські новини
КИЇВ	16.15 «Не всі вдома».	11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал	23.00 «Хмарочос». Музична програма	07.40 Корисні поради
21.30 Анонс	17.00 Серіал «Район Беверлі Хіллз».	11.30 «Відкриваючи світ». Комедійний телесеріал	00.00 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал	07.45 Антресолька
21.35 Що? Де? Почім?	18.00 Худ. фільм «Ми із джазу».	12.00 Шлягер, бо шлягер	01.00 Програма передач на завтра	КИЇВ
21.45 Хрещатик	19.20 Новини від Іа-Іа.	12.50 «Elite Italia». Телемагазин		08.30 Хрещатик
22.00 Український хокейний огляд	19.30 ТСН.	13.00 Соло нового сезону		08.45 Що? Де? Почім?
22.30 Х/ф «Дикуні»	19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Чорна вдова».	13.30 Візит. Анталія, Стамбул		08.55 Т/с «Жінки біля моря», с. 8
00.00 Експрес-інформ	21.45 Сам собі режисер.	14.00 Пані. Стиль життя		09.45 Зоряне меню
00.15 Комп'ютер Х	22.15 Серіал «Тисячоліття помсти».	14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал		10.15 Х/ф «Віч-на-віч»
00.30 Привіт... завтра	23.15 ТСН.	15.15 «Elite Italia». Телемагазин		12.00 А ми самі з вусами
ICTV	23.40 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Головний ворог».	16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал		ТЕТ
07.00 «Невгамовні». Мультсеріал	УТ-3	16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад		12.30 Поп-стоп
07.30 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал	«ІНТЕР»	17.20 «Elite Italia». Телемагазин		13.00 Лавка старожитностей
07.50 «Elite Italia». Телемагазин	07.00 «Раночок».	17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода		13.25 Атлетик-ревію
08.00 Bici	08.00 Серіал «Жорстокий янгол».	17.30 «Роки молоді». Молодіжний телесеріал		13.55 «Еоліс» — світ тканин
08.28 Миколина погода	08.55 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.	18.26, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)		14.00 Р. Кофман та його друзі. Е. Вірсаладзев
08.30 Родом з України. Клара Лучко	09.10 Серіал «Менти» з циклу «Вулиці розбитих ліхтарів».	18.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал		14.50 Домус
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал	10.10 Мультфільм.	19.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал		15.10 Просто собака
09.45 «Elite Italia». Телемагазин	10.25 Детектив «Нестор Бурма та чудовисько».	20.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал		15.30 Театр на долонях
10.00 «Готель». Телесеріал	11.55 Джентльмен-шоу.	21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал		16.00 Супершоу «Простіше простого»
10.45 «Elite Italia». Телемагазин	12.25 І. Грибуліна у програмі «Жінки історії».	22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)		КИЇВ
11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал	12.50 Інтерновини.	22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал		16.30 Анонс
11.30 «Відкриваючи світ». Комедійний телесеріал	13.00 —18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.	23.30 Ток-шоу Тетяни Мгар «Він і Вона»		16.35 Нон-стоп рандеву
12.00 Разом з Вами. Розважальна програма	18.00 Інтерновини.	00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад		17.15 Усмішка. А. Демчук
12.50 «Elite Italia». Телемагазин	18.10 Кохання з першого погляду.	01.00 Програма передач на завтра		17.35 Т/с «Жінки біля моря», с. 9
13.00 Від «Перехрестя» — до успіху!	18.45 Гарний настрій.	СУБОТА, 28 листопада		18.15 М/ф
13.30 Архі-Арт. Розважальна програма	19.00 Полв чудес.	УТ-1		18.25 Нікоколо
14.00 Модний час	20.00 Інформаційна програма «Подорожі», «Час».	07.30 Анонс.		18.45 Х/ф «Гість»
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал	20.40 Інтерспорт.	07.35 Гімнастика.		19.25 Столиця
15.15 «Elite Italia». Телемагазин	20.45 Прогноз погоди.	07.55 Корисні поради		19.40 Споживач
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал	20.50 Великі сищики. Міс Марпл у детективі Агати Крісті «Тіло у бібліотеці».	07.55 CIT		19.55 Казка біля нічника
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал	23.35 Нещодавно. 1971 р.	08.15 Толока		20.05 Хрещатик
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад	00.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.	КИЇВ		ТЕТ
17.20 «Elite Italia». Телемагазин	00.30 Про це...	08.30 Хрещатик		20.30 CIT. Відлуння тижня
17.28, 20.28, 22.28 Миколина погода	01.15 Прогноз погоди.	08.45 Анонс		20.50 Спати час
17.30 «Роки молоді». Молодіжний телесеріал	КАРТРК	08.50 М/ф		21.10 Корисні поради
18.20, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)	13.00 Анонс.	09.00 Арт-афіша		21.15 Т/с «Спека в Лос-Анджелесі»
18.25 «Ні!» — дитячому і підлітковому курінню	13.05 Київські новини.	ТЕТ і КИЇВ		22.10 Я — пам'ятник собі... М. Свєтін
18.30 МЕРІ КЕЙ представляє: «Міс Світу-98»	13.15 Телесеріал «Пожежа».	ТЕТ		23.00 Імперія пристрасті
Пряма трансляція з Сейшельських островів	14.00 Аграрна панорама Київщини.	07.25 Миські новини		23.40 Х/ф «Як вийти заміж за мільйонера»
20.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал	14.30 Дитяча програма «Еко-ло».	07.35 Антресолька		ICTV
21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал	14.45 Шлягер представляє.	07.50 Дай п'ять		07.00 «Хмарочос». Музична програма
22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)	15.35 Пілігрим.	07.55 Корисні поради		08.00 Це твій день!
22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал	16.05 1000 мінус.	08.00 Хто в домі хазяїн?		08.30 «Роккі, Бульвінкль і друзі».
23.15 «Elite Italia». Телемагазин	16.35 Ліки майбутнього.	08.30 Дитячий серіал «Блакитне дерево».		10.25 Фант-лото «Бінго»
23.30 Ток-шоу Тетяни Мгар «Він і Вона»	16.45 Телесеріал «Пожежа».	09.15 Сніданок меломана.		10.50 «Elite Italia». Телемагазин
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад	17.30 За київським часом.	09.50 Худ. фільм «Міо, мій Міо».		11.00 Шлягер бо шлягер
01.00 Програма передач на завтра	ТЕТ і КИЇВ	11.30 Телеканал «Право».		11.45 Вернісаж
П'ЯТНИЦЯ, 27 листопада	ТЕТ	12.00 УТН.		12.00 Соло нового сезону. Розважальна програма
УТ-1	07.00 CIT	12.20 Наук.-поп. серіал «Каскадери».		12.25 «Час «Ч». Військовий тележурнал
06.00 Анонс.	07.20 Миські новини	13.45 Док. фільм «Дива Франції. Бургундія».		12.50 «Elite Italia». Телемагазин
06.05 Агромагазин.	07.35 Антресолька	14.45 Прес-кур'єр.		13.00 Музична акція «XXI століття для України». ч. 2
06.15 Доброго ранку, Україно!	07.50 Дай п'ять	15.00 УТН.		14.00 Модний час
08.35, 22.45 Національний хіт-парад.	07.55 Корисні поради	15.20 Худ. фільм «Піткін і крадіжка в універмазі».		14.30 «Команда ДІГ». Мультсеріал
08.40 Серіал «Вітер у спину».	08.00 Мир дому твоєму (християнська програма)	16.45 Мультфільм.		15.00 «Орли правосуддя». Художній фільм
09.40 Фінансовий огляд.	КИЇВ	17.00 Від «Перехрестя» — до успіху.		18.00 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик (ТІА «Вікна»)
09.50 Худ. фільм «Лебедине озеро. Зона».	08.30 Хрещатик	17.30 Реальний сектор.		17.30 Пані. Стиль життя
11.25 Мультфільм.	08.45 Що? Де? Почім?	18.00 УТН.		18.00 «Полісмен з іншого часу». Гостросюжетний телесеріал
12.00 УТН.	08.55 Анонс	18.20 Шоу «Ток-ринг».		19.00 Вісті тижня. Інформаційно-аналітична програма (ТІА «Вікна»)
12.15 Відкриваємо Біблію.	09.00 Експрес-інформ	19.05 Серіал «Чудові Азераки».		20.00 Фабрика снів
12.45 Національний хіт-парад представляє.	09.15 Х/ф «Дикуні».	20.40 Вечірня казка.		20.30 «3 x 4». Найкращі домашні відео
13.15 Діловий канал.	10.45 В. Щербачов представляє...	21.00 УТН.		21.00 «Придурок». Художній фільм
14.00—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».	11.15 Шедєври золотого шиття XVI—XVII ст.	22.00 Серіал «Лейтенант Рокка».		23.00 Разом з Вами. Розважальна програма
15.00 УТН.	11.35 Т/с «Життя і пригоди чотирьох друзів», с. 4	22.50 Вітражі.		00.00 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
15.15 Відеофільм «Академік Б. Патон».	12.25 Анонс	00.05 На тенісних кортах світу. Національний хіт-парад. Топ-10.		01.00 Програма передач на завтра
15.50 Шоу «Ток-ринг».	ТЕТ	00.35 УТН.		
16.30 Сім'я.	12.30 Медичний тижневик	00.55 П'ятий міжнародний фестиваль цирку.		
17.00 Мультсеріал «Черепашки ніндзя».	13.00 Джаз-степ, танц-КЛАС!	УТ-2		
17.30 Серіал «Маленький бродяга».	13.10 Т/с «Неш Бріджес».	10.00 Телеанонс.		
18.00 УТН.	14.00 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 25	10.05 Закон є закон.		
18.15 Серіал «Вітер у спину».	14.20 35 хвилин джазу	10.10 Молодіжний канал. Сімейна кухня. Музична подія. Молодіжні новини.		
19.15 Серіал «Час збирати каміння».	14.55 Концерт О. Малиніна	12.00 Україна аграрна.		
	КИЇВ	12.25 Закон є закон.		
	16.30 Хрещатик	13.00 Оранта.		
	16.45 Анонс	13.30 Клуб-700.		
	16.50 Лакмус життя	14.00 Спортивний канал.		
	17.10 Вікна у світ	СТУДІЯ «1+1»		
	17.40 Хі-хі та ха-ха	07.00 «Парк автомобільного періоду».		
	17.50 Київ класичний. Співає М. Дідик			
	18.20 Київ. Україна. Світ			

«Ім'я», 16.30
Ви, звичайно, слідували за долею чудового документального проекту «Герой мого часу», з циклу програм Ірини Гордійчук «Ім'я». Не пропустіть останню, заключну, серію — і ви зрозумієте, кого ми можемо сьогодні назвати «героєм нашого часу».

17.00 Балет — любов моя. Учні, майстри, зірки...
17.30 М/ф
17.45 10 хвилин на порожньому місці
18.00 Джаз-степ, танц-КЛАС!
18.30 М/ф «Дванадцять подвигів Астерікса»
19.50 Блеф-клуб
20.30 CIT
20.50 Спати час
21.10 Миські новини
21.25 Корисні поради
КИЇВ
21.30 Анонс
21.35 Що? Де? Почім?
21.45 Хрещатик
22.00 Салон мистецтв — Київ
22.15 Х/ф «Віч-на-віч»
00.00 Профі-прес
00.40 Комп'ютер Х
00.55 Нічний канал

У номер

Закарпаття: зона стихійного пиха

А була нельотна погода

У Тячівському, Хустському, Межигірському, Воловецькому, Рахівському районах активізувалися зсувні процеси. Закарпатське обласне управління охорони здоров'я звернулося до вертолётників Прикарпатських військ з проханням доставити в Усть-Чорну (Тячівщина) бригаду лікарів-акушерів: три породіллі потребували допомоги. За штурвал гелікоптера сім начальник авіації полковник Юрій Маїмар. Разом з ним, взявши все необхідне для проведення операції в автономних умовах, на допомогу вилетіли начальник облуправління охорони здоров'я Василь Вайнагіт та бригада його колег. Хоч погода була нельотна, рятувальники встигли вчасно. А тим часом тривають роботи з відкопування житлового будинку в селі Руська Мокра Тячівського району. На висоті 250 м над місцем проведення робіт утворилося грязеселеве озеро обсягом до 30 тис. кубометрів.

Уміти співчувати

В область надходить допомога з різних регіонів України та країн далекого зарубіжжя. З Росії відправлено 6 машин з гуманітарним вантажем.

Виконком Донецької міськради перерахував 25 тис. грн. на рахунок Мукачівського міськвиконкому. А «Донецькоблавтодор» відправив на захід країни загін робітників та колону будівельної техніки для проведення відновлювальних робіт на зруйнованих дорогах.

Одним з перших серед підприємств Рівненщини відгукнулося на біду в Закарпатті «Рівнеазот», виділивши потерпілим продуктів, одягу, будматеріалів на 27 тис. грн. Трудовими колективами Запоріжжя перераховано понад 100 тис. грн.

Міський голова Львова В. Куйбіда надіслав у Закарпатську облдержадміністрацію лист із пропозицією розмістити у медичних закладах міста сто одиноких дітей з матерями, які потерпіли від повені у Хустському районі. А від нафтопереробного комплексу «Галичина» у Закарпаття надійшло 383 тони бензину і 407 тонн дизпального на суму понад 800 тис. грн.

✓ Рівне

Добрив багато, добрив немає...

На Рівненщині розвідано кілька родовищ зернистих фосфоритів, які Україна поки що завозить із-за кордону.

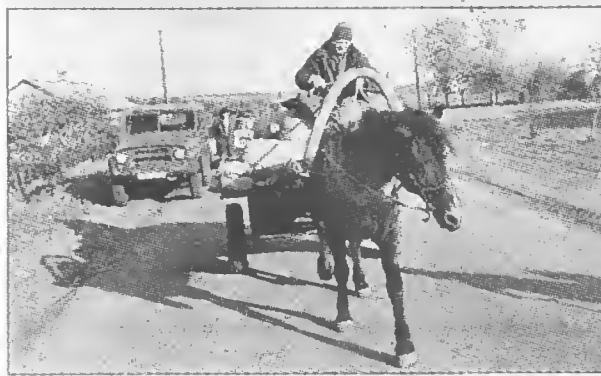
На думку голови облдержадміністрації Миколи Сороки, розробка лише одного з них — Копитківського — дала б змогу забезпечити цінним добривом не лише Рівненську, а й сусідню Волинську область. Але промисловики не можуть приступити до роботи через спротив місцевого населення, якому, особливо під час минулої виборчої кампанії, окремі «захисники народу» нагнали страху: мовляв, добування добрив обернеться екологічним лихом. Проте обласне керівництво сподівається досягти порозуміння з селянами.

✓ Суми

Хочеш вижити — роби вози

Саме цей принцип, аби вижити і зберегти на майбутнє своє унікальне виробництво, змушений сповідувати останнім часом колектив охтирського «Нафтопромашу». Ось уже кілька років тут паралельно з основною продукцією — високотехнологічним устаткуванням для нафтогазодобувної промисловості — випускають міні-заводи з переробки сільськогосподарської продукції. Однак на цьому охтирчани вирішили не зупинятися і нещодавно взяли за виробництво незвичної для себе продукції — однокінних возів. І не помилилися — новинка не залежується на заводських складах.

Фото Вадима ЛІСНОГО
(Укрінформ).

Черствий хліб Дон Кіхота

(Початок на 1-й стор.).

Отже, нам показано дивного «Дон Кіхота», в якому зовсім нема Дульсинеї, а сам Печальний Лицар ніби і є, але від самого початку якийсь «невменяемый» і малотранспортабельний. Власне, окрім красивих слів, режисер нічого бідному Лицареві не запропонував. Йому б спершу дати миску доброго борщу, а вже потім слухати, що він скаже про високі матерії. Цікаво, що Володимир Горобей, котрий грає цю роль, разів зо два хитрувато-демонстративно береться жувати черствий пшмак хліба. Ніби натакає: хлопці, я ще живий, бачите, навіть жую! Варто було й панові Сечину, пропонуючи видовище замість хліба, подбати, щоб те видовище було інтелектуально калорійнішим.

Санчо Панса (Анатолій Гнатюк) — фізично цілком здоровий і симпатичний, але що таке Зброєносець без Лицаря? Отож, хоч-не-хоч, а

вийшло так, що найживіші персонажі вистави — кінь Росінант та віслюк Сірій (їх грають Володимир Ніколаєнко та Олексій Паламаренко). Вони цілком заслужено узнагороджені аплодисментами. Але з цієї самої причини вистава нагадує швидше не «Дон Кіхота», а щось середнє між «Палатою № 6» та історією перебування Гулівера у Країні Коней. Справді, шкода: і хороших акторів, і самого Сервантеса.

... А може, ставити зараз «Дон Кіхота» — то безперспективне донкіхотство? Можливо, Дон Кіхот для нинішнього часу — неактуальна постать? Можливо, ми, за інерцією, гадаємо, що здатні любити донкіхотів, але насправді це не так. Насправді ми ставимося до них приби-

лізно так, як до тих, хто в кінці 80-х пообіцяв нам, що кожен Санчо Панса стане губернатором власного острова, а на ділі, як відомо, сталося щось зовсім інше...

Христофор ГРУША.

На знімку: Дон Кіхот — Володимир Горобей, Санчо Панса — Анатолій Гнатюк.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Підтримка культури — дубль ...надцятий

227 тисяч. Куди подівся мільйон, не знає ніхто.

А що думають про новий указ у Міністерстві культури і мистецтв України? Ми звернулися по роз'яснення до керівника цього відомства Дмитра ОСТАПЕНКА.

— Річ у тому, що серед закладів нашої галузі, які мають статус національних, є суто бюджетні установи — такі як Національна парламентська бібліотека, Національні історичний та художній музеї. Вони повністю фінансуються державою. А госпрозрахункові заклади вона підтримує лише частково. Це театри, концертні організації та художні колективи. Ніхто не заперечує, щоб вони продовжували заробляти закордонними гастролями, збільшуючи сплатою податків дохідну частину бюджету. В указі Президента йдеться про фінансування у повному обсязі тих заходів, що їх бере на себе держава.

— Яким буде порядок

визначення кандидатів на президентські стипендії і гранти? Чи не станеться так, що ці стипендії отримуватимуть не за внесок в українську культуру, а за вислугу років?

— Йдеться не лише про тих видатних митців, хто неспроможний себе забезпечити, а й про тих, кому потрібна державна підтримка для подальшої творчості. Кандидатури таких митців вноситимуть Міністерство культури і мистецтв, органи управління культурою на місцях, творчі спілки, і після розгляду на колегії Мінкультури подаватимуться на остаточне затвердження до Кабінету міністрів та адміністрації Президента України.

Аналогічний і порядок встановлення щорічних грантів молодим митцям. Їх загальна сума — 800 тисяч гривень.

Олена БЕРЕГОВА.

На знімку: міністр культури Дмитро Остапенко.

Що про це думають в центрі та на місцях

Коментар

20 жовтня цього року Президент України Л. Кучма підписав Указ «Про державну підтримку культури і мистецтва в Україні». Документ, зокрема, передбачає посилення уваги держави до закладів культури і мистецтва, що мають статус національних. Водночас указ підтримає видатних діячів культури (встановлено 100 довічних президентських стипендій тим митцям, які досягли 70-річного віку). Для творчої молоді засновуються три щорічні гранти у галузі театрального, музичного, образотворчого та кіномистецтва.

Утім, чи не стане цей указ пустим дзвоном, як це часто трапляється?

Можливо, що саме так і буде, гадас генеральний директор — художній керівник Національного заслуженого ансамблю танцю імені П. Вірського Миколою Вантух. А Євген Савчук, керівник хорової капели «Думка», побоюється, чи не вимагатиме тепер держава, яка бере національні колективи на повне

забезпечення, повсрнення до бюджету зароблених під час гастролей коштів. Валентина Ачкасова, директор Національного історико-архітектурного заповідника «Софія Київська», узагалі сказала, що її розбавляє сміх, коли вона чує про «фінансування у повному обсязі». З 1 мільйона 227 тисяч гривень, запланованих у щорічному бюджеті на реставрацію заповідника, отримано лише

Спорт

«БІПУ», схоже, врятували

Наша газета писала про складне становище, що склалося в колективі чемпіона країни, баскетбольній команді «БІПА-Мода-СКА» з Одеси.

Через фінансову скруту, невиконання спортеменом зарплати, нерозв'язані житлові проблеми підупав психологічний настрій баскетболістів, погіршилася їхня фізична форма, лехто залишили команду. Після того, як на дві гри з донецьким «Шахтарем» одесити (загалом тільки шість спортсменів) виїхали на двох своїх автомобілях і там програли в обох зустрічах з чималим рахунком 170:97 і 58:85, в деяких місцевих газетах з'явилися навіть такі заголовки: «БІПІ» уже практично немає...». Ця думка ще більше вкорінилася після того, як через брак коштів команда не змогла поїхати на матч Кубка Сапорти в Нідерланди з тамтешнім клубом «Ненс-Феркерк». Над «БІПОЮ» нависла загроза чималого штрафу (десь 40 тисяч німецьких марок) і дискваліфікації, їй зараховано технічну поразку — 0:20.

Та раптом — приємна новина: у поєдинку на той же Кубок Сапорти з португальським клубом «Оваренсе» одесити здобули переконливу

перемогу — 84:67. Матч проходив, шоправда, вдома, в рідному місті, де, як мовиться, і стіни допомагають. Та все ж не можна не відзначити: грали одесити з піднесенням, у приємному їм у краді часи атакуючому стилі.

А чи будуть виїзди? Так, неосомінно, впевнений тепер наставник «БІПІ» Віталій Лебединцев. Після отого невизду до Нідерландів, коли постало, по суті, питання: бути чи не бути великому баскетболу не тільки в Одесі, а й в Україні загалом, на всіх рівнях активізувався пошук варіантів виходу із загрозливого становища. Першим руку допомоги команді подав колектив Одеського припортового заводу, де директором Валерій Горбатко. Він узявся профінансувати найневідкладніші витрати «БІПІ», в тім числі пов'язані з участю в єврокубках. Облдержадміністрація підшукує ще бодай одного спонсора, щоб у подальшому вже не траплялося з командою ніяких фінансово-матеріальних катаклізмів.

Водночас вирішуються суто організаційні питання всередині спортивного клубу. Передчасні, з'ясувалося, заяви про те, що команду назавжди залишили Ігор Харченко, Вадим

Пише результати

Футбол. Євро-2000. Матчі відбіркового турніру. Група 2. Албанія — Греція — 0:0. Група 3. Північна Ірландія — Молдова — 2:2. Група 6. Сан Маріно — Кіпр — 0:1. Група 8. Югославія — Ірландія — 1:0. Мальта — Македонія — 1:2.

Товариські матчі. Бразилія — Росія — 5:1, Угорщина — Швейцарія — 2:0, Люксембург — Бельгія — 0:0, Німеччина — Нідерланди — 1:1, Італія — Іспанія — 2:2, Англія — Чехія — 2:0, Португалія — Ізраїль — 2:0.

Шевченко, Сергій Половко. Так, декотрі змушені були через проблеми з житлом, інші обставини поїхати з Одеси, але тепер усе утрясається. Харченко вже тренується в «БІПІ», є сподівання, що повернеться й інші. Вже має квартиру Геннадій Успенський, який, до речі, у матчі з португальцями на Кубок Сапорти був найрезультативнішим — 22 очки з 84, здобутих командою загалом.

А як зі штрафом в оті 40 тисяч марок? Що ж, порушив загальноприйняті правила — плати. Домовлено, правда, що 25 тисяч відшкодує Федерація баскетболу України, решту — сама команда. Є ще надія, що організатори кубкових євромагань дещо знизять суму штрафу — з цього приводу ведуться переговори.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Куди подівся мільйон, не знає ніхто

В осіннім присмерку імперії згасав Мислитель...

То чи був він — український інтелектуальний опір тоталітаризму?

Постаті

Якось непомітно для широкого загалу в пору золотого листопаду минули й день народження (всередині 1929-го), й день смерті (жовтень 1992-го) Івана Світличного.

Чому? Здається, не лише через нашу традиційну забудькуватість чи духовні лінощі. Гадаю, причини цього лежать глибше, там — в нашому сьогоднішньому безглуздому й егоїстичному змаганні «за будаву», за визнання когось одноосібним духовним вождем нації, інтелектуальним лідером. І якщо не нації, то хоча

б мислячої її частини — інтелігенції.

Отже, Іван Світличний.

Він був першим, хто підняв осмислений голос протесту проти імперської русифікації й нищення національних культур, зокрема української. Це після нього прийшов Іван Дзюба зі своєю знаменитою працею «Інтернаціоналізм чи русифікація?», після була боротьба Василя Стуса, Михайлини Коцюбинської, Ігоря Калинця, Алли Горської, Панаса Заливахи...

Він першим зрозумів, що інтелігент з рабською колоніальною психологією не здатен творити справжню літературу, як і культуру в цілому, що національна духовність не може повнокровно існувати в ізоляції від цілого світу, затиснута в зашкарублі рамки якоїсь «єдино правильної» ідеології. «Справжнє уявлення про українську літературу можна одержати, лише розглядаючи її в міжнародному масштабі», — ці слова академіка Олександра Білєцького були своєрідним гаслом на початку творчого шляху Івана Світличного-літературознавця.

О який то був початок! На молодого літературного критика накинута всі «видавні» й «засуджені». За що? Що тихо, але впевнено він сказав привселюдно: «А король голий».

Перечитуєш сьогодні його статті «Питання теорії художнього образу», «Поезія і філософія», «Письменник і критик... А читач?», «Духовна драма Шевченка», «Гармонія і алгебра» та інші й мимоволі ловиш себе на думці — а де ж його сучасні послідовники, які в час, коли українське слово одержало змогу зазвучати в повний голос, так чітко й відкрито сказали б своє вагоме слово про стан вітчизняної літератури?

«Головним і визначальним для особистості Івана Світличного мені здається те, що він мав високий суспільно-політичний ідеал, — пише в передмові до збірки творів письменника Іван Дзюба. — Ідеал той формувалася... під впливом подій, що сталися після смерті Сталіна, перших спроб оприлюднення суспільства від дурману сталінізму, а потім пригломшливо-обнадійливих рішень XX з'їзду партії. Тодішнє політичне керівництво СРСР не було готове до глибоких і послідовних змін...»

І почалися репресії, боротьба з «українським буржуазним націоналізмом» тощо.

13 січня 1972 року Іван Світличного було заарештовано і засуджено на 7 років суворого режиму та 5 — заслання. За що? За те, що, можна сказати, наївно повірив у проголошений КПРС курс на

демократизацію, оновлення суспільства, національно-культурне відродження...

Трьох Василів, мабуть, без перебільшення можна так сказати, дав українській поезії Іван Світличний: Симоненка, Стуса та Голобородька. Трьох поетів, через творчість яких читач судить сьогодні про художній рівень нашої поезії.

У когось, очевидно, й досі є магнітофонні записи віршів Василя Симоненка, начитаних на плівку самим автором. Ті записи зробив Іван Світличний. Таким чином було збережено чимало творів поета.

Не можу я без посмішки Івана оцю сльотаву осінь пережити. В проваллях ночі, коли Київ

спить, а друга десь оббріхують старанно, склепить очей не можу ні на мить, він, як зоря, проміниться з туману, але мовчить, мовчить, мовчить...

Це емоційні рядки Василя Стуса.

Але хіба лише поети так яскраво виявили свій талант, спілкуючись з Іваном Світличним? А художники Алла Горська, Віктор Зарецький, Галина Сєврук, Людмила Семікіна, Панас Заливаха, ком-

позитор Леонід Грабовський? Скільки ще не названо імен? Діяльність «Клубу творчої молоді» — сьогодні вже київської легенди, неможливо уявити без постаті Івана Світличного.

Із свідомості справжніх друзів та однодумців Іван Світличний ніколи не зникав. А тепер же він повільно приходить і до широкого загалу — відкриваються меморіальні дошки, видаються книжки, організовуються вечори. Але істинне відкриття Мислителя ще попереду. Воно настане тоді, коли ми перейдемо з містом слів, які Іван Світличний вклав у уста Тараса Шевченка в однойменному творі:

Кажу до побратимів я: — Всього ще буде. Та чисте збережить ім'я!

Ми — люди! люди! — А вам, раби, кажу: — Раби! Вас мало били. Люблю Вітчизну я... Якби ми всі

любили!

Прямі слова. Чи розуміємо їх? Бо як в наш непростий час відрізнити раба від конформіста, Дон Кіхотів від Санчо Пансів, письменника від імітатора...

А Іван Світличний це вмів робити. Це не всім подобалося. І тоді, й тепер.

Віталій АБЛИЦОВ.

Блиск і злидні глибинки: продовжуємо розмову

...А після служби Божої — мировий суддя

Декан Черчецький Івано-Франківської єпархії Української греко-католицької церкви — наймолодший член єпархіальної ради Іван Демків — є водночас активним діячем рогатинської «Просвіти». А ще життя змушує його раз у раз брати на себе роль мирового судді. До цього жертвою стають земляки і як до найавторитетнішої у селі особи.

Перша письмова згадка про Черче датується 1433 роком, але село існувало значно раніше. За переказами, поруйноване татарами село Загумінки відродилося неподалік монастиря і перейняло нову назву. Ще в княжі часи на одній із тутешніх вершин заснували Василіанський монастир святої великомучениці Параскеви П'ятниці. Ченці вміли лікувати людей від хвороб очей і болю в спині. Нині на околиці Черча діє санаторій, що спеціалізується на лікуванні ревматичних недуг. Сто років тому тут було засновано читальню «Просвіти». Вона гартувала дух Українських Січових Стрільців, вояків УПА. Це відомості з історичного нарису «Опільське село Черче» Романа Коритка. Нарис завершується доволі розлогим мартирологом земляків, яким судилося померти не своєю смертю. Навпроти прізвищ — короткі, та дуже лаконічні пояснення: «загинув в УПА», «знищений підпільною СБ», «закатований енкаведистами в тюрмі», «померла в поїзді дорогою в Сибір», «згорів у stodолі під час облоги»... Чимало чоловіків не повернулося з фронту. Роблю цю прерамбулу для того, щоб пояснити, чому нинішнє Черче, за відгуками місцевого пароха Івана Демківа та голови рогатинської «Просвіти» Дарії Городецької — «важке» село. Тут багато приїжджих (а без міцного коріння немає й міцної крони), навіть священики довго не затримуються.

— Дозвольте мені розпочати розмову

дещо парадоксальним запитанням. Ви — людина віруюча?

— Я розумію, про що йдеться. Думаю, що у мене це — покликання. Мій батько — священик. Був деканом Рогатинським, але... не догодив принципівістю світській партійній владі. Вона «натиснула» на владу церковну і його перевели до Калуша. Тепер він править там, хоча продовжує жити в Рогатині. Коли я заповнював у школі анкету про улюблену професію, написав, що хочу бути священиком.

Кар'єра Івана Демківа розпочиналася із світських уподобань. Закінчив музичне училище (там, до речі, познайомився з майбутньою дружиною Мирославою), армійську службу проходив у військовому оркестрі, два роки служив музикантом у Чехословаччині. Духовні засади, які він плескав у собі, не могли не привести його до Церкви. Закінчив Івано-Франківський теолого-катехи-

тичний духовний інститут. У село Черче приїхав 1993 року. Оселився у збудованій ще у 1924—1925 роках громадській хаті священика. Має 17 соток городу. Нині 33-річний священик зажив слави радикала (у колах церковних) і мирового судді серед односельців.

Проповіді, до яких він ретельно готується і які тривають не більше 15 хвилин, — то своєрідний місток від вічних християнських моральних засад до злободенних клопотів, гризот і конфліктів. Передусім молодий священик розпочав рішучий наступ на пиятику і існажерливість навіть за обставин, коли йшлося про речі «святі» (з точки зору обивателя). Як-от: весілля на півсела, проводи до армії, ситі-п'яні поминки.

— Я сказав, що не прийду в той дім, де господарина переживатиме не біла небіжчика, а біла кухонна плита: чи засити холодець, чи достатньо голубців для поминків?

Парох не підбирав лагідних слів і до завсідників поминькових обідів.

— Ви що, не можете наїстися вдома і чекаєте, щоб хтось помер!

Два роки тому в селі провітало самогоноваріння. Коли напився уже дяк, отець Іван прогнав його одразу і взяв натомість молодого хлопця. П'яним поминкам і проводам до війська вдалося дати раду. Почасті сприяла моралі й фінансова криза.

Традицію гучних весіль ще не вдалося поламати, а дистанціюється отець Іван свідомо, бо вважає, що панібратство із священиком аж ніяк не сприяє його авторитету. А воно з'являється, зокрема, тоді, коли святі отці намагаються потрапити ближче до рідного дому (вони теж живі люди), де їх пам'ятають як хлопців, з якими ходили до школи, пасли корів. Звільнює пароха так званий могоричний розрахунок за працю.

— Чимало господарів мають своїх коней і їх запрошують орати. Найтвер-

Духовні засади, які Іван Демків плекав у собі, не могли не привести його до церкви

діша сільська валюта — сто грамів. Люди грошей не мають, але можна брати за послугу пшеницю, цукор. Чи домовитися про взаємодопомогу: я тобі виорю город — ти мені допоможеш викопати бульбу. Прикро, але й сама держава не зацікавлена в моралі. Нас, священиків, просять нагадувати людям про плату за газ і світло. А що роблять самі державні служби?

— Повсереємося, отче, до справ церковних. А саме — до міжконфесійних воєн, якими «славиться» Західна Україна. У церкві парафіянин б'є поклоні, а після служби прокидає, або й б'є сусіда.

— Має минути час. А нині всі — й деякі священики також — хочуть бути при владі. Якби держава сама себе боронила, все було б інакше.

Активний діяч «Просвіти» не міг не охопити духовним впливом сільську школу. Під патронатом церкви тут вивчають основи християнської моралі, діє недільна катехитична школа, священик приходить на виховні години. Щопонеділка шкільний тиждень розпочинається з молебня у церкві й зорієнтованої на дітей проповіді.

— Діти дуже мало читають, — каже отець Іван. — По телевізору цікаві програми транслюють вдень, коли вони навчаються, а ввечерами — бойовики...

Своїх синів він виховує так, як виховували його — без пресингу. Бо той не священик, хто обрав служіння Церкві тому, що мама з татом так захотіли. Сини за прикладом батьків залюбки навчаються музиці, а далі — життя покаже.

... «Важке» село Черче так має свого Ангела-Хоронителя. Колись ченці покинули монастир через набіги татар. Та залишилося джерело, водою якого вони зцілювали людей. Воно донині жебонить у лузі під горою...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Рогатинський район Івано-Франківської області.

У номер

Вінниця

ПЕРЕСЯДЕМО НА «АНАЛОГІЧНІ» ВЕЛОСИПЕДИ?..

На вінницькому заводі «Аналог» складено першу партію велосипедів. Вони відрізняються від своїх харківських конкурентів тим, що виготовлені з вузлів і деталей зарубіжного виробництва. Це стало можливо завдяки угоді, укладеній з підприємцями із Словаччини, звідки надходять комплектувальні. Надалі, як стверджує директор підприємства Олександр Мизюк, окремі з них виготовлятимуть безпосередньо на «Аналозі», де є відповідна виробнича база.

Вінничани освоїли випуск велосипедів трьох типів: чоловічий, жіночий і дитячий. У перспективі ще додасться популярний нині гірський велосипед. Усього протягом зміни з коівесра сходитиме близько ста веломашин.

Львів

Спочатку було слово

При Львівській міській раді утворено комісію з дотримання законодавства про мови та державну символіку України. Вона здійснюватиме системну перевірку і аналіз стану функціонування української мови та символіки в установах і на підприємствах незалежно від форм власності, застосовуватиме заходи впливу на порушників чинного законодавства, співпрацюватиме із відповідними державними органами, громадськими структурами, засобами масової інформації.

Дніпропетровськ

Більше храмів — більше і доріг до них

Цієї осені справляли б далеко за столітню річницю одного з найбільших колись у тутешніх краях Свято-Покровського храму, побудованого запорозькими козаками на березі Самари у селі Орлівщина. Після 1917-го храм було зруйновано. Та ось завершено його відбудову. Відкриття культової споруди перетворилося на всеобласне свято. Останніми літами собори та церкви зведено в усіх населених пунктах Дніпропетровщини. А у Кривому Розі будують храм, який стане одним з найбільших у країні.

На «Криворіжсталі» — новий генеральний директор

Ним став колишній технічний директор (головний інженер) комбінату Володимир Андрійович Нечепорейко. Минулого понеділка його представили трудовому колективу «Криворіжсталі». Прибувши на зустріч, міністр промислової політики України Василь Гурєв і голова Криворізької міськради Юрій Любопенко також подякували колишньому генеральному директору В. Севернюку за все, що йому вдалося зробити на комбінаті за роки свого правління. Про подальшу долю Володимира Севернюка засоби масової інформації не повідомлено.

Запоріжжя

Козаки на колесах

Запоріжці знову почули ревня мотоциклів і побачили захоплюючі перегони. В центрі міста біля Вознесенського ринку з допомогою компанії «ВАРТ», спортклубу «Струм» та міського спорткомітету прокладена спеціальна траса для цих змагань. У відкритому чемпіонаті Запоріжжя взяли участь 47 спортсменів із 14 міст України: як 15-літні юнаки, так і 40-річні ветерани.

Фото
Бориса ДВОРНОГО (ДІНАУ).

МАУГЛІ

За листом читача

Київ Аллу та Олександра Осінчуків суд позбавив батьківських прав. Дітей хотіли зразу ж забрати до дитячого будинку, проте бюрократична машина, як завжди, не спрацювала, тож Алла порадила синові Іванові швидше тікати з квартири. Напуганий малий накивав п'ятами, та й мама разом з дівчатами тимчасово — поки все перемелеться — зникла з горизонту. А батько взагалі дому не тримається, більшість часу проводить там, звідки небо бачиться в клітинку.

Їхні величності бомжі

Вічно невмигаві бомжі прийняли мало до своєї великої родини, навчили поважному заняттю збирання й здавання пляшок, і стала вулиця для восьмичлосного хлопчини і столом, і нічлігом, і навчально-культурним закладом.

Самотою тут не виживеш, тож пристав Іван до Сеньки із Сером. Сеньки — тринадцять, він уже майже дорослий, а Сер, тобто Сергій, такий же, як і Ваня. В нього під носом завжди блищить, а часом і булька вигулює.

Сеньки хочеться справити на новачка якнайліпше враження, тому починає вішати локшину на вука:

— Ванька, ти віриш, що я — мент?

Малий уважно дивиться на старшого колегу: штани роздерті, светр з великою діркою посеред черева, пика брудна, чобітки драні, тож і каже:

— Не-а, не вірю. Менти такі не бувають.

— А ти зиркни на мою «ксіву»! — Сенька з готовністю простягає запрошене у пластмасу посвідчення з фотокарткою.

— Однак не вірю.

— Ну тоді я правду скажу, — здається Сенька, — то я в мента, поки він мене ливив, цей документ з кішені вивудив. А потім і сам утік.

Зібраних на залізничному вокзалі пляшок вистачає на булочки, а часом і на цукерки, чи й навіть на одну курячу ногу на трьох. Одне слово, в бомжах Іванові не гірше, ніж удома, бо там не шодня ласував навіть нізкимними млинцями, зате вистачало мамчиных потиличників.

За друзями та бомжівськими клопатами Іван не забув, що є в нього дім та рідня. Коли пішов перший сніг, навідався на квартиру, аби взяти тепліший одяг та просторішу взуванку.

Мамка Алла, як і сподівався, була на місці і, як завжди, добряче підпитку. Побачила сина, відтіснила його з квартири до коридору й почала кричати:

— Іди-гуляй звідси, щоб я тебе більше не бачила!... — й причинила двері. І серце їй не розірвалося.

Іван навіть і не добрав: з якого б то дива такий крик? Тож пішов гулять у свої палестини, де повно пасажирів і де земля дрібно тремтить від поїздів.

На відміну від Алли, бомжі роздобули малому більші чобітки. І все ж холод загнав їх ночувати у підвал якраз під вокзальний ресторан. Там тепло. Принаймні знаєш, що до ранку не задубієш.

Іван влаштувався спати біля самого люка. Уже й засинав, підсвідомо чухаючись, бо вошва саме виїшла на прогулянку й кровопій. Коли щось невеличке наче стрибнуло йому на груди — й сидить! Подумав, що то якийсь шур, хотів прогнати його, але так смачно запахло!.. Обернувшись намагаючись рукою, а то смажена куряча нога! Оце фокус!

Ну, він її й змолотив. А вранці Сенько сказав, що Іванові ту ногу подав сам Бог, а тому треба б побувати в храмі й помолитися.

А тут саме в Білій Церкві, куди вони прителіпалися, свято. Сенько й повів своїх малих друзів у храм. Він колись ріс у селі при бабуні, вона навчила онука молитися, а потім померла, онук же подався «на поїзди» й оселився на вокзалі. І залишилося в його долі світлого — тільки спогад про бабуню й молитву.

Зайшли до храму припинили, і було в ньому гарно і пахло незвично. Сенько заляк навколівках, малі прилаштувалися поруч. Іван у думках, котрі ще не перетворилися на слова, подякував Богові за курячу ногу. Але просити — в людській в Бога — Іван не зміг і не хотів, тож на цьому своє спілкування з небесними силами завершив.

Храм скоро порожнів, і тітка, що гасила свічки, порадила:

— А тепер, діти, йдіть собі з Богом додому.

І вони пішли на станцію.

А потім був новий рік, і вони знову ж таки приїхали в Білу Церкву — колядувати й посівати по квартирах. Наколядовані гроші заховали, аби старші хлопці не відняли. Правда, з тих грошей Сенька взяв полтинник і поклав у долоньку старої жінки, що стояла з простягнутою рукою, а друзям свій незрозумілий вчинок пояснив так:

— Сьогодні ми багаті, тож мусимо жертвувати бідним, щоб завтра й нас не обминали.

Якщо
держава не
дбає про
дітей,
то це означає
тільки одне:
її не хвилює
власне
майбутнє.
Не за таку
державу
ми
голосували на
референдумі.

Рятівник Віктор

У найбільші морози нашу трійцю накрили мокрим рядном. Міліціонер тримав за руку Сеньку й Сера, аби не втекли, а про Івана подумав: куди цей зачуханий подінеться од своїх друзів? Проте помилився, бо хлопець кинувся навтьоки. Його переслідував інший міліціонер. Малий встиг хутко скочити до першого-ліпшого вагона електрички, двері зачинилися, поїзд рушив, і міліціонер зостався з носом.

На ту пору малий не їв уже дві доби. Наколядовані гроші zostалися у далекій схованці, мороз пече, пальтечко, светр, штани й сорочина погано тримають тепло. Душа Іванова тремтить ще сильніше, ніж у русі трясеться вагон. І налягають на хлопця сон та байдужість.

А тут присів навпроти малого бомжа якийсь чоловік з авоською. Довго й жалісливо дивився на хлопця. А тоді запитав, як його звуть. Малий відказав. Чоловік подумав: як недосконало влаштовано світ! Ось ця дитина мучиться без батьків, а вони з дружиною мучаться отам, у

своєму місті. Адже хіба життя без дітей може вважатися повноцінним?

І виникла в чоловіка відчайдушна думка: що коли взяти цього хлопчика, відмити, нагодувати, то, може, він стане їм за сина?

І чоловік запитав про маму-тату, і той відповів тихим голосочком, що їх позбавили батьківських прав, а він ховається від дитбудинку. І так сорокап'ятирічному дядькові стало шкода дитини, своєї хворої дружини й себе, грішного, що він вирішив привезти малого додому. Ну, не назовсім, а так, на кілька днів, щоб персбув ці кляті морози в теплі, а як повіє весною, то можна й відпустити.

І чоловік запропонував:

— Поїхали, Іване, до мене в гостину!

Малий поглянув на дядька недо-вірливо: чи не зробить він йому зла? Тож несміливо запитав:

— А гроші у вас є?

— Для чого тобі мої гроші?

— Та я б хлібчика купив...

— Дитино, в мене хліба — цілий буханець!

Поїзд гуркоче рейками, а малий пожадно наминає окрасець. Наївся, згорнувся у клубочок і знов задрімав, задоволений.

— То що, підеш до мене в гості? — спитав чоловік іще раз, коли Іван знову розкрив очі. — Бо зараз моя зупинка.

— Піду, — погодився.

— Ну й молодець!

Іти від станції далеченько. Дове-

лося пробиватися через сніги. Іван скоро вибився із сил.

— Дядю, я вже не можу йти. Ногги дуж болять.

Чоловік спробував вести за руку, а далі взяв та й поніс. «Господи, — жажнувся, — такий легкий!»

— Скільки ж тобі років, Ваню?

— Дев'ять.

Поночі завіз гостя на кухню.

— З ким це ти розмовляєш, Ві-тю? — поцікавилася Валя із спальні. Їй хотілося глянути, кого ж це привів чоловік, але з паралізованими ногами добратися до кухні нелегко.

— Та це я бомжа приніс.

— Кого-кого? — не зрозуміла дружина.

— Малого бродягу бездомного... Ти лежи, а я його зараз купатиму.

«Ах, Боже ж мій, яке худеньке дитя! А скільки на ньому вошви!..»

Практична людина, Віктор знайшов швидкий спосіб позбутися паразитів. А самого хлопчика — розпашілого від купелі, у накинутій на плечка своїй сорочці, що сягає малому до колін, хотів показати дружині.

— Ходімо до тьоті Валі, познайо-

міських джунглів та його батьки — рідні й найрідніші

мишся з нею. Вона добра, ти її не бійся.

— Ні, не хоче йти.

— Чого ж ти не йдеш?

— Я не піду знайомитися, бо в мене ноги дуже тонкі.

Довелось надіти на малого ще й спортивні брюки із високо закасаними холошвами й прикріпити до сорочки булавками.

Приручення здичавілого

Наступного ранку Валя «сіла на телефон» і заходила дзвонити знайомим: чи немає в них часом маечок, трусиків, аби прикрити голу дитину.

— Яку ще дитину? — цікавилися ті. Вислухавши історію, казали: — Твій Микита що, придурів? Інші своїх вигонять, а він бомжа на твої костури привіз! Та й ти ідіотка — на п'ятий десяток пішло, а ти дитину заводиш!

Проте дехто реагував по-іншому:

— От і чудово! Воші відмиєш, а дитину залишиш собі.

Протє рік життя просто неба не минув для Івана безслідно. Він значною мірою здичавів. Уже не мав потреби в ложці, тим більше — у виделці, зубній щітці та рушнику. Він не вважав за потрібне вмиватися, розчісуватися, вітатися, не визнавав дрібних, але таких необхідних сучасній людині правил гігієни та співжиття. Засинав де попало — на табуреті, на підлозі, згорнувшись бубликом. Він і на ліжку скоцюрблювався, наче намагався захистити вразливі місця худенького тілця.

Тому, коли засинав у ліжку, його щоразу «вирівнювали».

У зимові вечори думалося Огірьовим, що от візьмуть вони собі на виховання ще й сестричок Івана, бо хлопець за ними сумує, а якщо батьки їхні такі безпутні, то нехай їх кудись заберуть, а в київській квартирі пропишуть когось із них, Огірьових. Хіба вони на те не заслуговуватимуть, утримуючи аж трьох дітей Осінчуків? Цілком! А вони, Огірьови, тоді зможуть розвернутися. У них жоден огірок чи помідор не змарнується. Все виростатиме, вивезуть на ринки й перетворять на гроші. А з грошима вони і з Івана зроблять ділову освічену людину. Та й сестрички матимуть світлішу долю...

Віктор з'їздив до Києва, ознайомився з документами. Все підтвердилось: батько — злодій, мати — алкоголичка — обох позбавлено батьківських прав. Тож можна й всиновлювати. Але тут виникають різні побоювання. А що як нагрянуть до їхньої оселі ці злодії з алкоголичкою? А що як у дитини виявиться небажана спадковість?.. І так далі. Ці запитання привели Віктора на квартиру Осінчуків. А тут на нього чекав удар: квартири вже немає — продано. В ній живуть інші люди. І куди поділися Алла з дочками, ніхто не знає.

Сусіди, котрі роками підгодовували дітей Осінчуків, розповіли жакливу подробицю: перед тим, як остаточно залишити житло, Алла привела на ніч вальс гоп-компанію. Піли-гуляли, а серед ночі сусіди довго чули дитячі зойки й плачі. Що там робили з дітьми п'яні горілчані побратими Алли — невідомо...

Ці новини позбавили Огірьових перспектив і спокою. Вони зрозуміли: треба бути гранично обережними. Тому не усиновлювати треба Івана, а стати його опікунами. Адже цей статус дає можливість хоч чогось добитися для дитини від держави.

У березні 1996 року рішенням міськвиконкому Віктор офіційно став опікуном неповнолітнього Івана.

А Іван, між іншим, виявився хворим. Можливо, не так уже, щоб його класти до лікарні. Але якщо дитина державна, то чому б не перевірити і не поправити її здоров'я за державний рахунок? Тож відвезли хлопця до лікарні в обласний центр, де в нього й справді знайшли «букет» різних хво-

роб. Близько трьох місяців малого лікували, і Віктор щоп'ятиденки через усю область приїздив до нього з передачею.

Для Валентини ці місяці не минули безслідно. Вона багато передумала, і всі її міркування зводилися до того, що Віктор зробив правильно. Але помислова й недовірлива, вона то починала виношувати плани всиновлення одразу трьох малих Осінчуків, то боялася брати на себе відповідальність за долю й одного. Та й чи зможуть вони, в минулому працівники прилавку, а нині інвалід першої групи та сторож (на такій посаді працює Віктор), аж ніяк не багатії, хоч і не найбідніші в місті люди, наділити Івана ліпшою долею? І чи не буде хлопця потім, як виросте, проклинати їх, опікунів?

Віктор привіз малого з лікарні посвіжаним та веселим, і Валя зразу ж заходила вчити підопічного мудрості літер та цифр. Тямковитий хлопчина на диво швидко навчився писати й читати, а табличку множення осягнув мало не за один день. У школі його знання перевірили й на четверту чверть узяли до другого класу.

А там роботи з ним вистачило всім. Не звиклий сидіти на місці й хвилини, він завдав небувалого клопоту і вчителям, і батькам. Якби його енергію захочували, то міг би він — принаймні так здавалося — ходити стінами і навіть стекою. Але цей темперамент потроху вкосякали й спрямували в потрібне річище.

Досі ні лайка, ні побої — ніщо у світі не могло вибити з нього слюзу. А от недавно Іван уперше заплакав — через якусь малопомітну дрібницю. Це явна ознака того, що його душа ожила.

Огірьови без прикрас

Ця сім'я не має великих доходів. Але в неї є близько сорока соток городу й бажання на них трудитися. Головною пружиною в сімейному організмі є Валентина. Вона совається на ящику по грядках і таким чином працює. Інші члени родини беруть з неї приклад. Коли садять картоплю та цибулю — а це до п'ятдесяти відер, то тільки Іванові довіряють розкладати по ямках бульби й «тикати» цибулю — краще й швидше за нього робити це у сім'ї ніхто не зможе. І він цим пишається.

Саме завдяки своєму працелюбству на землі Огірьови мають хліб і до хліба.

Повернулися з поля, вмився Іван та й за давньою звичкою втерся рукавом.

— Ай, який негарний хлопчик! — м'яко картає його Людмила Іванівна, Валіна мама. — А рушник для чого на цвяшку висить?

Вирішила родина, що треба звозити Івана на море. Аби зміцнів, набрався вражень. До родичів в Одесу повезла його Людмила Іванівна. Взяла з собою сто гривень — більше не мали. Вранці прийшли на пляж, а там п'яничка продає молоді кукурудзи. «Так на цьому можна мати приварок!» — зміркувала жінка. Придбала повний мішок початків, разом з Іваном притягли на квартиру, зварили й понесли на той же пляж продавати. Виручки вистачало й на харчі, і на новий мішок качанів. Так і відпочили, поєднавши приємне з корисним. Через півмісяця повернулися додому засмагли й з «нерозміною» сотнею в кишені.

Сусіди викинули на смітник підлітковий двоколісний велосипед. Раніше Віктор на нього й не поглянув би, а тепер приніс до хати, відремонтував та й віддав Іванові:

— Катайся, синку!

Ну от і є у що вкладати свою енергію малого.

— Що б ти своєму другові Сенькові написав, якби знав його адресу? — питає Валя в сина.

— Я б написав так: «Сенько! Я при-

Ні лайка, ні побої не могли довести хлопчика до сліз: так він «загартувався» на сирітських протяхах. Через два роки життя в сім'ї він заплакав через дрібницю — його душа ожила.

лаштувався ось як!» — він підносить великий палець правої й сміється.

Два роки приводили дитину до норми — й таки привели!

І в цьому сєнс життя

Прибіг Іван — стрункий, білявий, синьоокий, енергійний. Щасливий! «Цвіте й пахтить!» — сміється Валентина.

Але ж ця дитина — одна з чотирьох з половиною тисяч київських бездомних дітей — рік поневирялася по смітниках та інших відхожих місцях столиці. А взагалі в Україні лише за статистикою 24 тисячі малолітніх бомжів, яким не пощастило, як Іванові, зустріти нових батьків.

Йому тепер дванадцять. Він сів навпроти мене й наговорив на диктофон усю свою безпритульність та бездоголядність, котру для стрункості розповів у поставив у початок, і побіг до своїх нових друзів. А ми zostалися для розмови.

— Читала я, — каже Валя, — що в дитячих будинках на кожну дитину витрачають понад чотириста гривень на місяць. А нам, опікунам, видають на Івана тільки двадцять. Якщо ми докладемо до цих гривень мою пенсію та Вікторів зарплаток, то в нас вийде 113 гривень. Запитую себе й вас: чи зможемо ми виховати освіченого громадянина за такі злиденні кошти?..

Я психологічно вже налаштувався бути опонентом, тож відповідаю дещо жорстко:

— Пробачте, але ж вас ніхто не силував ставати опікунами. Ви хлопця взяли самі, бо хочете розвіяти свою самотність, одержати підпору на майбутнє, а за це теж треба платити, — і далі пояснюю свою позицію: я за те, щоб опікунам дітей, котрі були безпритульними, платили достатні кошти за їхню нєсоцієнну працю. Адже й справді ні за 'двадцять, ні за сто гривень на місяць дитину не забезпечити усім необхідним — від медичного обслуговування до пристойної освіти. Але якщо ви взяли за гуж, то тримайтеся гідно!

Далі Валя в пух і прах розносить різних посадових осіб міста, які мали можливість, але не дали синові черсвиків.

І знову починає складатися враження, наче Огірьових заносить, наче вони «під хлопчика» добираються різних пілг, але в них з цього щоразу нічого не виходить, тож нові батьки сповнені образ. Проте через хвилину Валентина з гордістю каже:

— А недавно Віктор придбав малому черсвики за 60-гривень. І взагалі в Івана вже є на три ємодани різних

речей. — І нарешті додає: — Я зціплю зуби і вирощу з сина хорошу людину!

Між іншим, у Валентини є від чого стискати зуби. Ось кілька слів з її мєнологу щодо власного здоров'я:

— Я взагалі без ніг. У мене там залізо забите й на чотири шурупи загвинчене, — вона майже сміється із своєї біди.

Переходимо до проблем «тієї», тобто київської сім'ї.

— Нам потрібна адреса Алли та її дівчат! Якби ми їх зразу ж знайшли, то забрали б сестер до себе, і було б у нас троє дітей... А тепер я збираю гроші для судового процесу, на якому доведу, що продаж квартири Осінчуків — незаконний! — всє далі Валентина.

На жаль, зустрітися з Віктором мені не пощастило — він уже близько місяця перебуває біля ліжка тяжко хворої матері в Одесі. Певно, він би вніс якісь корективи до нашої розмови.

Розмірковуючи над долею Івана та сім'ї, в якій він тепер щасливо живе, я думаю, що всі оті заміри на здобуття ще й київського житла — просто від нинішньої скрути загалом добрих людей. Адже головне зовсім в іншому. Віктор, Валентина та Людмила Іванівна житимуть довго й щасливо — для того, щоб поставити на міцні ноги свого сина й онука, щоб дочекалися від нього дітей. А далі Іван допомагатиме своїм опікунам, тобто своїм найріднішим батькам жити в цьому складному світі. І в цьому весь сєнс життя. А всє інше — не вартє великих нервів.

Та всє ж фіксує: держава неспроможна допомогти сім'ям, які взяли на себе відповідальність за безпритульних дітей.

Недавно стало відомо, що авіакомпанія «Британські авіалінії» планує спорудити три будинки для безпритульних дітей України вартістю 25 тисяч доларів кожен. Велике спасибі британським громадянам за їхні прекрасні душі. Але чи дитбудинки маленьким українським бомжам потрібні? На мєє глибоке переконання, нормальних дітей з нормальною психікою можна виховати тільки в сім'ях, де є відповідальні батько й мати. Такі, скажімо, як Огірьови. Безсумнівно, таких родин в Україні стане дуже багато, якщо держава їм спонсори, в тому числі й «Британські авіалінії», утворять фонд, здатний підтримувати вчорашніх безпритульних, які віднайшли нових батьків, щомісячною пристойною грошовою допомогою.

Прізвища в матеріалі змінено із зрозумілих читачеві причин.

Борис СИДОРЕНКО.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША,
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У номер

✓ Київ

Гинуть люди за врожай

Помилується той, хто вважає, що найбільше людей гине на транспорті, в металургії чи у вугільній галузі. Найнебезпечніший щодо цього агропромисловий комплекс. Статистика свідчить: врожайні дивіденди даються великою кров'ю. З початку року у битвах за хліб насущний, молоко та м'ясо загинули 447 осіб. Для порівняння: за той самий період з забоя не повернулися 333 особи, обірвалося життя 109 транспортників, не прийшли додому 92 будівельники, а в металургії загинули 74 працівники.

В Держкомітеті з нагляду за охороною праці серед головних чинників високого травматизму та смертності в агропромисловому комплексі називають порушення правил техніки безпеки: на ланах і фермах, мовляв, використовували невідремонтовану та недоскопалу техніку. А ще, кажуть, товаровиробник безбожно пиячить на роботі — 30% загинувших були у стані сп'яніння. Та соціальні причини масової загибелі селян набагато глибші. Адже на небезпечних тракторах і комбайнах воно їздять не від доброго життя. І спиртним під час трудового процесу зловживають, мабуть, від безвиході. Отже, невиліплі роками заробленого та смертність на виробництві, не тільки в АПК — одного поля ягоди. А тому — на селі, як на війні.

✓ Дніпропетровськ

Хочеш бути здоровим? Вчасно прихось!

У місті розпочалася декада добровільного і безкоштовного медичного обстеження громадян для якомога повнішого і вчасного виявлення хворих на рак і туберкульоз. Міський відділ охорони здоров'я цього року в багатьох лікарнях почав практикувати дні відкритих дверей — дні здоров'я.

✓ Луцьк

«Опель» дасть нам роботу

Вклавши більш як 500 тисяч марок, всесвітньо відомий концерн Адам Опель відкрив у Луцьку фірму «Автохаус-Луцьк», де будуть продавати і ремонтувати автомобілі «Опель». Враховуючи вигідність розташування Волині, цілком мають намір вкласти у розвиток саме цього підприємства ще 2 мільйони марок. Адже автопляхами західного регіону України бігає 50 тисяч автомобілів цієї фірми. Для пілнів це, по суті, ще не завойований ринок збуту. А для наших людей — додаткові робочі місця і... поповнення місцевого бюджету. Сьогодні питома вага Німеччини в зовнішній торгівлі Волині становить майже 11 відсотків.

І виростив журналіст... буряки

Микола Андрійчук у волинській обласній газеті «Волинь» відає питаннями агропромислового комплексу. Пригадую, у весняній кореспонденції про цукрові буряки він заявив, що має намір теж їх посіяти на своєму городі в селі Човниці, що в Ківерцівському районі.

— Буряки вродили гарно, матиму свій власний цукор, питиму солодкий чай... Із чотирьох соток землі, де були насяпні буряки, я зібрав більш як 2,3 тони солодких коренів. Підрахував, що з 10 соток я мав би понад 50 центнерів цукрових буряків. У колінні часи за таку врожайність Героя Соцпраці давали...

Настунного року, за наполяганням дружини і старшої дочки, посіємо 10 соток цукрових буряків, — поділівся планами Микола Андрійчук. — Маю досвід. Навіть афоризм такий придумав: «Вдаримо буряками по економічній кризі і безгрошів'ю!». А що, панове журналісти, може, справді, у вільний від роботи час варто перейти на вирощування цукрових буряків?..

✓ Полтава

Час довгобудів минає

Власники довгобудів незабаром матимуть великі фінансові труднощі. За землею, яку їм відвели під забудову, доведеться платити чималі податки. Таке рішення прийняв міськвиконком, зважаючи на те, що деякі будівлі зводяться по 10 — 15 років, псують зовнішній вигляд міста. Передбачається і вилучення довгобудів за борги, продаж їх на аукціоні тим, хто зможе завершити тривале будівництво. Гроші від продажу надійдуть до міської казни.

ЗАЛ СТАРОДАВНОЇ ГРЕЦІЇ

Ось до чого довела їхня демократія. Мал. Леоніда ТЕЛЯТНИКОВА.

«Село Клішківці, матері космонавта...»

НАДІЯ АНДРІЙВНА КАДЕНЮК з повагою ставиться до нашого часопису, оскільки він, на її думку, найбільш виважено й об'єктивно розповідає читачам про зоряну мандрівку її сина, підготовку до неї, на відміну від інших мас-медіа, не «мазав дьогтем його гідність».

Турбувала Надія Андріївна ось з якого приводу. Останнім часом до неї надходять сотні листів з усіх регіонів України від людей різних верств населення і професій — хліборобів, шахтарів, школярів, ветеранів війни, представників творчої інтелігенції. У кожному листі — захопленість мужністю її сина. Дехто в емоційному запалі присвятив Ніні Андріївній вірші та пісні, а один ветеран з Донецька написав поему про рід Каденюків.

— Такого потоку листів я, відверто кажучи, не чекала. В нашої поштарки гнуть від них плечі. Досі не встигла прочитати ще й половини отих добрих вісточок. Тому переживаю — як на всь це відповісти людям. Було б добре, якби «Голос України» від мого імені запевнив їх, що намагатимуся кожному, по зможі, відписати. Хоча б кілька речень.

Поки візьмусь за перо, передайте мою глибоку подяку киянину, підполковнику у відставці Василеві Тимофійовичу Вознюку. Це він, коли мій син ще не мав квартири в Києві й мешкав у готелі, написав мені листа, від якого я вмила слізьми. Сльози радості. Василь Тимофійович продемонстрував своє офіцерське благородство й запропонував: «Шановна Ніно Андріївно! Випадково довідався, що Ваш син Леонід — поки що безквартирний. Я й подумав: а чому це перший космонавт незалежної України має спати на чомодані? Нехай поживе в мене, тісно нам не буде — маю трикімнатне помешкання».

А наприкінці Василь Тимофійович ще й вибачився, що написав листа російською. «Рідну мову розумію, але спілкуватися важко, в армії все було на «общепонятном», тому й «спотикаюся на окремих словах».

Неодмінно відповім я й жителям села Підсередне Великобурлуцького району Харківської області Вікторові Сіренку. Розповів він мені сумну історію свого життя. Був цей чоловік в юності мрійником — хотів стати льотчиком. Але підвело здоров'я. Батьківською стежкою вирішив піти син. І вивчився на льотчика-випробувача. Піднімав у заобрійні висоти літаки з вертикальним зльотом. Під час одного з польотів надзвукова машина відмовила.

Ветеран написав мені: «Одержавши цю страшну звістку, я враз поси- вів від горя». А закінчив він листа такими словами: «Вірю в успішний злет Вашого сина. Діти літають, а душі батьків разом з ними».

Одразу після успішного приземлення сина я одержала листа з міжнародним штампелем. Надійшов він з далекої Франції, з муніципалітету Діньяк, з яким підтримує побратимські стосунки наше село Клішківці. Перша фраза мене дуже насмішила. Керівник муніципалітету звернувся до мене, простої сільської вчительки, досить незвично: «Бонжур, мадам Каденюк!». Ще ніхто в житті не називав мене «мадам». Французькі друзі дуже галантно привітали мене з поверненням сина і назвали його «українським соколом».

Надійшла вісточка й з Англії, із Манчестера, від української родини Камінських. «Знаєте, за що ми найбільше цінуємо Вашого сина? — написали ці поважні люди. — Передовсім за те, що він узав з собою в політ Володимирів тризуб та Шевченків «Кобзар». На цих символах гартувалися серця і душі борців за волю України».

Неодмінно подякую Камінським за мудрі й ширі слова.

Багато листів надходить від школярів, членів астрономічних гуртків, слухачів малих академій наук. Усі вони просять мене надіслати для їхніх музеїв фотографії мого сина, нашої хати в Клішківцях. Невдовзі постараюся зробити й це. Так і напишіть в газеті: корпункт «Голосу України» допоміг мені роздобути ці знімки і я перегором розішлю їх гуртківцям.

Ще раз велике материнське спасибі усім за листи, за те, що були й залишилися шанувальниками мого сина Леоніда.

Тепер коротко про себе. Відпрацювавши вчителькою молодших

До корпункту «Голосу України» в Чернівцях за- телефонувала Надія Андріївна Каденюк, мати першого космонавта незалежної України.

класів у клішківській восьмирічній школі, пішла на пенсію. Поховала чоловіка-фронтовика. Але який у селі відпочинок? Тут завше знайдеться робота для рук. У ці осінні дні пораюся в саду, який на честь батька посадили мої сини Володя, Сергій та Леонід. До речі, нещодавно нашими чудовими клішківськими яблуками я пригостила екіпаж «Коламбі», котрий гостював на Буковині. Зрідка навідуся в школу, спілкуюся з дітьми. Нещодавно сільвиконком прийняв ухвалу: присвоїти мені звання «Почесний громадянин села Клішківці». Заразом сільська влада поміняла й назву нашої вулиці. Відтепер вона носить ім'я мого сина, а раніше звалася вулицею Матросова. Леонід погодився на це з однією умовою — вулиця Матросова в Клішківцях мусить бути. «Може, й дійсно не знаємо ми цілковитої правди про цього юнака, — заявив він, — але не варто ображати фронтовиків, до яких належав і мій тато».

Одній у хаті невесело. Але майже кожного дня телефонує до мене Льоня, не забувають також Володя та Сергій. І це мене тримає на землі.

З матір'ю космонавта спілкувалася Василь БАБУХ.

Хто купив білетів пачку...

Той виграв... водокачку. Пригадуєте багатообіцяючий лотерейний девіз із популярного й досі фільму «Діамантова рука»? Нині є нагода купити білетів пачку, й виграти зовсім не водокачку, а грошей товсту пачку. Принаймні, таке обіцяє Українська Національна Лотерея. Вона виходить на ігрове поле країни і намагається повернути до себе довіру населення. Тож головні «лотерейщики» навіть не приховують свої «карти».

За словами начальника управління цінних паперів і фінансових ринків Міністерства фінансів України, це — перша українська державна лотерея. Адже випуск і проведення її підлягає реєстрації в Міністерстві фінансів. Засновник гри — голландська компанія «Нсйшінал Лотері Холдінг», а проводить її в нашій країні підприємство «Українська Національна Лотерея».

Правила гри прості: слід вибрати 6 номерів із запропонованих 39 і чекати на розіграш. До слова, він відбувається щосуботи на телеканалі «Інтер» у прямому ефірі, під пильним наглядом тиражної комісії. Тож умикайте блакитний екран, беріть у руки свій шасливий білетик, і... не падайте духом, коли виявиться, що вийшла промашка. Натомість можете тішити себе тим, що ваша гривня (саме стільки коштує мінімальна участь) піде на користь державі. Так, за словами першого заступника начальника головно-

го управління Державного казначейства України Олександра Дансвича, 50 відсотків коштів, отриманих від продажу білетів, спрямовуються до призового фонду, 30% суми, що залишається після цього, відраховується до держбюджету. До слова, виграші не оподатковуються.

Що ж, коли є гроші, можна й розважитися. Однак спробуй вгадай ті заповітні цифри! Хоч скільки тих білетів не купиш, виграє все одно хтось один. Хоча організатори державної лотереї переконують, що на виграш можна таки сподіватися: починаючи з минулого року зі скарбнички цієї гри сплило близько 60 тисяч гривень — їх поділили між собою більш як 9 тис. шасливчиків. Нині в ній — більш як 170 тис. грн. Їх отримає той, хто вгадає всі 6 номерів. А чи пошастить когось, дізнаємося з розіграшу 21 листопада.

Тетяна МІШИНА.

І зозуля журиться

НАДІЯ П. стала «зозулею» по молодості. Сільська дівчина-студентка була на сьомому небі від щастя: на неї звернув увагу симпатичний однокурсник зі Львова. Тож про мамину пересторогу щодо того, хто м'яко стелить, згадала лише тоді, як відчула, що вагітна.

А коли це стало помітно й іншим, перестала їздити в село — соромилася. Народила хлопчика. І — відмовилася від дитини. Це вже згодом зрозуміла Надія, як легковажно вчинила зі своєю крихіткою: коли вийшла заміж, Бог не дав їй дітей.

Через дев'ять років вирішили з чоловіком узяти дитину з дитбудинку. Не буду розповідати, скільки зусиль коштувало це подружжю, але невдовзі в їх оселі з'явилося двоє дівчаток.

— Пригледіла одну дівчинку, — розповідає Надія, — але її подружка так тужливо дивилася на мене, що ми з чоловіком вирішили їх не розлучати.

Тепер у Надіїчиній оселі чути дитячий сміх. Дівчатка називають її мамою. Однак не дає жінці спокою помилка молодості. Все, каже жінка, віддала б, аби хоч на мить побачити сина...

Олександра ЮРКОВА. Рівненська область.

АКЦІОНЕРНОГО КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ «ТК КРЕДИТ»

1. Характеристика емітента.

1.1. Повне найменування: Акціонерний комерційний банк «ТК Кредит», код за ЗКПО — 20050951.
1.2. Місцезнаходження: 252054, м. Київ, вул. Дмитрівська, 18/24.
1.3. Номер телефону та факсу: 246-85-81, 246-85-82.
1.4. Дата заснування: АКБ «ТК Кредит» — правонаступник акціонерного комерційного банку «УДБ-банк», створеного 28 квітня 1994 року і зареєстрованого у Національному банку України за №245 та перейменованого в АКБ «ТК Кредит» згідно з рішенням загальних зборів акціонерів від 5 травня 1995 року.
1.5. Предметом діяльності банку є надання клієнтам банківських послуг.
1.6. Статутний фонд: загальний розмір сплаченого та зареєстрованого статутного фонду становить 2 498 750 гривень.
1.7. Чисельність службовців: 63 чоловіки.
1.8. Чисельність акціонерів: 13.
2. Дані про членів виконавчого органу, голову рад, голову ревізійної комісії та головного бухгалтера:
Голова Правління — Бушуєва Ірина Василівна, 1954 року народження, освіта вища, кваліфікація — інженер-економіст, виробничий стаж 24 роки, стаж роботи на даній посаді — 4 роки.
Члени правління:
Ямшанова Вікторія Віталіївна — начальник валютного управління, 1963 року народження, освіта вища, кваліфікація — економіст, виробничий стаж — 18 років, стаж роботи на даній посаді — 4 роки.
Дудіна Тетяна Владиславівна — в. о. начальника фінансово-кредитного управління, 1972 року народження, освіта вища, кваліфікація — економіст з бухгалтерського обліку та фінансів, виробничий стаж — 9 років, стаж роботи на даній посаді — 1 рік.
Стеценко Наталія Анатоліївна — начальник управління цінних паперів та інвестицій, 1964 року народження, освіта вища, кваліфікація — бухгалтер — фінансист, виробничий стаж — 16 років, стаж роботи на даній посаді — 1 рік.
Багрий Кирил Вікторович — начальник юридичного відділу, 1977 року народження, освіта вища, кваліфікація — спеціаліст з міжнародного права, виробничий стаж — 1 рік, стаж роботи на даній посаді — 1 рік.
Головний бухгалтер: Нікітенко Олена Петрівна, 1963 року народження, освіта вища, кваліфікація — економіст, виробничий стаж — 18 років, стаж роботи на даній посаді — 4 роки.
Голова ревізійної комісії: Добриньська Катерина Михайлівна — голов-

ний бухгалтер ТОВ «Біовенчер компанії», 1952 року народження, освіта вища.

Голова спостережної ради: Жежерун Олександр Петрович — заступник директора ТОВ «МОДЕМ», 1952 року народження, освіта вища.

Перевірку фінансово-господарської діяльності банку за 1997 рік здійснила аудиторська фірма «АПіК», ліцензія № 000084.

3. Бухгалтерський баланс і звіт про фінансові результати та їх виконання:

3.1. Станом на 01.01.97 року :

Баланс (форма 700)

Код банку	Признак рахунку	Балансовий рахунок	Місяць	Сума
853	1	31	12	6331506
853	1	40	12	13700000
853	1	60	12	4678391
853	1	63	12	2444260
853	1	72	12	1617128
853	1	76	12	5867612
853	1	156	12	28806605
853	1	157	12	330351
853	1	972	12	4987460
853	1	161	12	13307256
853	1	194	12	123203080
853	1	477	12	92482516
853	1	478	12	26500000
853	1	619	12	900000
853	1	623	12	45746644
853	1	712	12	3500000
853	1	716	12	51862358
853	1	771	12	3498102
853	1	903	12	10687522
853	1	904	12	6362121
853	1	921	12	42160891
853	1	925	12	2558500
853	1	939	12	7007310
853	1	940	12	1512786
853	1	941	12	18454300
853	1	942	12	1795256
853	1	950	12	54457449

Всього по активу				574759404
853	2	10	12	242875000
853	2	11	12	3932251
853	2	12	12	1795256
853	2	13	12	33967134
853	2	15	12	10752257
853	2	16	12	2988
853	2	18	12	314669
853	2	19	12	1620047
853	2	64	12	119610
853	2	68	12	4964000
853	2	76	12	17069143
853	2	139	12	5673191
853	2	150	12	6976992
853	2	151	12	30318
853	2	180	12	11130800
853	2	185	12	3808
853	2	976	12	2763945
853	2	92	12	2895852
853	2	461	12	15958
853	2	467	12	63310989
853	2	468	12	10336179
853	2	508	12	84
853	2	604	12	23786671
853	2	606	12	7
853	2	609	12	1242226
853	2	715	12	260260
853	2	691	12	10034946
853	2	696	12	6729047
853	2	700	12	12894
853	2	704	12	961
853	2	680	12	12065000
853	2	681	12	6510000
853	2	685	12	31700000
853	2	711	12	2917500
853	2	903	12	4489106
853	2	904	12	2866
853	2	980	12	54457449
Всього по пасиву				574759404

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ (тис. грн.)

ПО РАХУНКУ № 96 «ДОХОДИ БАНКУ»

Сим-вол	Сума
01	804.78
а) по кредитах, наданих:	
— юридичним особам в національній валюті, з них:	011 539.71
по довгостроковим	0111 —
по короткостроковим	0112 539.71
— в іноземній валюті, з них:	012 —
по довгостроковим	0121 —
по короткостроковим	0122 —
— фізичним особам, з них	013 57.83
по довгостроковим	0131 —
по короткостроковим	0132 57.83
— Мінфінансів України	014 —
— Національному банку України	015 —
— іншим позичальникам	016 —
б) по міжбанківських операціях, з них:	017 207.24
— депозитах	0171 —
— кредитах	0172 207.24
в) по дисконтних і заставних операціях з векселями	018 —
2. Доходи і комісія по послугах наданих:	02 94.71
— клієнтам	021 94.24
— банкам на основі кореспондентських відносин	022 47
3. Доходи від операцій з цінними паперами в т. ч.:	03 1044.56
— від реалізації цін. паперів	031 269.48
— по паях і акціях банку	032 —
— інші	033 775.08
4. Відшкодування клієнтами поштових, телеграфних та інших витрат	04 —
5. Доходи за інкасацію грошової виручки та перевезення цінностей	05 —
6. Доходи від діяльності негоспрозрахункових підрозділів банку	06 —
7. Доходи від операцій з золотом і дорогоцінними металами (різниця між продажною і покупною ціною)	07 —
8. Доходи по операціях касового обслуговування Держбюджету і державного боргу	08 —
9. Інші доходи	09 137.83
10. Рахунок №969 («Штрафи, пені, неустойки одержані») в тому числі:	10 —
— пені і проценти прострочені векселі	101 —
— по договорах господарсько-фіцансової діяльності	102 —
— інші	109 —
11. Відкредитовані доходи, отримані від централізованих кредитних ресурсів (на рівні НБУ)	99 —
Всього доходів по рахунку № 96 (01+02+03+...+10)	2081.88

ПРИБУТОК І ЙОГО РОЗПОДІЛ

Символ	Сума
01	542.35
Надходження від позареалізаційних операцій в тому числі:	02 2.22
— курсових різниць	021 —
по іноземним операціям	022 —
— допущеного лебест-сальдо	029 —
— інші	022 2.22
Балансовий прибуток П980 (прибуток + надходження)	03 544.57
Збиток	04 —
Збитки від позареалізаційних операцій в тому числі:	05 —
— курсових різниць	051 —
по іноземним операціям	052 —
— допущеного дебет-сальдо	052 —

ПО РАХУНКУ № 97 «ВИТРАТИ БАНКУ» за вирахуванням р. № 971

Сим-вол	Сума
01	402.43
1. Сплачені проценти-всього в тому числі:	011 90.71
— по розрахункових, поточних та інших рахунках клієнтів	012 27.47
— по депозитах і вкладах підприємств, орг-ій, підприємств	013 282.45
— по вкладах фізичних осіб	014 —
— по позиках НБУ	015 1.80
— по позиках і депозитах комерційних банків	016 —
— по позиках і депозитах в іноземній валюті	02 —
2. Сплачена комісія по послугах клієнтам, банкам при кореспондентських відносинах	03 309.48
3. Витрати по операціях з цінними паперами	04 —
4. Поштово-телеграфні витрати по операціях клієнтів	05 —
5. Витрати, по операціях з золотом і дорогоцінними металами (різниця між покупною і продажною ціною)	06 17.58
6. Матеріальні витрати по розрахунковому і касовому обслуговуванню	07 1.32
7. Витрати по виготовленню, пересилці бланків, паперу, пакувальних матеріалів, які необхідні для здійснення банківських операцій з них:	071 1.32
— бланків строгої звітності (розрахункових, касових, ліміт., чекових, квитанційних та вкладн. книжок, цін. паперів)	08 —
8. Витрати по маркетингу і рекламі	09 6.57
9. Витрати банку по оплаті послуг комп'ютерних центрів та інших суб'єктів господарської діяльності	10 29.45
10. Амортизаційні відрахування на повне відновлення основних фондів, з них:	11 —
11. Витрати на капітальний ремонт основних засобів	12 —
12. Витрати по виготовленню паперових грошей і монет	13 —
13. Витрати по операціях касового обслуговування Держбюджету і державного боргу	14 298.64
14. Інші витрати	15 —
15. Рахунок №979 («Штрафи, пені, неустойки сплачені») в тому числі:	151 —
— за порушення строків розрахунків	152 —
— інші	16 —
16. Віддєбетовані процен. по кред. ресурсах Ошадбанку, які перед. НБУ (на рівні НБУ)	1065.47
Всього витрат по рахунку № 97 (01+02+...+10+12+...+15)	

— інші	059	—
Балансовий збиток А 980 в тому числі:	06 —	
— крадіжки, зловживання, та інші прорахунки і нестачі	061 —	544.57
Згорнутий балансовий приб.	А	—
Суми інших витрат, на які збільшується оподатковув. згорнутий балансовий приб.	Б	—
Суми інших витрат, на які зменшується оподатковуваний згорнутий балансовий приб.	В*	525.44
Прибуток, що підлягає оподаткуванню	Г	19.13
Сума податків по розрахунку, всього	07	5.74
Прибуток, який залишається в розпорядженні банку, всього	08	538.83
Сплачені штрафні санкції,		

ПО РАХУНКУ № 971 «ВИТРАТИ НА УТРИМАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ БАНКУ»

Витрати на утримання підрозділів банку	01	889.90
Витрати на утримання апарату управління — всього:		
в тому числі:		
- фонд основної і додаткової заробітної плати	011	167.33
- внески на державне соціальне страхування	012	61.82
- відрахування в фонд зайнятості	013	3.53
- відрахування в фонд для здійснення заходів по ліквідації Чорнобильської катастрофи	014	21.20
- витрати на службові відрядження	015	—
- господарські витрати	016	136.02
Спецодяг	02	—
Витрати по охороні	03	64.19
в тому числі:		
- по договорах з органами МВС України	031	48.75
- по сигналізації	032	15.44
Спеціальні витрати	04	—
Витрати на утримання службових легкових автомобілів, з них:	05	19.97
- фонд основної і додаткової зарплати	051	9.37
- внески на державне соціальне страхування	052	3.47
- інші	059	7.13
Витрати на утримання відомчої охорони (за винятком амортизації О. З., з них:	06	—
- фонд основної і додаткової зарплати	061	—
- внески на державне соціальне страхування	062	—
- інші	069	—
Витрати на утримання служби інкасації	07	—
в тому числі:		
- фонд основної зарплати	071	—
- внески на державне соціальне страхування	072	—
- інші	079	—
Витрати на утримання негоспрозрахункових підрозділів банку	08	—
в тому числі:		
- фонд основної зарплати	081	—
- внески на державне соціальне страхування	082	—
- інші	089	—
Інші обов'язкові витрати та відрахування, передбачені законодавством	09	—
Всього витрат по рахунку № 971 (01+...+05+...+09)		474.06

пені, неустойки	1	—
Перевирощення суми негативних курсових різниць по операц. в іноземн. валюті над сумою позитивних курсових різниць	11	—
Різниця між витратами на придбання іноземн. валюти та її еквівалентом у валюті України за офіційним курсом карбованця, визначеним НБУ	111	—
інші витрати за рахунок прибутку, що залишається у розпорядженні банку	IV	—
Прибуток до розподілу	V	538.83
ФОНДИ, ЯКІ ВИСТУПАЮТЬ ГАРАНТІЯМИ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ БАНКУ (СТАТУТНИЙ, РЕЗЕРВНИЙ СТРАХОВИЙ ТОЩО)		

— Перехідний залишок на початок року	091	1.42	— Сформовано фондів з централізованих надходжень	112	15.38	— Сформовано фондів з амортизаційних відрахувань	133	—
— Сформовано фондів прибутку звітного періоду	092	54.10	— Сформовано фондів з інших надходжень	114	—	— Сформовано фондів з централізованих перерахувань	134	—
— Сформовано фондів з централізованих перерахувань	094	—	— Фактично використано	115	—	— Сформовано фондів з інших надходжень	135	—
— Сформовано фондів з інших ** надходжень	095	2428.75	— Залишок коштів на кінець звітного періоду	116	15.38	— Фактично використано	136	—
— Фактично використано	096	—	ВИПЛАТА ДИВІДЕНДІВ АКЦІОНЕРАМ ТА ПАЙОВИКАМ	117	—	— Залишок коштів на кінець звітного періоду	137	—
— Залишок коштів на кінець звітного періоду	097	2484.27	Перехідний залишок на початок року	121	—	ПОКРИТТЯ ДЕФИЦИТУ ДЕРЖБЮДЖЕТУ		
ФОНД НАКОПИЧЕННЯ (ФОНД ВИРОБНИЧОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ БАНКУ)			— Сформовано фондів за рахунок прибутку звітного періоду	122	50.00	— Сформовано фондів за рахунок прибутку звітного періоду	142	—
Перехідний залишок на початок року	101	—	— Сформовано фондів з централізованих перерахувань	124	—	— Фактично використано	146	—
— Сформовано фондів за рахунок прибутку звітного періоду	102	419.35	— Сформовано фондів з інших надходжень	125	—	— Залишок коштів на кінець звітного періоду	147	—
— Сформовано фондів з амортизаційних відрахувань	103	29.45	— Фактично використано	126	50.00	НЕРОЗПОДІЛЕНИЙ ПРИБУТОК		
— Сформовано фондів з централізованих перерахувань	104	—	— Залишок коштів на кінець звітного періоду	127	—	— Перехідний залишок на початок року	151	—
— Сформовано фондів з інших надходжень	105	—	ВИПЛАТИ, ЩО НЕ ВХОДЯТЬ ДО СКЛАДУ КОШТІВ, СПРЯМОВАНИХ НА СПОЖИВАННЯ			— Сформовано фондів за рахунок прибутку звітного періоду	152	—
— Фактично використано	106	448.78	Перехідний залишок на початок року	131	—	— Фактично використано	156	—
— Залишок коштів на кінець звітного періоду	107	02	— Сформовано фондів за рахунок прибутку звітного періоду	132	—	— Залишок коштів на кінець звітного періоду	157	—
ФОНД СПОЖИВАННЯ								
— Перехідний залишок на початок року	111	—						
— Сформовано фондів за рахун.								

3.2. Станом на 01.01.98 року: Баланс (форма 1.01) (копійки)

Балансові рахунки	УСЬОГО	Резиденти	НВ	Резиденти	НВ	НВ	НВ	НВ
БАЛАНСОВІ РАХУНКИ		Резиденти	НВ	Резиденти	НВ	НВ	НВ	НВ
КЛАСИ I-IV АКТИВИ								
КЛАС № 1								
1001	85130566	23861120	52704025	8565421	0	0	0	0
1003	56535511	28000000	23759591	4775920	0	0	0	0
Усього по групі	100	141666077	51861120	76463616	13341341	0	0	0
1011	9204785	0	9204785	0	0	0	0	0
Усього по групі	101	9204785	0	9204785	0	0	0	0
Усього по розділу	10	150870862	51861120	85668401	13341341	0	0	0
1200	119721875	119721875	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	120	119721875	119721875	0	0	0	0	0
Усього по розділу	12	119721875	119721875	0	0	0	0	0
1410	12227295	12227295	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	141	12227295	12227295	0	0	0	0	0
Усього по розділу	14	12227295	12227295	0	0	0	0	0
1500	49775978	0	90632	3606	0	46675065	3006675	0
Усього по групі	150	49775978	0	90632	3606	0	46675065	3006675
1521	75000000	75000000	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	152	75000000	75000000	0	0	0	0	0
Усього по розділу	15	124775978	75000000	90632	3606	0	46675065	3006675
1819	3428045	0	3428045	0	0	0	0	0
Усього по групі	181	3428045	0	3428045	0	0	0	0
Усього по розділу	18	3428045	0	3428045	0	0	0	0
УСЬОГО АКТ. ПО КЛАСУ 1	411024055	258810290	89187078	13344947	0	46675065	3006675	0
КЛАС № 2								
2040	67540255	67540255	0	0	0	0	0	0
2048	263014	263014	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	204	67803269	67803269	0	0	0	0	0
2050	79650000	79650000	0	0	0	0	0	0
2056	860100	860100	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	205	80510100	80510100	0	0	0	0	0
2062	24822000	24822000	0	0	0	0	0	0
2066	45774760	45774760	0	0	0	0	0	0
2067	3625500	3625500	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	206	74222260	74222260	0	0	0	0	0
Усього по розділу	20	222535629	222535629	0	0	0	0	0
2202	43247200	43247200	0	0	0	0	0	0
2206	17875000	17875000	0	0	0	0	0	0
2207	5500000	5500000	0	0	0	0	0	0
2208	569041	569041	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	220	67191241	67191241	0	0	0	0	0
2211	5635500	5635500	0	0	0	0	0	0
2214	7737558	7737558	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	221	13373058	13373058	0	0	0	0	0
Усього по розділу	22	80564299	80564299	0	0	0	0	0
2400	-15600818	-15600818	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	240	-15600818	-15600818	0	0	0	0	0
Усього по розділу	24	-15600818	-15600818	0	0	0	0	0
УСЬОГО АКТ. ПО КЛАСУ 2	287499110	287499110	0	0	0	0	0	0
КЛАС № 3								
3120	55738918	55738918	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	312	55738918	55738918	0	0	0	0	0
Усього по розділу	31	55738918	55738918	0	0	0	0	0
3400	169058	169058	0	0	0	0	0	0
3402	72205	72205	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	340	241263	241263	0	0	0	0	0
Усього по розділу	34	241263	241263	0	0	0	0	0
3500	14765456	14765456	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	350	14765456	14765456	0	0	0	0	0
3510	979876	979876	0	0	0	0	0	0
3519	9097921	9097921	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	351	10077797	10077797	0	0	0	0	0
3520	2768998	2768998	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	352	2768998	2768998	0	0	0	0	0
Усього по розділу	35	27612251	27612251	0	0	0	0	0
УСЬОГО АКТ. ПО КЛАСУ 3	83592432	83592432	0	0	0	0	0	0
КЛАС № 4								
4300	2443500	2443500	0	0	0	0	0	0
4309	-2366550	-2366550	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	430	76950	76950	0	0	0	0	0
Усього по розділу	43	76950	76950	0	0	0	0	0
4400	71326162	71326162	0	0	0	0	0	0
4409	-15221141	-15221141	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	440	56105021	56105021	0	0	0	0	0
Усього по розділу	44	56105021	56105021	0	0	0	0	0
УСЬОГО АКТ. ПО КЛАСУ 4	56181971	56181971	0	0	0	0	0	0
АКТИВИ — УСЬОГО :	838297568	686083803	89187078	13344947	0	46675065	3006675	0
ПАСИВИ								
КЛАСИ I-IV ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
КЛАС № 2								
2560	4209997	4209997	0	0	0	0	0	0
2562	2213658	2213658	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	256	6423655	6423655	0	0	0	0	0
Усього по розділу	25	6423655	6423655	0	0	0	0	0
2600	485406233	469069073	16119184	217976	0	0	0	0
2603	2947405	0	2947405	0	0	0	0	0
Усього по групі	260	488353638	469069073	19066589	217976	0	0	0
2620	14752762	6825080	7673486	8973	0	245223	0	0
2621	5401	5401	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	262	14758163	6830481	7673486	8973	0	245223	0
2630	20741959	20741959	0	0	0	0	0	0

2638	1583750	1583750	0	0	0	0	0
Усього по групі	263	22325709	22325709	0	0	0	0
Усього по розділу	26	525437510	498225263	26740075	226949	0	245223
2903	896223	896223	0	0	0	0	0
2909	300000	300000	0	0	0	0	0
Усього по групі	290	1196223	1196223	0	0	0	0
Усього по розділу	29	1196223	1196223	0	0	0	0
УСЬОГО ЗОБОВ. ПО КЛАСУ	2	533057388	505845141	26740075	226949	0	245223
КЛАС № 3							
3720	117678	117678	0	0	0	0	0
Усього по групі	72	117678	117678	0	0	0	0
Усього по розділу	37	117678	117678	0	0	0	0
3800	125001518	0	108876843	16124675	0	0	0
3801	-125001518	-125001518	0	0	0	0	0
Усього по групі	380	0	-125001518	108876843	16124675	0	0
Усього по розділу	38	0	-125001518	108876843	16124675	0	0
УСЬОГО ЗОБОВ. ПО КЛАСУ	3	117678	-124883840	108876843	16124675	0	0
ЗОБОВ'ЯЗАНЬ — УСЬОГО:	533175066	380961301	135616918	16351624	0	245223	0
КАПІТАЛ							
КЛАС V							
5000	249875000	249875000	0	0	0	0	0
Усього по групі	500	249875000	249875000	0	0	0	0
5021	5938028	5938028	0	0	0	0	0
Усього по групі	502	5938028	5938028	0	0	0	0
5030	49309474	49309474	0	0	0	0	0
Усього по групі	503	49309474	49309474	0	0	0	0
Усього по розділу	50	305122502	305122502	0	0	0	0
КАПІТАЛ — УСЬОГО	5	305122502	305122502	0	0	0	0
ПАСИВИ — УСЬОГО	838297568	686083803	135616918	16351624	0	245223	0
ВНЕБАЛАНСОВІ РАХУНКИ							
АКТИВ							
КЛАС IX							
9501	30500000	30500000	0	0	0	0	0
Усього по групі	950	30500000	30500000	0	0	0	0
Усього по розділу	95	305000000	305000000	0	0	0	0
9601	4898850	4898850	0	0	0	0	0
Усього по групі	960	4898850	4898850	0	0	0	0
Усього по розділу	96	4898850	4898850	0	0	0	0
9702	30000000	30000000	0	0	0	0	0
Усього по групі	970	30000000	30000000	0	0	0	0
Усього по розділу	9724	23139400	23139400	0	0	0	0
Усього по групі	972	23139400	23139400	0	0	0	0
9757	847000	847000	0	0	0	0	0
Усього по групі	975	847000	847000	0	0	0	0
9770	30011550	30011550	0	0	0	0	0
Усього по групі	977	30011550	30011550	0	0	0	0
Усього по розділу	97	83997950	83997950	0	0	0	0
9803	201138469	201138469	0	0	0	0	0
Усього по групі	980	201138469	201138469	0	0	0	0
9819	20160700600	20160700600	0	0	0	0	0
Усього по групі	981	20160700600	20160700600	0	0	0	0
9820	16179000	16179000	0	0	0	0	0
9821	98800	98800	0	0	0	0	0
Усього по групі	982	16277800	16277800	0	0	0	0
9831	3801185	3801185	0	0	0	0	0
Усього по групі	983	3801185	3801185	0	0	0	0
9892	10400	10400	0	0	0	0	0
Усього по групі	989	10400	10400	0	0	0	0
Усього по розділу	98	20381928454	20381928454	0	0	0	0
9900	0	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	990	0	0	0	0	0	0
Усього по розділу	99	0	0	0	0	0	0
УСЬОГО ПО ВНЕБАЛАНСАМ							
АКТИВ	9	20501325254	20501325254	0	0	0	0
ВНЕБАЛАНСОВІ РАХУНКИ							
ПАСИВ							
КЛАС IX							
9501	0	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	950	0	0	0	0	0	0
Усього по розділу	95	0	0	0	0	0	0
9601	0	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	960	0	0	0	0	0	0
Усього по розділу	96	0	0	0	0	0	0
9702	0	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	970	0	0	0	0	0	0
Усього по розділу	9724	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	972	0	0	0	0	0	0
9757	0	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	975	0	0	0	0	0	0
9770	0	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	977	0	0	0	0	0	0
Усього по розділу	97	0	0	0	0	0	0
9803	0	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	980	0	0	0	0	0	0
9819	0	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	981	0	0	0	0	0	0
9820	0	0	0	0	0	0	0
9821	0	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	982	0	0	0	0	0	0
9831	0	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	983	0	0	0	0	0	0
9892	0	0	0	0	0	0	0
Усього по групі	989	0	0	0	0	0	0
Усього по розділу	98	0	0	0	0	0	0
9900	20501325254	20501325254	0	0	0	0	0
Усього по групі	990	20501325254	20501325254	0	0	0	0
Усього по розділу	99	20501325254	20501325254	0	0	0	0
УСЬОГО ПО ВНЕБАЛАНСАМ							
ПАСИВ	9	20501325254	20501325254	0	0	0	0

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ (грн.)

ПО РАХУНКУ № 96 «ДОХОДИ БАНКУ»			Сим-вол	Сума	ПО РАХУНКУ № 97 «ВИТРАТИ БАНКУ» за винятком р. № 971			Сим-вол	Сума	ПО РАХУНКУ № 971 «ВИТРАТИ НА УТРИМАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ БАНКУ»			Сим-вол	Сума
1. Проценти отримані — всього в тому числі:			01	97006461	1. Сплатнені проценти — всього в тому числі:			01	57828940	1. Витрати на утримання апарату управління — всього:			01	48526547
а) по кредитах, наданих:					— по розрахункових, поточних та інших рахунках клієнтів			011	3507094	— фонд основної і додаткової заробітної плати			011	24104013
— юридичним особам в національній валюті, з них:			0111	68825959	— по депозитах і вкладах підприємств, організацій, підприємств			012	1466812	— внески на державне соціальне страхування			012	8772122
по довгострокових			0112	68825959	— по вкладах фізичних осіб			013	52507038	— відрахування в фонд зайнятості			013	268043
по короткострокових			012	—	— по позиках НБУ			014	—	— відрахування в фонд для здійснення заходів по ліквідації Чорнобильської катастрофи			014	2784308
— в іноземній валюті, з них:			0121	—	— по позиках і депозитах комерційних банків			015	347996	— витрати на службові відрядження.			015	210468
по довгострокових			0122	—	— по позиках і депозитах в іноземній валюті			016	—	— господарські витрати			016	12387593
по короткострокових			0131	16795991	2. Сплатнена комісія по послугах клієнтам, банкам при кореспондентських відносинах			02	145122	2. Спецодяг			02	—
— фізичним особам, з них:			0132	16772644	3. Витрати по операціях з цінними паперами			03	7893454	3. Витрати по охороні в тому числі:			03	8189920
по довгострокових			014	—	4. Поштово-телеграфні витрати по операціях клієнтів			04	—	— по договорах з органами МВС України			031	6734241
по короткострокових			015	—	5. Витрати по операціях з золотом і дорогоцінними металами (різниця між покупною і продажною ціною)			05	—	— по сигналізації			032	1455679
— іншим позичальникам			016	—	6. Матеріальні витрати по розрахунковому і касовому обслуговуванню			06	13931351	4. Спеціальні витрати			04	—
б) по міжбанківських операціях, з них:			017	11384511	7. Витрати по виготовленню, пересилці бланків, паперу, пакувальних матеріалів, які необхідні для здійснення банківських операцій з них:			07	217400	5. Витрати на утримання службових легкових автомобілів, з них:			05	5420873
— депозитів			0171	—	— бланків строгої звітності (розрахункових, касових, ліміт., чекових, квитанційних та вкладн. книжок, цін. паперів)			071	217400	— фонд основної і додаткової зарплати.			051	1519695
— кредитів			0172	11384511	8. Витрати по маркетингу і рекламі			08	—	— внески на державне соціальне страхування			052	575096
в) по дисконтих і заставних операціях з векселями			018	—	9. Витрати банку по оплаті послуг комп'ютерних центрів та інших суб'єктів господарської діяльності			09	2077667	— інші			059	3326082
2. Доходи і комісія по послугах наданих:			02	86238274	10. Амортизаційні відрахування на повне відновлення основних фондів, з них:			10	6815050	6. Витрати на утримання відомчої охорони (за винятком амортизації О.З., з них:			06	—
— клієнтам			021	85361104	11. Витрати на капітальний ремонт основних засобів			11	—	— фонд основної і додаткової зарплати			061	—
— банкам на основі кореспондентських відносин			022	877170	12. Витрати по виготовленню паперових грошей і монет			12	—	— внески на державне соціальне страхування			062	—
3. Доходи від операцій з цінними паперами в т.ч.:			03	32104421	13. Витрати по операціях касового обслуговування Держбюджету і державного боргу			13	—	— інші			069	—
— від реалізації цін. паперів			031	11086345	14. Інші витрати			14	23625222	7. Витрати на утримання служби інкасації в тому числі:			07	—
— по паях і акціях банку			032	—	15. Рахунок №979 («Штрафи, пені, неустойки сплачені») в тому числі:			15	—	— фонд основної зарплати			071	—
— інші			033	21018076	— за порушення строків розрахунків			151	—	— внески на державне соціальне страхування			072	—
4. Відшкодування клієнтами поштових, телеграфних та інших витрат			04	—	— інші			152	—	— інші			079	—
5. Доходи за інкасацію грошової виручки та перевезення цінностей			05	—	16. Віддєбетовані процен. по кред. ресурсах Ошадбанку, які перед. НБУ (на рівні НБУ)			16	—	9. Інші обов'язкові витрати та відрахування, передбачені законодавством			08	—
6. Доходи від діяльності негоспрозрахункових підрозділів банку			06	—	ФОНДИ, ЯКІ ВИСТУПАЮТЬ ГАРАНТІЯМИ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ БАНКУ (СТАТУТНИЙ, РЕЗЕРВНИЙ СТРАХОВИЙ ТОШО)					Всього витрат по рахунку № 971 (01+...+05+...+09)			081	—
7. Доходи від операцій з золотом і дорогоцінними металами (різниця між продажною і покупною ціною)			07	—	Перехідний залишок на початок року								082	—
8. Доходи по операціях касового обслуговування держбюджету і державного боргу			08	—	— Сформовано фондів за рахунок прибутку звітного періоду								089	—
9. Інші доходи			09	—	— Сформовано фондів з централізованих перерахувань								09	—
10. Рахунок №969 («Штрафи, пені, неустойки одержані») в тому числі:			10	—	— Сформовано фондів з інших ** надходжень									
— пені і проценти прострочені векселі			101	—	— Фактично використано Залишок коштів на кінець звітного періоду									
— по договорах господарсько-фінансової діяльності			102	—	ФОНД НАКОПИЧЕННЯ (ФОНД ВИРОБНИЧОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ БАНКУ)									
— інші			109	—	Перехідний залишок на початок року									
11. Відкредитовані доходи, отримані від централізованих кредитних ресурсів (на рівні НБУ)			99	—	— Сформовано фондів за рахунок прибутку звітного періоду									
Всього доходів по рахунку № 96 (01+02+03+...+10)				215349156	— Сформовано фондів з амортизаційних відрахувань									
ПРИБУТОК І ЙОГО РОЗПОДІЛ					Сформовано фондів з інших надходжень									
Прибуток			01	40677610	— Фактично використано Залишок коштів на кінець звітного періоду									
Надходження від позареалізаційних операцій			02	9518	ФОНД СПОЖИВАННЯ									
в тому числі:					Перехідний залишок на початок року									
— курсових різниць по іноземних операціях			021	—	— Сформовано фондів за рахунок прибутку звітного періоду									
— допущеного дебет-сальдо			022	—	— Сформовано фондів з централізованих перерахувань									
— інші			029	9518	Сформовано фондів з інших надходжень									
Балансовий прибуток П 980 (прибуток + надходження)			03	40687128	— Фактично використано Залишок коштів на кінець звітного періоду									
Збиток			04	—	ФОНД СПОЖИВАННЯ									
Збитки від позареалізаційних операцій			05	384990	Перехідний залишок на початок року									
в тому числі:					— Сформовано фондів за рахунок прибутку звітного періоду									
— курсових різниць по іноземним операціям			051	384990	— Сформовано фондів з централізованих перерахувань									
— допущеного дебет-сальдо			052	—	Сформовано фондів з інших надходжень									
— інші			059	—	— Фактично використано Залишок коштів на кінець звітного періоду									
Балансовий збиток А 980 в тому числі:			06	384990	ФОНД СПОЖИВАННЯ									
— крадіжки, зловживання, та інші прорахунки і нестачі			061	—	Перехідний залишок на початок року									
Згорнутий балансовий приб.			А	40302138	— Сформовано фондів за рахунок прибутку звітного періоду									
Суми інших витрат, на які збільшується оподатковув згорнутий балансовий приб.			Б	—	— Сформовано фондів з централізованих перерахувань									
Суми інших витрат, на які зменшується оподатковуваний згорнутий балансовий приб.			В*	19478359	Сформовано фондів з інших надходжень									
Прибуток, що підлягає оподаткуванню			Г	20823779	— Фактично використано Залишок коштів на кінець звітного періоду									
Сума податків по розрахунку, всього			07	6247136	ФОНД СПОЖИВАННЯ									
Прибуток, який залишається в розпорядженні банку, всього			08	34055002	Перехідний залишок на початок року									
Сплатнені штрафні санкції, пені, неустойки			І	—	— Сформовано фондів за рахунок прибутку звітного періоду									
Перевіщення суми негативних курсових різниць по операціях в іноземн. валюті над сумою позитивних курсових різниць			ІІ	—	— Сформовано фондів з централізованих перерахувань									
Різниця між витратами на придбання іноземн. валюти та її еквівалентом у валюті України за офіційним курсом карбованця, визначеним НБУ			ІІІ	—	Сформовано фондів з інших надходжень									
Інші витрати за рахунок прибутку, що залишається у розпорядженні банку			ІV	—	— Фактично використано Залишок коштів на кінець звітного періоду									
Прибуток до розподілу			V	34055002										

3.3. Станом на 01.10.98 року: Баланс (форма 1.01) (копійки)

Балансові рахунки		Усього		НВ	Резиденти ВКВ		НКВ	Нерезиденти НВ		ВКВ	НКВ
Клас 1											
1001 А		40762756		12956740	22357083		5448933	0		0	0
1003 А		15073501		9300000	5663435		110066	0		0	0
Усього по 100 групі		55836257		22256740	28020518		5558999	0		0	0
Усього по 10 розділу		55836257		22256740	28020518		5558999	0		0	0
1200 А		60249149		60249149	0		0	0		0	0
Усього по 120 групі		60249149		60249149	0		0	0		0	0
Усього по 12 розділу		60249149		60249149	0		0	0		0	0
1420 А		18000000		18000000	0		0	0		0	0

1426 П	— 2176655	— 2176655	0	0	0	0	0
Усього по 142 групі	15823345	15823345	0	0	0	0	0
Усього по 14 розділу	15823345	15823345	0	0	0	0	0
1500 А	71662551	0	168048	0	0	71494503	0
Усього по 150 групі	71662551	0	168048	0	0	71494503	0
Усього по 15 розділу	71662551	0	168048	0	0	71494503	0
1819 А	11544240	0	9928000	1616240	0	0	0
Усього по 181 групі	11544240	0	9928000	1616240	0	0	0
Усього по 18 розділу	11544240	0	9928000	1616240	0	0	0
Усього по 1 класу	215115542	98329234	38116566	7175239	0	71494503	0
Клас 2							
2040 А	64450000	64450000	0	0	0	0	0
2046 А	5075616	5075616	0	0	0	0	0
2048 А	442944	442944	0	0	0	0	0
2049 А	554939	554939	0	0	0	0	0

Усього по 204 групі	70523499	70523499	0	0	0	0	0
2055 А	860100	860100	0	0	0	0	0
Усього по 205 групі	860100	860100	0	0	0	0	0
2066 А	31174300	31174300	0	0	0	0	0
2068 А	339452	339452	0	0	0	0	0
2069 А	350767	350767	0	0	0	0	0
Усього по 206 групі	31864519	31864519	0	0	0	0	0
2071 А	7400000	7400000	0	0	0	0	0
Усього по 207 групі	7400000	7400000	0	0	0	0	0
Усього по 20 розділу	110648118	110648118	0	0	0	0	0
2202 А	57399400	57399400	0	0	0	0	0
2206 А	15208000	15208000	0	0	0	0	0
2208 А	978997	978997	0	0	0	0	0
2209 А	224304	224304	0	0	0	0	0
Усього по 220 групі	73810701	73810701	0	0	0	0	0
2211 А	4470000	4470000	0	0	0	0	0
2214 А	10537558	10537558	0	0	0	0	0
2216 А	155000	155000	0	0	0	0	0
Усього по 221 групі	15162558	15162558	0	0	0	0	0
Усього по 22 розділу	88973259	88973259	0	0	0	0	0
2400 П	- 17906771	- 17906771	0	0	0	0	0
Усього по 240 групі	- 17906771	- 17906771	0	0	0	0	0
Усього по 24 розділу	- 17906771	- 17906771	0	0	0	0	0
2809 А	620585	0	620585	0	0	0	0
Усього по 280 групі	620585	0	620585	0	0	0	0
Усього по 28 розділу	620585	0	620585	0	0	0	0
Усього по 2 класу	182335191	181714606	620585	0	0	0	0
Клас 3							
3105 А	372960	372960	0	0	0	0	0
Усього по 310 групі	372960	372960	0	0	0	0	0
3120 А	125609429	125609429	0	0	0	0	0
Усього по 312 групі	125609429	125609429	0	0	0	0	0
Усього по 31 розділу	125982389	125982389	0	0	0	0	0
3203 А	281250	281250	0	0	0	0	0
Усього по 320 групі	281250	281250	0	0	0	0	0
Усього по 32 розділу	281250	281250	0	0	0	0	0
3400 А	351877	351877	0	0	0	0	0
3402 А	204081	204081	0	0	0	0	0
Усього по 340 групі	555958	555958	0	0	0	0	0
Усього по 34 розділу	555958	555958	0	0	0	0	0
3500 А	11217648	11217648	0	0	0	0	0
Усього по 350 групі	11217648	11217648	0	0	0	0	0
3510 А	4254804	4254804	0	0	0	0	0
3511 А	2000000	2000000	0	0	0	0	0
3519 А	2169649	2169649	0	0	0	0	0
Усього по 351 групі	6624453	6624453	0	0	0	0	0
3520 А	6004651	6004651	0	0	0	0	0
3521 А	715692	715692	0	0	0	0	0
Усього по 352 групі	6720343	6720343	0	0	0	0	0
3540 А	10282200	10282200	0	0	0	0	0
Усього по 354 групі	10282200	10282200	0	0	0	0	0
Усього по 35 розділу	34844644	34844644	0	0	0	0	0
3800 А	4046474	0	4046474	0	0	0	0
3801 П	- 4046474	- 4046474	0	0	0	0	0
Усього по 380 групі	0	- 4046474	4046474	0	0	0	0
Усього по 38 розділу	0	- 4046474	4046474	0	0	0	0
Усього по 3 класу	161664241	157617767	4046474	0	0	0	0
Клас 4							
4300 А	2443500	2443500	0	0	0	0	0
4309 П	- 2443500	- 2443500	0	0	0	0	0
Усього по 430 групі	0	0	0	0	0	0	0
Усього по 43 розділу	0	0	0	0	0	0	0
4400 А	59512711	59512711	0	0	0	0	0
4409 П	- 19749753	- 19749753	0	0	0	0	0
Усього по 440 групі	39762958	39762958	0	0	0	0	0
Усього по 44 розділу	39762958	39762958	0	0	0	0	0
Усього по 4 класу	39762958	39762958	0	0	0	0	0
Активні-усього	598877932	477424565	42783625	7175239	0	71494503	0
Клас 2							
2562 П	18484124	18484124	0	0	0	0	0
Усього по 256 групі	18484124	18484124	0	0	0	0	0
Усього по 25 розділу	18484124	18484124	0	0	0	0	0
2600 П	129638065	88589074	40654831	172243	221917	0	0
2604 П	40400	40400	0	0	0	0	0
Усього по 260 групі	129678465	88629474	40654831	172243	221917	0	0
2620 П	45845150	11156232	34525494	9187	0	154237	0
Усього по 262 групі	45845150	11156232	34525494	9187	0	154237	0
2630 П	30000000	30000000	0	0	0	0	0
Усього по 263 групі	30000000	30000000	0	0	0	0	0
Усього по 26 розділу	205523615	129785706	75180325	181430	221917	154237	0
2900 П	48204977	48204977	0	0	0	0	0
2901 П	2804	2804	0	0	0	0	0
2903 П	857554	857554	0	0	0	0	0
2909 П	300000	300000	0	0	0	0	0
Усього по 290 групі	49365335	49365335	0	0	0	0	0
Усього по 29 розділу	49365335	49365335	0	0	0	0	0
Усього по 2 класу	273373074	197635165	75180325	181430	221917	154237	0
Клас 3							
3620 П	4396593	4396593	0	0	0	0	0
Усього по 362 групі	4396593	4396593	0	0	0	0	0
3652 П	5109460	5109460	0	0	0	0	0
Усього по 365 групі	5109460	5109460	0	0	0	0	0
Усього по 36 розділу	9506053	9506053	0	0	0	0	0
3720 П	54480	30000	24480	0	0	0	0
Усього по 372 групі	54480	30000	24480	0	0	0	0
Усього по 37 розділу	54480	30000	24480	0	0	0	0
3800 П	45912896	0	38919089	6993807	0	0	0
3801 А	- 45912896	- 45912896	0	0	0	0	0
Усього по 380 групі	0	- 45912896	38919089	6993807	0	0	0
Усього по 38 розділу	0	- 45912896	38919089	6993807	0	0	0
Усього по 3 класу	9560533	- 36376843	38943569	6993807	0	0	0
Зобов'язання-усього	282933607	161258322	114123894	7175237	221917	154237	0
Клас 5							
5000 П	249875000	249875000	0	0	0	0	0
Усього по 500 групі	249875000	249875000	0	0	0	0	0
5020 П	9600818	9600818	0	0	0	0	0
5021 П	5938028	5938028	0	0	0	0	0
Усього по 502 групі	15538846	15538846	0	0	0	0	0
5030 П	39088668	39088668	0	0	0	0	0
Усього по 503 групі	39088668	39088668	0	0	0	0	0
Усього по 50 розділу	304502514	304502514	0	0	0	0	0
5100 П	3815469	3815469	0	0	0	0	0
Усього по 510 групі	3815469	3815469	0	0	0	0	0
Усього по 51 розділу	3815469	3815469	0	0	0	0	0
5999 П	7626342	7626342	0	0	0	0	0
Усього по 599 групі	7626342	7626342	0	0	0	0	0
Усього по 59 розділу	7626342	7626342	0	0	0	0	0
Капітал-усього	315944325	315944325	0	0	0	0	0
Пасиви — усього	598877932	477202647	114123894	7175237	221917	154237	0
Клас 6							
6010 П	1389434	1389434	0	0	0	0	0
6014 П	1442550	1442550	0	0	0	0	0
6016 П	210503	210503	0	0	0	0	0
Усього по 601 групі	3042487	3042487	0	0	0	0	0
6024 П	26722643	26722643	0	0	0	0	0

6025 П	9878479	9878479	0	0	0	0	0
6026 П	5006761	5006761	0	0	0	0	0
6027 П	435069	435069	0	0	0	0	0
Усього по 602 групі	42042952	42042952	0	0	0	0	0
6042 П	11925955	11925955	0	0	0	0	0
6043 П	1318767	1318767	0	0	0	0	0
Усього по 604 групі	13244722	13244722	0	0	0	0	0
6050 П	2203400	2203400	0	0	0	0	0
6051 П	4900037	4900037	0	0	0	0	0
Усього по 605 групі	7103437	7103437	0	0	0	0	0
Усього по 60 розділу	65433598	65433598	0	0	0	0	0
6100 П	6387550	6387550	0	0	0	0	0
Усього по 610 групі	6387550	6387550	0	0	0	0	0
6110 П	6700048	6700048	0	0	0	0	0
6111 П	40000	40000	0	0	0	0	0
6113 П	150719	150719	0	0	0	0	0
6114 П	24657832	24657832	0	0	0	0	0
6119 П	998201	998201	0	0	0	0	0
Усього по 611 групі	32546800	32546800	0	0	0	0	0
Усього по 61 розділу	38934350	38934350	0	0	0	0	0
6203 П	10096182	10096182	0	0	0	0	0
6204 А	- 5147773	- 5147773	0	0	0	0	0
6204 П	63766692	63766692	0	0	0	0	0
6209 П	115310	115310	0	0	0	0	0
Усього по 620 групі	68830411	68830411	0	0	0	0	0
Усього по 62 розділу	68830411	68830411	0	0	0	0	0
6396 П	18062	18062	0	0	0	0	0
6397 П	2152928	2152928	0	0	0	0	0
6399 П	117357	117357	0	0	0	0	0
Усього по 639 групі	2288347	2288347	0	0	0	0	0
Усього по 63 розділу	2288347	2288347	0	0	0	0	0
Доходи — усього	175486706	175486706	0	0	0	0	0
Клас 7							
7014 А	806134	806134	0	0	0	0	0
7016 А	1516714	1516714	0	0	0	0	0
Усього по 701 групі	2322848	2322848	0	0	0	0	0
7020 А	72534	72534	0	0	0	0	0
Усього по 702 групі	72534	72534	0	0	0	0	0
7030 А	1223305	1223305	0	0	0	0	0
Усього по 703 групі	1223305	1223305	0	0	0	0	0
7041 А	24358252	24358252	0	0	0	0	0
Усього по 704 групі	24358252	24358252	0	0	0	0	0
Усього по 70 розділу	27976939	27976939	0	0	0	0	0
7103 А	744274	744274	0	0	0	0	0
7104 А	8195774	8195774	0	0	0	0	0
7106 А	90350	90350	0	0	0	0	0</

Звіт про прибутки та збитки (коп.)

Символ	Стаття доходів	Усього	71	Комісійні витрати	9246025
60	Доходи	175486706	710	Комісійні витрати	9246025
601	Процентні доходи	65433598	74	Інші небанківські операційні витрати	115109915
602	Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках	3042487	740	Витрати на утримання персоналу	67511313
603	Процентні доходи за кредитами суб'єктам господарської діяльності	42042952	7400	Основна і додаткова заробітна плата	47588659
604	Процентні доходи за кредитами фізичним особам	13244722	7402	Інші обов'язкові парахування на зар. плату	19901234
605	Процентні доходи за цінними паперами	7103437	74021	з них: фонд Чорнобиля	3505089
61	Комісійні доходи	38934350	7403	Матеріальна допомога та ін. соц. виплати	21420
610	Комісійні доходи за операціями з банками	6387550	741	Сплата податків та інших обов'язкових платежів, крім податку на прибуток	3246311
611	Комісійні доходи за операціями з клієнтами	32546800	7419	Сплата інших податків та обов'язкових платежів, крім податку на прибуток	3246311
62	Результат від торговельних операцій	68830411	742	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів	22985407
63	Інші банківські операційні доходи	2288347	7420	Витрати на утримання власних основних засобів та нематеріальних активів	334382
639	Інші банківські операційні доходи	2288347	7421	Витрати на утримання орендованих основних засобів та нематеріальних активів	1620290
6397	Штрафи, пені, що отримані за банк. операціями	2152928	7422	Орендні платежі	8963205
70	Витрати	167860364	7423	Амортизація	12067530
701	Процентні витрати	27976939	743	Інші експлуатаційні та господарські витрати	16234086
702	Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків	2322848	744	Витрати на телекомунікації	1726693
703	Процентні витрати за коштами до запитання суб'єктів господарської діяльності	72534	745	Супутні небанківські операційні витрати	3406105
704	Процентні витрати за коштами бюджету та позабюджетних фондів України	1223305	77	Відрахування в резерви	15527485
	Процентні витрати за коштами фізичних осіб	24358252	770	Відрахування в резерв під заборгованість інших банків	15527485
				Прибуток (збиток) до сплати податку	7626342
				Чистий прибуток (збиток)	7626342

4. Опис ділової діяльності

АКБ «ТК Кредит» надає практично всі види банківських послуг.

Банк проводить розрахунково-касове обслуговування, в т. ч. «клієнт-банк», здійснює кредитні, валютні та інші операції, в т. ч. операції з цінними паперами, приймає депозити від юридичних осіб, займається інвестиційною діяльністю.

Капітали банку працюють майже в усіх сферах економіки. Основна спрямованість їх вкладення — розвиток машинобудування, кімичної промисловості, сільськогосподарства, цінні папери.

Основною фінансовою політики банку є прибуток і надійність.

Свою роботу банк проводить у відповідності з ліцензією Національного банку України від 21 листопада 1996 року № 82 на здійснення всіх банківських операцій в національній та іноземній валюті, з ліцензією Міністерства фінансів України від 22.12.95 р. № 824 «На здійснення діяльності по випуску і обігу цінних паперів», з ліцензією Національного банку України від 05.05.96 року № 115 «На право здійснення операцій з валютними цінностями», з ліцензією Міністерства фінансів України від 18.04.96 р. № 146 «На здійснення діяльності як депозитарію інвестиційного фонду чи інвестиційної компанії», з ліцензією Фонду державного майна України від 01.09.96 р. № 59 «На здійснення посередницької діяльності з приватизаційними паперами», з ліцензією Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 05.08.97 р. № 30-66-Е «На право ведення власного реєстру власників іменних цінних паперів».

Економічні нормативи, встановлені Національним банком України, дотримуються банком.

АКБ «ТК Кредит» є членом Асоціації комерційних банків, Позабіржової фондової торговельної системи, Професійної асоціації реєстраторів та депозитаріїв. Виробництво, реалізація та наукові дослідження банком не проводяться.

Загальний обсяг інвестицій банку станом на 01.10.98 року складав 186542,10 грн. Станом на 01.10.98 року коефіцієнт загальної ліквідності банку складав -156 %; коефіцієнт платоспроможності — 61 %; показник достатності капіталу — 40 %.

5. Дані про емісію цінних паперів

Загальними зборами акціонерів АКБ «ТК Кредит» (протокол № 30 від 05 жовтня 1998 року) було прийнято рішення про збільшення статутного фонду банку до 7449900,00 гривень шляхом випуску простих іменних акцій шостого випуску на суму 4951150,00 гривень у кількості 99023 штук серії «В» з номерами від 49 976 до 148998 номінальною вартістю 50 гривень кожна. Акції випускаються у документальній формі.

Засновниками АКБ «ТК Кредит» є:

ТОВ «Біоенер Компані» — 1920 простих іменних акцій,
ТОВ «Юридична фірма ПІК» — 358 простих іменних акцій,
Акціонерне товариство «Млинмонтаж» — 21 проста іменна акція,
Товариство з обмеженою відповідальністю «КІСПО» — 21 проста іменна акція,
Акціонерне товариство «Київський завод світлочувливих матеріалів «Фотон» — 72 прості іменні акції.

Приватне підприємство «Кондор» — 13 простих іменних акцій,
Товариство з обмеженою відповідальністю «УПТК» — 409 простих іменних акцій.
Фінансові ресурси, одержані внаслідок емісії цінних паперів, плануються направили на збільшення обсягу активних операцій банку, в тому числі на кредиту-

вання — 57% залучених коштів від реалізації акцій, для здійснення операцій з цінними паперами — 24%, на валютні операції — 19%.

Строк передплати на акції шостого випуску встановлюється з 1 грудня 1998 року по 31 грудня 1998 року включно за адресою: м. Київ, вул. Дмитрівська, 18/24.

Передплатниками акцій можуть бути як юридичні, так і фізичні особи. Власники простих іменних акцій АКБ «ТК Кредит» матимуть право на частину прибутку банку у вигляді дивідендів, на участь в управлінні також на інші права згідно з чинним законодавством України. Привілейованих акцій банк не випускає. Переважне право на придбання акцій шостого випуску за номінальною вартістю надається акціонерам банку.

Акції АКБ «ТК Кредит» на біржах та позабіржовому ринку не виставлялися, тому відомостей щодо ринкової вартості акцій банк не має. Акції продаються за ринковим курсом залежно від попиту, що склалася на первинному ринку цінних паперів, але не нижче за номінальну вартість.

Особи, які бажають підписатися на акції АКБ «ТК Кредит», подають до управління цінних паперів та інвестицій заяву, де зазначають кількість акцій, на які вони бажають підписатися. Заява завіряється особистим підписом передплатника — фізичної особи, або печаткою та підписом уповноваженої особи — юридичної особи. Після подання заяви укладається угода купівлі-продажу акцій між АКБ «ТК Кредит» та особою — передплатником. Останнім на основі укладеної угоди вносяться кошти на купівлю акцій банку на кор. рахунок 32002185301 в ОПЕРУ НБУ по м. Києву та Київській області МФО 321024. Бажаючі придбати акції можуть сплатити 30 відсотків вартості пакета акцій до закінчення строку передплати, а решту — в терміни, визначені чинним законодавством. Акції оплачуються в національній або іноземній валюті по курсу Національного банку України на день оплати. Незалежно від форми внесеного вкладу вартість акцій виражається в національній валюті. На підтвердження внеску особам, що підписалися на акції банку, видається тимчасове свідоцтво. Після реєстрації випуску акцій у Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку та затвердження змін до статуту АКБ «ТК Кредит» Національним банком України, не пізніше ніж через шість місяців після повної оплати їх вартості акціонерам видається сертифікат на сумарну номінальну вартість акцій, на які вони підписалися.

Згідно з вимогами чинного законодавства, юридичні особи, бажаючи придбати акції, повинні надати баланс, звіт про фінансові результати і аудиторський висновок станом на перше число місяця, в якому здійснюється внесок до статутного фонду банку.

Фізичні особи повинні мати при собі паспорт. В разі, якщо заявлений розмір їх внеску перевищує сто неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, встановлених на день сплати коштів, окрім паспорта необхідно надати довідку органів державної податкової служби про наявність та джерела походження коштів, що спрямовані на придбання акцій банку.

Послугами торгівці цінними паперами банк не користується.

У разі перевищення або недосягнення рівня передплати порівняно з оголошеною сумою загальними зборами акціонерів згідно з чинним законодавством приймається рішення про відповідну зміну запланованого розміру статутного фонду банку.

Строк та порядок виплати дивідендів здійснюється відповідно до чинного законодавства. Дивіденди сплачуються за рахунок чистого прибутку банку, який залишається у його розпорядженні після сплати податків та інших відрахувань з прибутку, передбачених чинним законодавством. Виплата дивідендів здійснюється в

АКБ «ТК Кредит» за адресою: Київ-54, вул. Дмитрівська, 18/24 протягом трьох місяців після оголошення про їх сплату. По закінченні цього терміну дивіденди депонуються в АКБ «ТК Кредит» до запитання акціонера.

6. Перелік і результати попередніх емісій цінних паперів

За час існування банку здійснено п'ять емісій акцій.

Перший випуск акцій на 50 000 (п'ятдесят тисяч) гривень зареєстрований Міністерством фінансів України, реєстраційний номер 329\1\94, свідоцтво видане 18 серпня 1994 року. Реалізовано 10 000 штук простих іменних акцій, номінальною вартістю 5 гривень.

Другий випуск акцій на 500 000 (п'ятсот тисяч) гривень зареєстрований Міністерством фінансів України, реєстраційний номер 500\1\95, свідоцтво видане 21 листопада 1995 року. Реалізовано 9 000 штук простих іменних акцій, номінальною вартістю 50 гривень, також обмінано 10 000 штук простих іменних акцій першого випуску номінальною вартістю 5 гривень на 1 000 штук акцій другого випуску номінальною вартістю 50 гривень.

Третій випуск акцій на 1 663 750 (одні мільйон шістьсот шістьдесят три тисячі сімсот п'ятдесят) гривень зареєстрований Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку, реєстраційний номер 214\1\96, свідоцтво видане 2 грудня 1996 року. Реалізовано 33 275 штук простих іменних акцій, номінальною вартістю 50 гривень.

Четвертий випуск акцій на 335 000 (триста тридцять п'ять тисяч) гривень зареєстрований Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку, реєстраційний номер 36\1\98, свідоцтво видане 15 січня 1998 року. Реалізовано 6 700 штук простих іменних акцій, номінальною вартістю 50 гривень.

П'ята емісія проводилася з 30 березня по 30 вересня 1998 року, але не відбулася за наявністю поважних причин.

Таким чином, на момент прийняття рішення про проведення шостої емісії акцій АКБ «ТК Кредит» статутний фонд банку був повністю сплачений та зареєстрований у розмірі 2 498 750 гривень і складався з 49 975 штук простих іменних акцій номінальною вартістю 50 гривень кожна.

У власності керівних працівників банку простих іменних акцій банку не знаходиться.

7. Перелік осіб, частки яких у статутному фонді перевищують 5%

Приватне підприємство «КАСТ» — 8,97 %.

Приватне підприємство «ТБВ» — 10,78 %.

ТОВ ВКФ «Інтелкон» — 11,48 %.

ТОВ НВП «Модем» — 8,61 %.

8. Номер дозволу на ведення власного реєстру акцій: 30-66-Е від 05.08.97 року.

9. Можливі фактори ризику.

Приймаючи рішення про придбання акцій АКБ «ТК Кредит», інвестор має брати до уваги такі фактори ризику, як: зміни в законодавстві про діяльність комерційних банків, зміни у фінансовій та податковій політиці уряду, погіршення економічної ситуації в країні. Інших факторів ризику не існує.

До відома громадськості!

КП «ВК-Центр» ДТПК «Вогняна квітка» звернулось до Національної комісії регулювання електросистем України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії за нерегульованим тарифом на території України.

Поштова адреса: Україна, 252073, м. Київ, пр-т Червоних Козаків, 19.

Телефон: 418-85-05;

Телефакс: 435-13-35.

Арбітражним судом Вінницької області (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушено справи про банкрутство:

1. Справа № 412/5 малого приватного підприємства «Абріс» (м. Вінниця, вул. Запорожця, 20а/132; р/р 009468694 Укросоцбанк).

2. Справа № 423/5 товариства з обмеженою відповідальністю Вінницького підприємства обчислювальної техніки та інформатики (м. Вінниця, вул. Коцюбинського, 26/58 (4 пов.); р/р 26006301280 ПІБ).

Письмові заяви з майновими вимогами до боржника приймаються згідно Закону України «Про банкрутство».

ЗАТ «Екотехпром», код ЗКПО 25404784, м. Київ, повідомляє про свою реорганізацію в Товариство з обмеженою відповідальністю «Екотехпром» за рішенням загальних зборів засновників. ТОВ «Екотехпром» є правонаступником ЗАТ «Екотехпром».

Арбітражний суд Херсонської області (325000, г. Херсон, ул. Горького, 18) возбудил дело №6/241-Б о банкротстве ЗАО «Алена», юридический адрес: г. Херсон, пр. Текстильщиков, 9, р/с 26002301246 в ХФ КБ «Західкомбанк», МФО 352327, код ОКПО 19228881.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

ВЕЧЕРНИЕ
ВВ
ВЕСТИ

ВДАЛИЙ
ВВ
ВИБІР

«Вечерние Вести» —
всукраїнська вечірня
газета нового зразка

ПІДПИСНИЙ ІНДЕКС
35283

Вартість підписки:
на 1 місяць — 4 грн. 11 коп.
на 3 місяці — 12 грн. 33 коп.
на 6 місяців — 24 грн. 68 коп.
на 12 місяців — 49 грн. 32 коп.

Краще
не буває!

ЗОЛОТА ФОРМУЛА «ВВ»:

Вчасно + Відверто
= Вдалий Вибір

Арбитражный суд Донецкой области (340105, г. Донецк, б. Пушкина, 34). Возбудил дело № 18/746 о банкротстве Общества с ограниченной ответственностью «Торговый дом «Евросервис» юр. адрес: 340000, г. Донецк, ул. Артема, 58 р/с 26000201327001 в Дирекции по Донецкой области АК АПБ «Украина», МФО 334248.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Луганской области (348000, г. Луганск, пл. Героев ВОВ, 3-а) возбудил дело № 05/81-9/80Б о банкротстве Частного предприятия фирмы «Валента», адрес: г. Луганск, ул. Циолковского, 25, р/с 468645 в Луганском отделении государственного Экспортно-импортного банка Украины.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Відділ Державної служби охорони при Московському РУ ГУМВС України в м. Києві повідомляє, що Арбітражним судом м. Києва порушена справа № 20/485 про банкрутство приватного підприємства «Універсо», м. Київ-6, вул. Андрі Барбюса, 5-а, р/р 26001122 в Київській філії АБ «Полтава-Банк», МФО 322562, код 22962076.

Майнові вимоги кредиторів, заяви санаторів надсилаються до Арбітражного суду м. Києва за адресою: м. Київ-30, вул. Богдана Хмельницького, 44-6, протягом місяця з дня публікації оголошення.

Відділ Державної служби охорони при Московському РУ ГУМВС України в м. Києві повідомляє, що Арбітражним судом м. Києва порушена справа № 20/486 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Інтер-Парс», м. Київ-6, вул. Червоноармійська, 145/1, р/р 26003250 в Київській філії АБ «Полтава-Банк», МФО 322562 код 24722465.

Майнові вимоги кредиторів, заяви санаторів надсилаються до Арбітражного суду м. Києва за адресою: м. Київ-30, вул. Богдана Хмельницького, 44-6, протягом місяця з дня публікації оголошення.

Ювілей без ювіляра

Учора в столичному Будинку кінематографістів відбувся вечір, присвячений 80-річчю від дня народження актора театру і кіно Володимира Олексієнка

Таким Володимир Олексієнко запам'ятався глядачам.

Десята муза

Подія прикметна вже тим, що зараз не часто святкують ювілей без ювілярів — а хто ж фуршет робитиме? Сам іменинник, щедра душа, зробив би, але його вже два роки нема серед нас.

Володимир Фадейович Олексієнко являв собою щось набагато більше й важливіше, ніж вкладається у зовнішню канву біографії. Ну, заслужений артист республіки, працював літ двадцять у дитячому театрі, потім на кіностудії — от і все. Але якби хтось сьогодні спробував зробити своєрідну галерею портретів епохи українського соцреалізму (така галерея, власне, можлива лише в уяві — щоб там було все у суто людському, а не кон'юктурному вимірі) — то важко буде обійтися без портрета Фадейовича. Кремезний лід, схожий на бога, з густою білою бородою і хитруватими очима. О, та епоха дуже любила таких українських діячів. На них і-

нувала (та ще й лишилася!) справжня мода. Досить було наклеїти бороду й напустити на лице солоденьку усмішку — ось тобі й хохляцький типаж (Лєніна, лєбонь, бачив, кхе-кхе...) Олексієнко був іншим — бороду мав не наклеєну, власну, та й усе інше в ньому було невідгадним, природним і рідкісно гармонійним. Він пішов на фронт прямо зі студії театру імені Франка. Був шофером на блокадній «Дорозі життя» — возив через Ладогу дітей, снаряди, хліб. Після війни — ТЮГ, кіностудія. Коли отримав звання «заслуженого», всі раділи за нього, а він відповів приблизно так: мені приємно, що вам приємно. І лишився тим, ким був. І так само

старанно виконував профспілкові доручення — наклеював марки, і комічно скаржився: «Язик болить, хлопці!». Він був справжнім театральним домовиком, часто ночував там. Коли вночі випадав сніг, зранку Фадейович з'являвся на даху театру з лопатою. Його любили, бо він міг пошкодувати щось для себе, але не для інших. Він чимало знімався (тоді за це платили) і купив машину. Важко повірити, але колишній армійський шофер на ній не їздив — віддав комусь, а ті розбили. Здається, не шкодував — це була всього лиш одна з втрачених машин (під ладозький лід пішло більше). В роботі був унікальним: він знав не тільки свою роль, а всю п'єсу напам'ять, і то не на рівні тексту, а ніби на рівні якогось паралельного життя. Творчий авторитет мав неабиякий, але ніколи не вважав себе всезнаючим патріархом.

На схилі літ його хотіли влаш-

тувати до вєстеранського інтернату — не пішов, лишився в хаті, що по вікна вросла в землю. Здається, в Києві не лишилося вже таких халуп. Для нього було важливо, що цю хату колись придба-

ла мама: «Це мамине, звідси я нікуди не піду». Та хата стояла за сто метрів від столичного проспекту Науки. Крізь стелю, кажуть, було видно небо і зорі.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Про те, що було і буде

Летіть світло від тихих ликів

Експозицію української ікони XVIII—XIX століть відкрито у Луганську. Це лише один із заходів, приурочених до 2000-річчя Різдва Христового. Облдержадміністрація та обласне єпархіальне управління, які сприяли організації виставки, готуються до наступної. Вона розповість про культові споруди на території області.

Кому, як не студенткам, демонструвати красу

7 грудня на сцену Національного драмтеатру імені Лесі Українки вийдуть найкращі представниці українського студентства. Того дня там відбудеться фінал конкурсу «Студентська красуня». Патронат — столична міська адміністрація та її голова Олександр Омельченко. На прес-конференції в міськуправлінні у справах сім'ї та молоді режисер змагання В'ячеслав Матвєєв зауважив: «Це не буде модельний конкурс». Тлумачень цієї тези є багато. Одні з них — підвищені вимоги до інтелектуальних здібностей конкурсанток. Обіцяно, що фінал вийде у театральне шоу. А в гості до учасниць свята, за посередньою домовленістю, прийдуть сестри Сумські, Руслана, Оксана Кулакова, Ольга Крюкова, театр танцю «Сузір'я Аніко». Начальник управління Олександр Кулик вирішив поки що не розголошувати, які саме призи отримають переможниці.

Герой вечора —

німецький диригент

Завтра столична публіка знову збереться в Колонному залі імені М. Лисенка Національної філармонії на концерт — продовження проекту «Музичні діалоги». Цього разу співорганізатором концерту виступає Гете-інститут у Києві. А учасниками музичного вечора будуть відомий німецький диригент Йоганнес Горішкі, скрипаль Олександр Семчук і, як завжди, Національний заслужений симфонічний оркестр України. Слухачам буде запропоновано твори західноєвропейських композиторів та карпатську рапсодію Льва Колодуба.

Афіша вихідних днів

Київ

Національна опера імені Т. Шевченка: неділя — гала-концерт лауреатів Міжнародного конкурсу танцю «Футе-Арте» (о 12-й годині), опера «Набукко» Дж. Верді.

Національний драмтеатр імені І. Франка: субота — «Крихітка Цахес» за мотивами повісті Е. Гофмана; неділя — комедія «Суета» І. Карпенка-Карого (о 12-й годині). Колонний зал імені М. Лисенка: субота — концерт Національного заслуженого симфонічного оркестру України (диригент Йоганнес Горішкі, соліст Олександр Семчук).

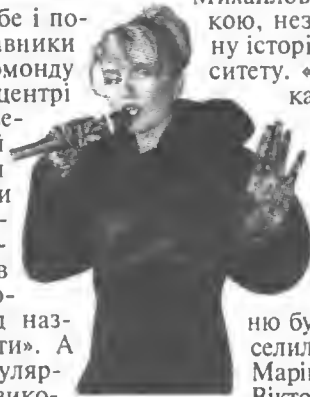
Початок вечірніх вистав о 19-й годині.

«Двійки», бізнес і пюбов...

Світське

Черговий раз показати себе і подивитися на колег представники молоді гільки естрадного бомонду зібралися в культурному центрі «Голлівуд». Приводом для вечірки став Міжнародний день студента. Саме з цим святом вирішив привітати своїх вихованців ректор Київського державного університету культури і мистецтв Михайло Поплавський — подарував їм «гранд-шоу» під назвою «Студента треба любити». А через те, що серед учнів популярного вузу чимало відомих виконавців, то саме їм і довелося розважати своїх товаришів по студентській лаві. Розігрівати жадаючих видовищ студентів випало на долю «Аква Віти», втім «голівудський» балет, схоже, з цим упорався значно краще. І все ж по-

справжньому «завести» публіку вдалося Наталі Могилевській. До речі, Михайло Михайлович дуже пишається Наталкою, незважаючи навіть на неприємну історію з виключенням її з університету. «Тепер у нас з нею бізнес, — каже ректор. — Наталя перейшла на платну екстернатну форму навчання, в результаті — і вуз виграє, і співачка може навчатися в зручний для неї час».

До пізнього вечора радіоче студентство, скромно попиваючи пиво, — решта меню була просто не по кишені — веселилося у супроводі ностальгічної Марійки Бурмаки, романтичного Віктора Павліка, ніжної Ані Лорак, сліпучо яскравої (переважно завдяки шалено яскраво-червоній шубці) Ірини Білик (на знімку) і вічно юного ректора Поплавського.

Аліса РОМАНОВА.
Фото Володимира СТРУМКОВСЬКОГО (ДІНАУ).

Без оперативного командування

Новини від театрів України

«Не призывай імення Господа, Бога твого, надаремно!», — каже заповідь Божа. Згадка про неї не покидала мене під час прем'єри «Ісусової матері» О. Володіна у Львівському театрі західного оперативного командування (так тепер називається колишній російський театр Прик-ВО). Притча про тяжкий шлях до віри більше нагадувала комсомольські збори з розглядом особової справи.

Втім, найлегше кинути камінь у ближнього! Просто ця прем'єра яскраво висвітлює проблеми театру, який, здається, нікому в місті не

потрібен. Тішать його існування лише бідні пенсіонери, які у вихідні можуть приходити на вистави безкоштовно. Отак існує у Львові театр з легендарним минулим і абсолютним невідчуттям сьогодення, вже не кажучи про майбутнє. Найбільша його проблема — всеохоплююча «акторська режисура»: тут по черговому ставлять вистави народні артисти В. Щербаків та А. Кравчук. Останнього з них (він — постановник «Ісусової матері») колись зараховували до п'ятірки кращих українських акторів. Він і сьогодні міг би дивувати

глядача, якби в театрі працював серйозний професійний режисер, але... Все тут нагадує зубожилу самодіяльність: переклад п'єси здійснив начальник театру В. Гончаренко, тож перлина на кшталт «По-ясніть члєнороздільно!» було чимало. Кому тут легше — тим, хто пам'ятає кращі часи, чи тим, хто робить на сцені перші кроки? Молодим, мабуть, важче: у них нема шасливих спогадів, а лиш безнадійна реальність. І якщо вона так і залишиться реальністю, то «нічого не получится» (ще одна перлина з прем'єрної вистави)...

Галина КАНАРСЬКА.
Львів.

Ідемо на еко-контакт!

Диктатура моди

Ім'я молодого львівського модельєра Володимира Возняка стало відомим у світі української моди після того, як автор обнародував свою колекцію «Еко-контакт». Серед інших художніх розробок були й ці костюми — на фантастичних дівчатах і хлопцях у пружинному взутті.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (ДІНАУ).

Погода

21 — 22 листопада в Україні сніг, ожеледь. Температура вночі 11 — 16, вдень 4 — 9 градусів морозу. Вітер 15 — 20 м/с.

На Київщині часом невеликий сніг. Температура вночі 12 — 17, вдень 5 — 10 градусів морозу.

Український гідрометцентр.

Редактор номера В. ЖЕЖЕРА.

А. ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора).

Редколегія: О. БІЛИК, Л. БРОВЧЕНКО, В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, С. ПРАВДЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА.

- ♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- ♦ Рукописів не повертаємо.
- ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 192662.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311223.
2 3 4 5 6 7 8 9

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України:

252019, м. Київ-19,

вул. М. Грушевського, 5.

Адреса редакції:

252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;

телефакс — 224-72-54;

відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44;

телефакс — 449-85-62.

E-mail: sekret@golos.relc.com